13
2008

SUPER CD: MAPY STŘEDNÍ A JIŽNÍ EVROPY

Nejprodávanější
počítačový časopis

www.ppk.cz

Cena: 55 Kč / 89 Sk

počítač pro každého

PLNÁ VERZE
mapy a plánovač vaší dovolené

Vypalujeme DVD

Odpovědi na nejčastější otázky o vypalování ▶ 36

TEST

LEHKÉ NOTEBOOKY

Hmotnost 2 kg
a cena pod 24 000 Kč ▶ 10

RADY A TIPY

Tipy na dárky za vysvědčení ▶ 44

Dejte fotky na internet

INTERNETOVÁ FOTOALBA ▶ 34

PŘEDSTAVUJEME

Vyberte si myš ▶ 14

Štíhlý fotoaparát ▶ 19

JAK NA TO
19 STRAN NÁVODŮ

- Jak doostřit obrázek
- Váš kalendář na internetu
- Tvoříme grafy z obrázků
- Tabulky v textovém dokumentu
- Tipy pro Outlook Express

23. 6. 2008 Cena: 55 Kč / 89 Sk
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 72 Sk

ZA PĚKNÉ VYSVĚDČENÍ...

Vážení čtenáři, jedním z hlavních témat přelomu školního roku a prázdnin je vysvědčení – aspoň v těch rodinách, jejichž členové chodí do školy. Jestliže se o školní prospěch svých potomků zajímáte průběžně, neměly by vás známky na vysvědčení překvapit, a to ani příjemně, ani nepříjemně. V každém případě se hodí odměnit žáčkovu celoroční snahu nějakým dárkem. Nemusí to být hned celý počítač; radost udělá i vhodný doplněk nebo třeba spotřební materiál. Může jít třeba o sadu dobíjecích baterií, o novou myš, o počítačovou hru nebo o nějaký program. Amatérskému fotografovi se jistě budou hodit paměťová karta do fotoaparátu, náhradní inkoustové náplně do tiskárny nebo třeba balíček fotopapírů; balení zapisovacích CD nebo DVD přijde vhod téměř každému uživateli počítače. A víte, že ceny paměťových „klíčenek“ – USB flash disků – klesly natolik, že například disk s kapacitou 1 GB lze koupit za cenu nižší než 150 Kč? Zařízení v hodnotě kolem 500 Kč pak už nejen pojme příslušný objem libovolných dat, ale také dokáže přehrávat digitální hudbu a má v sobě zabudováno i rádio. I takový dárek bude užitečný a u mladého počítačového nadšence jistě zaboduje. Tipy na další dárky najdete v článku na straně 44.

POČÍTAČE NA CESTY

Těsně před hlavní turistickou sezonou jsme se věnovali i přenosným počítačům, jaké si s sebou můžete bez problémů vzít na dovolenou. Otestovali jsme pro vás tři kompaktní notebooky, které se díky malým rozměrům (zaberou přibližně tolik místa jako složená osuška) a hmotnosti kolem dvou kilogramů vejdou do každého cestovního zavazadla. U notebooků platí, že čím jsou menší, tím jsou dražší. Vybrané modely vás však finančně nezruinují – včetně operačního systému Windows Vista stojí každý z nich méně než 24 000 Kč. V testu, který začíná na straně 10, si přečtěte, co od těchto počítačů můžete čekat.

POHODLNÁ MYŠ SE VYPLATÍ

Ten, kdo pracuje s počítačem déle než jen několik desítek minut týdně, jistě ocení kvalitní počítačovou myš. Toto malé zařízení má totiž většina uživatelů při práci s PC téměř neustále v ruce a jeho prostřednictvím ovládá většinu programů. Myš, která se špatně drží a nereaguje přesně na pohyby vaší ruky, vás dokáže připravit nejen o spoustu času, ale někdy i o nervy, a dokonce může způsobit i bolestivé zdravotní potíže. Proto se určitě vyplatí nejen investovat několik stokorun do kvalitní myši, ale hlavně věnovat potřebný čas výběru toho správného modelu. V testu na straně 14 vám představíme osm různých myší a poradíme vám, na které jejich vlastnosti se při nákupu soustředit.

VĚČNÉ TÉMA – VYPALOVÁNÍ

Nejdostupnějším způsobem zálohování dat (a že je nutno veškerá cenná data zálohovat, o tom prosím nepochybujte) je jejich uložení na cédéčka nebo dévédéčka prostřednictvím vypalovací mechaniky. Tomuto tématu tentokrát věnujeme článek, v němž najdete odpovědi na nejčastější dotazy běžných uživatelů. Přečtěte si je na straně 36. Dozvíte se například to, které formáty vypalovacích DVD existují, co znamená technologie LightScribe a kdy si můžete legálně vyrobit záložní kopii filmu pro vlastní potřebu.

PLÁNUJEME CESTU NA DOVOLENOU

Na přiloženém cédéčku tentokrát najdete další užitečný bonus. Jde o mapy patnácti států střední a jižní Evropy, doplněné o funkce vyhledávání sídel a optimálních tras. Chystáte-li se na cestu autem do Německa, Polska, Chorvatska nebo třeba do Bulharska, program „SmartMaps Guide – středojižní Evropa“ vám najde nejrychlejší nebo nejkratší cestu. Tu pak ukáže na mapě a také vám vypíše její podrobný itinerář. Šťastnou cestu!

STĚHOVÁNÍ REDAKCE

Toto vydání PPK je poslední, které připravujeme v kancelářích v ulici Na Florenci. Po necelých šesti letech, strávených v kanceláři s výhledem na Masarykovo nádraží a na magistrálu, se naše redakce stěhuje do nové kancelářské budovy v Přemyslovské ulici na Žižkově, kde budeme z okna hledět na fasády okolních činžovních domů. Naši novou poštovní adresu najdete v tiráži tohoto vydání na straně 50 a na našich internetových stránkách *www.ppk.cz*.

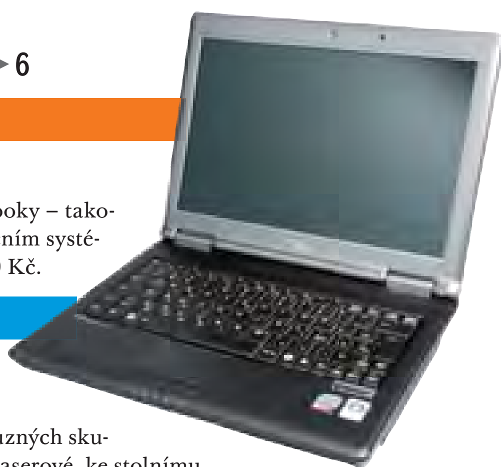
Přeji všem krásné léto a nezapomeňte, že Počítač pro každého vychází i o prázdninách. Příští vydání bude v prodeji od pondělí 7. července.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Lehké notebooky za rozumnou cenu ► 10

Vyberte si kvalitní myš ► 14

Bonus na CD: mapy 15 států střední a jižní Evropy

TÉMA ČÍSLA

PŘEDSTAVUJEME

INTERNET

RADY A NÁVODY

SEZNAM PROGRAMŮ NA CD

BONUS
SmartMaps Guide – středojižní Evropa

JE POČÍTAČ FIT?
6 Channel ID 1.0
CPU Burn-in 1.01
CPU-Z 1.45
GPU-Z 0.2.3
HD Tune 2.55
MemTest 3.6
NeroInfoTool 5.2.3.0
SpeedFan 4.34
System Spec 2.63
UndeadPixel 2.1

HRY
Bootfighter Windom XP sp-2.NET
Caveman Craig
Debrysis
GunGirl
Lunar Lander
Numbers
Phun
Sanctuary
The Power
Traffic City: Eco City

NOVINKY
Burn4Free 4.5
BurnAware Home 2.0
CCleaner 2.08.588
DivX Play Bundle 6.8.3.9
FeedReader 3.13
Flock 1.2.1
Foobar2000 0.9.5.3
JetAudio 7.1.1 Basic
K-Lite Codec Pack 3.9.5 Full
K-Lite Mega Codec Pack 3.9.5
Microsoft Office Compatibility Pack 3.0
Skype 3.8.0.139
SmartFTP 3.0.1016.15
Spybot Search and Destroy 1.6 Beta 1
STOIK Imagic Free Browser 4.0.2.7
The Gimp 2.4.6
VLC Media Player 0.8.6h
WinRAR 3.80 Beta 1
XnView 1.93.6

SERVIS
PicoStick 0.1.0
Pixel Ruler 3.1
Pravítko 3.0
RoolR
Sunbird 0.8

ZAJÍMAVOSTI
Advanced File Shredder 1.14
ALO Audio CD Ripper 3.0
Ashkon MP3 Tag Editor 1.3
Call Graph 1.0.5.2
DiskCheckerXP 6.1
Floola 2.9.4
GPU-Z 0.2.3
Photos Forever 1 build 16
Simple Startup Manager 1.15
Volumouse 1.54

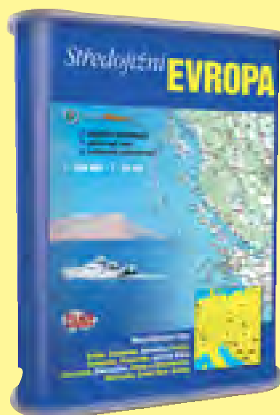
JAK NA TO

CO NAJDETE NA CD ?

SMARTMAPS GUIDE – STŘEDOJIŽNÍ EVROPA

„SmartMaps Guide – středojižní Evropa" je digitální mapa a plánovač dovolené ve verzi pro PC. Cestu své dovolené můžete detailně sestavit v klidu domova a cestovat podle itineráře, nebo si s sebou na dovolenou vzít notebook a program využívat průběžně. Obrovskou výhodou je svižné přepočítávání tras při změně průjezdních a cílových míst. Program obsahuje aktuální mapy patnácti států střední a jižní Evropy. Aplikace se snadno ovládá a velmi rychle reaguje jak při práci s mapou, tak při výpočtu cesty – je tak ideálním nástrojem pro plánování služebních cest a dovolených.

rubrika na CD: obsah CD/bonus

SUNBIRD 0.8

Kalendářové funkce programu Sunbird v ničem nezaostávají za funkcemi kalendáře placeného programu MS Outlook. Software spravuje termíny i úkoly, má připomínací funkci, respektuje různá časová pásma, ukazuje svátky a volné dny a umí ještě leccos dalšího. Pokud jste dříve používali MS Outlook, můžete si z něj termíny navíc importovat. Novou funkcí je například možnost zpracovat jednotlivé elementy opakujících se kalendářových položek.

rubrika na CD: obsah CD/servis

DISKCHECKERXP 6.1

DiskCheckerXP je šikovný český nástroj, který vám pomůže s udržováním pořádku na vašem pevném disku. Provádí analýzu obsahu, takže snadno můžete zjistit, které složky a soubory zabírají nejvíce místa. Vedle toho umí takové soubory smazat. Disponuje též monitoringem volného místa, a tak můžete zajistit, abyste byli upozorněni, když u vybraného disku či jiného zařízení klesne volná kapacita pod hranici, kterou jste definovali. To se hodí třeba u MP3 přehrávačů nebo u USB flash disků.

rubrika na CD: obsah CD/zajímavosti

JETAUDIO 7.1.1 BASIC

JetAudio je špičkový skinovatelný multifunkční nástroj pro práci s multimediálními soubory, především s hudbou. Základní funkcí programu JetAudio je přehrávání multimediálních formátů (WAV, WMA, WMV, MP3, OGG, MOV, MIDI, MKV, MPEG, QT, RA, RM aj.). Mezi další funkce patří převod audio CD na soubory WAV, popř. opačný proces, tj. vytvoření (vypálení) audio CD z běžných souborů, dále dekomprimace MP3, pokročilý záznam zvuku, příjem internetového rádia a hodiny s alarmem. Podpora pro ID3 značky (včetně editace) a pro databázi CDDB je samozřejmostí.

rubrika na CD: obsah CD/novinky

Širokoúhlý „podvodník"

Nový digitální fotoaparát Pentax Optio W60 je odolný nejenom vůči nepřízni počasí a drobnému prachu, ale dokonce i vůči vodě. Tímto přístrojem můžete bez obav z poškození fotografovat – a to i bez speciálního pouzdra – po dobu až dvou hodin v hloubce až čtyř metrů pod hladinou. Pentax Optio W60 je odolný i vůči mrazu: Lze jím fotografovat i při –10 °C.

Model má širokoúhlý objektiv (nejkratší ohnisko je v přepočtu na kinofilm 28 mm), který umožňuje až pětinásobný optický zoom. V režimu Supermakro lze snímat objekty již z jednoho centimetru. Kromě jiného tento desetimegapixelový fotoaparát zvládá také natáčet ozvučený videozáznam v HD kvalitě.

PENTAX OPTIO W60

Cena včetně DPH: cca 6 000 Kč.

www.pentax.com

Vypalovací mechanika Blu-ray

Mechanika Lite-On DH-4B1S je vypalovačka, která se podobně jako DVD vypalovačky instaluje do 5,25palcové pozice v čele počítače. Má rozměry 146 × 41 × 178 mm a umí data zapisovat na vypalovací média CD, DVD a Blu-ray. Maximální rychlost zápisu na CD je 40násobná (6 MB/s), na disky DVD 12násobná (16,2 MB/s) a na média Blu-ray 4násobná (18 MB/s). Na přepisovatelné disky BD-RE mohou být data zapisována 2násobnou rychlostí. Rychlost čtení disků Blu-ray je 4násobná. Tato mechanika je na evropském trhu k dispozici od konce května a cena byla stanovena na 299 eur, což je přibližně 7 550 Kč.

LITE-ON DH-4B1S

Cena včetně DPH: cca 7 550 Kč.

www.liteonit.com

Aktovka na notebooky

Černá aktovka McKlein River North se stříbrnými kovovými doplňky má vnější rozměry 42 × 29 × 15 cm a váží 2,1 kg. Ramenní popruh je vyztužen neoprenem, tlumícím rázy přenášené do ramene. Vnitřní prostor aktovky je rozdělen na tři samostatné oddíly, z nichž jeden je polstrován speciální hmotou, která pohlcuje nárazy a poskytuje tak ochranu pro transport přenosného počítače. Uvnitř aktovky je dostatečné množství kapes pro bezpečnou fixaci osobního organizéru, optických disků, telefonu apod. Na zadní straně aktovky se nachází snadno přístupná kapsa se zavíráním na zip (na dokumenty), kterou můžete po rozevření spodního zipu využít pro připevnění aktovky na zavazadlový vozík.

MCKLEIN RIVER NORTH

Cena včetně DPH: 5 770 Kč.

www.sekora.cz

WINDOWS SEARCH 4.0 SI LZE VOLNĚ STÁHNOUT

Microsoft uvolnil ke stažení službu Windows Search 4.0, určenou pro okamžité vyhledávání. Uživatelé tak nyní získávají nástroj pro rychlé vyhledávání v souborech uložených v počítači, jako jsou dokumenty, e-mailové zprávy, fotografie apod. Windows Search 4.0 si lze stáhnout prostřednictvím Microsoft Download Centra. Nástroj Windows Search 4.0 je určen pro systémy Windows Vista SP1, Windows XP SP2, Windows Server 2003 SP2, Windows Server 2008 a Windows Home Server. Windows Search 4.0 si můžete stáhnout na této adrese: *http://download.microsoft.com.* Během následujících měsíců bude nástroj Windows Search 4.0 k dispozici rovněž prostřednictvím služby Windows Update, a to jako volitelná aktualizace pro systém Windows XP a jako doporučená aktualizace pro systém Windows Vista SP1.

http://www.microsoft.com

U:FON JE MOBILNÍ

Na 16. června naplánovala společnost U:fon uvedení své klasické mobilní služby. U:fon přichází se čtyřmi tarify – Za nula, Za 100, Za 300 a Za 600 Rodina. V rámci všech tarifů platí volání zdarma v síti společnosti U:fon, dva vyšší paušály zahrnují i bezplatnou SMS v síti U:fonu. Ceny za hovory do ostatních sítí se pohybují v rozmezí od 3,90 do 4,90 Kč včetně DPH. Levné bude i volání do zemí EU – např. za minutu hovoru na pevnou linku kdekoli v EU bude U:fon účtovat 1,79 Kč včetně DPH. K 16. červnu dosáhlo pokrytí 75 %, do konce roku je v plánu 84 % a operátor bude v budování sítě i nadále pokračovat.

http://wwwufon.cz

NOVÁ POUZDRA NA OBJEKTIVY A STATIVY

Na českém trhu se právě objevila nová série příslušenství a doplňků od společnosti Case Logic, určená pro fotografy. Řada nazvaná SLRA už svým názvem prozrazuje, že tentokrát se myslelo především na zrcadlovky. Pouzdra na SLRA objektivy nabízí společnost Case Logic ve třech velikostech, stejně tak i pouzdra na stativy. Všechna mají silné polstrování, díky použitým materiálům odolají větru i dešti a lze je snadno připevnit na popruh batohu či tašky. Vedle těchto základních pouzder zahrnuje řada SLRA i několik dalších věcí. Pás na příslušenství (SLRA8) snadno unese právě pouzdra na objektiv nebo stativ. Zásobník na paměťové karty (SLRA4) ochrání záznamová média. Sérii doplňků uzavírá polstrované pouzdro na láhev (SLRA9), také snadno připevnitelné k pásu nebo k popruhu tašky či batohu.

http://www.caselogic.cz

DALŠÍ ROČNÍK MEZINÁRODNÍ FOTOGRAFICKÉ SOUTĚŽE „SUMMER IN MOTION"

Společnost Prestigio vyhlásila nový ročník populární soutěže v umělecké fotografii. Tématem letošního ročníku je „Summer in motion" (Léto v pohybu). Do soutěže, která byla zahájena 28. 5. 2008 a potrvá do 31. 7. 2008, budou zařazeny příspěvky od amatérských i profesionálních fotografů. Fotografie, kterou nejsou žánrově omezeny, budou zveřejněny na webových stránkách soutěže: *http://art.prestigio.com.* Nejvyšším oceněním v soutěži je cena Grand Prix, která představuje 1000 dolarů v hotovosti a bude vyplacena soutěžícímu, který obdrží nejvíce hlasů od poroty složené ze zástupců společnosti Prestigio. Pro soutěžícího, jehož fotografie získá nejvíce hlasů od návštěvníků webových stránek soutěže *http://art.prestigio.com*, je připravena externí baterie Prestigio Power Bank 501 a 100 dolarů.

http://art.prestigio.com

OPRAVA

V PPK 12/2008 jsme v článku Rádce nakupujícího u tiskárny HP LaserJet P3005 mylně uvedli udávanou rychlost tisku 28 str./min. Správný údaj je 33 str./min. Společnosti Hewlett-Packard i čtenářům se omlouváme.

Multifunkční tiskárny Epson

Nové multifunkční tiskárny Epson Stylus SX200 a SX400 (viz obrázek) nabízejí funkce tiskárny, skeneru a kopírky. Tiskové části těchto zařízení používají při tisku samostatné inkoustové kazety pro každou barvu. Tiskárny používají inkoust Epson DURABrite Ultra, který podle údajů výrobce zajišťuje tisk odolný proti vodě, proti rozmazání a proti vyblednutí.

Oba modely nabízejí tisk bez počítače – jsou totiž vybaveny čtečkami paměťových karet a rozhraním PictBridge. Model SX400 má navíc barevný LCD displej o úhlopříčce 6,3 cm, který umožňuje prohlížení a tisk fotografií. Rychlost černobílého a barevného tisku je až 34 stran za minutu. Vestavěný skener má optické rozlišení 1 200 dpi a umožňuje tak

EPSON STYLUS SX200

Cena včetně DPH: 2 590 Kč.

EPSON STYLUS SX400

Cena včetně DPH: 2 890 Kč.

www.epson.cz

inzerce

Grafická karta pro hráče

Pro náročné příznivce počítačových her je určena grafická karta Asus EAH3850X2/HTDI/1G. Na základní desce se vsazuje do slotu PCI Express 16× a je vybavena dvěma grafickými procesory HD3850, pracujícími na frekvenci 668 MHz. Právě díky dvěma výpočetním jednotkám nabízí tento model vysoký výkon, důležitý pro provozování náročných trojrozměrných aplikací (mezi něž se řadí i hry). Karta je vybavena grafickou pamětí o velikosti 1 GB a technologie Asus GamerOSD umožňuje přetaktovat grafický procesor na vyšší výkon přímo při hraní her. Uživatelé tak v případě potřeby mohou zvyšovat výkon v reálném čase. Na čele karty jsou dva výstupy DVI-I a jeden videovýstup S-Video.

ASUS EAH3850X2/HTDI/1G

Cena včetně DPH: 7 000 Kč.

www.asus.cz

Lehoučký mininotebook

Společnost Acer představila malý a lehký notebook Aspire One, který vám na cestách zajistí přístup k internetu. Tento mininotebook je poháněn 1,6GHz procesorem Intel Atom N270 a je nabízen s operačním systémem Linpus Linux Lite nebo Windows XP Home Edition a s operační pamětí o velikosti 512 MB nebo 1 GB. Data mohou být ukládána dvěma způsoby: na flash modul s kapacitou 8 GB nebo na 80GB pevný disk. Aspire One je vybaven i čtečkou paměťových karet SD, MMC, Memory Stick a xD-Picture Card. Počítač je kromě zdířky pro připojení síťového kabelu pro Ethernet standardně vybaven i bezdrátovou technologií Wi-Fi (802.11b/g). Zobrazovací jednotkou je 8,9palcový (22,6cm) displej s lesklým povrchem a s podsvětlením LED diodami, pracující v rozlišení 1 024 × 600 bodů. Nad horním okrajem displeje je vestavěna webová kamera s rozlišením 0,3 Mpx. Model s flash modulem a tříčlánkovou baterií má rozměry 249 × 170 × 29 mm a váží 0,995 kg. Notebook Aspire one, vybavený pevným diskem a šestičlánkovou baterií, měří 249 × 195 × 36 mm a váží 1,26 kg. Počítače Aspire One budou zpočátku nabízeny v modrém a bílém provedení a koncem léta bude výběr rozšířen o další dva barevné odstíny – o hnědý a růžový.

ACER ASPIRE ONE

Cena včetně DPH: od 8 000 Kč.

www.acer.cz

Tenký 24" LCD monitor

LCD monitor BenQ V2400W zobrazuje obraz v rozlišení 1 920 × 1 200 bodů na širokoúhlém displeji s úhlopříčkou 24 palců – to je cca 61 cm. Tento displej je velmi tenký a monitor i s podstavcem má míry 370 × 370 × 137 mm. Svítivost displeje je 250 cd/m² a kontrastní poměr činí 1 000 : 1. Doba odezvy je podle údajů výrobce 5 ms a úhly pohledu ve vodorovném i ve svislém směru jsou 160 stupňů. Vstupními porty pro přívod obrazových dat jsou D-Sub, DVI-D a HDMI. Díky pěti přednastaveným režimům zobrazení – dynamický obraz, fotografie, standard, film a sRGB – lze podání na obrazovce optimalizovat jediným stiskem tlačítka.

BENQ V2400W

Cena včetně DPH: 10 698 Kč.

www.benq.cz

Lehké notebooky

CENY

Uvedené ceny jsou koncové ceny včetně DPH (udané výrobcem) a platí v době psaní tohoto článku. V průběhu času může v závislosti na pohybu cen jednotlivých komponent a na vývoji kurzu koruny dojít k cenovému posunu. Je také pochopitelné, že ceny produktů se mohou u různých prodejců lišit, a je možné, že v internetových obchodech se testované produkty dají pořídit levněji.

Pokud s přenosným počítačem často cestujete mezi zaměstnáním a domovem, pak jsou malé rozměry a hmotnost notebooku velmi důležitými vlastnostmi a při výběru nového mobilního počítače hrají významnou roli.

Pro uživatele, kteří potřebují přenosný počítač nosit s sebou i na cestách mimo domov či kancelář, je důležité, aby se jejich notebook snadno vešel do aktovky a nebyl příliš těžký. Na trhu je velké množství malých a lehkých mobilních počítačů, ale pokud požadujete zároveň cenově dostupný model, pak se nabídka dosti zúží. My jsme pro zařazení notebooku do tohoto testu stanovili cenový limit 25 000 Kč a do testovacího oddělení dorazily tři notebooky. Někteří výrobci tak lehký přenosný počítač nenabízejí, nebo se s ním nevešli do cenového limitu.

Malé rozměry a nízká hmotnost jsou důležité parametry pro často cestující uživatele.

▲ Videovýstup S-Video použijete pro připojení notebooku k televizoru.

NOTEBOOKY V TESTU

Testovaná trojice notebooků pracuje pod operačním systémem Windows Vista – u přístrojů BenQ Joybook S32B a Toshiba Satellite U400-112 se jedná o verzi Home Premium a model FSC Esprimo Mobile U9200 pracuje pod OS Vista Business. Notebooky BenQ a Toshiba mají společné i to, že jejich širokoúhlé LCD displeje mají úhlopříčku dlouhou 13,3 palce (to je 33,8 cm) a jsou poháněny dvoujádrovým procesorem Intel Core 2 Duo T5550. FSC Esprimo Mobile U9200 nabízí sice menší displej s úhlopříčkou 12,1 palce (30,7 cm), ale zobrazuje ve stejném rozlišení, které používají i 13,3palcové displeje – tedy v rozlišení 1 280 × 800 bodů. Notebooky BenQ a FSC disponují matnými displeji, u Toshiby je použit displej s lesklou povrchovou úpravou. Výhodou modelu FSC ve srovnání s oběma dalšími notebooky je, že je osazen výkonnějším procesorem Intel Core 2 Duo T7500, jehož obě jádra pracují na frekvenci 2,2 GHz.

Všechny notebooky spoléhají při zpracovávání obrazových dat na grafický čip integrovaný na základní desce – ve všech případech se jedná o čip Mobile Intel 965. Přístroje FSC a Toshiba jsou vybaveny 2 GB operační paměti, v testovaném notebooku BenQ se nachází 1GB paměť. Dostatečný úložný prostor pro data nabízejí i malé notebooky – u počítačů BenQ a FSC jsou pevné disky s kapacitou 160 GB, model Toshiba je vybaven diskem s kapacitou 250 GB.

Všechny notebooky jsou vybaveny vypalovací DVD mechanikou, bezdrátovými adaptéry Wi-Fi a čtečkami paměťových karet. Samozřejmostí jsou zabudované reproduktory a také integrovaná WWW kamera. Modely BenQ a Toshiba nás zaujaly i přítomností portu FireWire, FSC zase adaptérem Bluetooth. Notebook Toshiba nabízí digitální videovýstup HDMI, počítače BenQ a FSC nabízejí videovýstup S-Video.

Ceny recenzovaných notebooků se pohybují v rozmezí od 21 240 Kč do 23 487 Kč a na všechny výrobci poskytují standardní, tedy dvouletou záruku.

VÝKON V TESTECH

Všechny testy nejlépe zvládl notebook FSC Esprimo Mobile U9200 – je totiž z této trojice vybaven nejvýkonnějším procesorem. Modely BenQ a Toshiba nabízejí srovnatelný výkon, ale díky větší operační paměti lepších výsledků dosáhl model od Toshiby. V testu, který používáme pro zjištění výdrže akumulátoru, také nejlépe obstál notebook FSC – má menší displej než jeho konkurenti a zároveň akumulátor s největší kapacitou (5 200 mAh). Jeho výsledku 3:25 hod. zdatně sekundoval notebook BenQ, který s akumulátorem o kapacitě 4 400 mAh vydržel v testu pracovat po dobu 3:16 hod. Nejkratší dobu při napájení z akumulátoru nabízí z testované skupiny Toshiba – její 3 700mAh akumulátor vydržel napájet notebook po dobu 2:31 hod. ■ mse

Výsledky testů*

	BenQ Joybook S32B	FSC Esprimo Mobile U9200	Toshiba Satellite U400-112
Cinebench R10	4:13 min.	**3:29 min.**	4:14 min.
3D Mark 2006	322	**557**	434
MP3	1:57 min.	**1:30 min.**	1:54 min.
DivX	11:18 min.	**8:47 min.**	11:07 min.
Provoz na akumulátor	3:16 hod.	**3:25 hod.**	2:31 hod.

** Tučně jsou označeny nejlepší výsledky.*

Displej	Velikost paměti	Kapacita disku	Hmotnost	Výdrž akumulátoru
13,3"	1 GB	160 GB	2 149 g	3:16 h

Nejlevnější v testu

Notebook BenQ Joybook S32B je z testované trojice nejlevnější, ale také nejtěžší – váží 2 149 g, má však nejlehčí adaptér (o hmotnosti 396 g). Tento model má několik společných rysů s notebookem Toshiba Satellite U400: Tato dvě zařízení jsou poháněna 1,83GHz procesorem Intel Core 2 Duo T5550, disponují 13,3palcovými displeji a pracují pod operačním systémem Windows Vista Home Premium. Na rozdíl od svých konkurentů v tomto testu je však Joybook S32B vybaven pouze 1 GB operační paměti. Z další výbavy je třeba zmínit port FireWire, videovýstup S-Video, čtečku paměťových karet a také webovou kameru, umístěnou nad displejem. Pevný disk má v tomto případě kapacitu 160 GB. V testech Cinebench R10, při převodu hudby do formátu MP3 a při komprimaci videa do formátu DivX byl tento notebook jen o pár sekund pomalejší než model Toshiba. V herním testu 3D Mark 2006 je odstup větší. Naopak velmi dobý výsledek – 3:16 hod. – jsme naměřili v testu výdrže akumulátoru. Na klávesnici se nám líbily velké směrové klávesy, zvykat jsme si museli na umístění klávesy FN v levém dolním rohu a na to, že klávesa Enter není umístěna na pravém kraji klávesnice.

BENQ JOYBOOK S32B

Cena včetně DPH: 21 240 Kč.

Poskytl: BenQ, *www.benq.cz.*

Procesor: Intel Core 2 Duo T5550 / 1,83 GHz.

Grafický čip: Mobile Intel 965.

Operační systém: Windows Vista Home Premium.

Rozměry: 325 × 227 × 38 až 41 mm.

Celkové hodnocení: ★★★★★★★☆☆☆

Výbava: ★★★★★★★☆☆☆

Výkon: ★★★★★☆☆☆☆☆

Provoz na baterie: ★★★★★★★★☆☆

 FireWire, výdrž při provozu na akumulátor

 menší operační paměť

Vysoký výkon

Displej	Velikost paměti	Kapacita disku	Hmotnost	Výdrž akumulátoru
12,1"	2 GB	160 GB	1 995 g	3:25 h

Pokud hledáte lehký notebook s velmi dobrým výkonem, jste u modelu FSC Esprimo Mobile U9200 na dobré adrese. Tento přenosný počítač je s hmotností 1 994 gramů nejlehčím přístrojem v testu a je vybaven nejvýkonnějším procesorem – jde o 2,2GHz procesor Intel Core 2 Duo T7500. Operační paměť má velikost 2 GB a pevný disk nabízí kapacitu 160 GB. Jako zobrazovací zařízení je použit 12,1palcový LCD displej s matným povrchem. Úhlopříčka jeho zobrazovací plochy je oproti oběma konkurentům sice jen cca o 3,1 cm kratší, ale rozlišení je u všech recenzovaných zařízení stejné: 1 280 × 800 bodů. Ve výbavě nechybí videovýstup S-Video ani webová kamerka a tento přístroj jako jediný z testovaných notebooků nabízí i bezdrátový adaptér Bluetooth. Operačním systémem je v tomto případě Windows Vista Business. Ve všech výkonnostních testech dosáhl tento přístroj nejlepších výsledků. Také v testu provozu na akumulátor si tento notebook vedl velice dobře – akumulátor s kapacitou 5 200 mAh ho dokázal napájet po dobu 3 hodin a 25 minut. Při používání klávesnice jsme jako největší nedostatek pociťovali, že směrové klávesy jsou dosti úzké.

FSC ESPRIMO MOBILE U9200

Cena včetně DPH: 23 487 Kč.

Poskytl: Fujitsu Siemens Computers, s. r. o.; *www.fujitsu-siemens.cz*.

Procesor: Intel Core 2 Duo T7500 / 2,2 GHz.

Grafický čip: Mobile Intel 965.

Operační systém: Windows Vista Business.

Rozměry: 300 × 223 × 37 mm.

Celkové hodnocení: ★★★★★★★★☆☆

Výbava: ★★★★★★★☆☆☆

Výkon: ★★★★★★★★☆☆

Provoz na baterie: ★★★★★★★★★☆

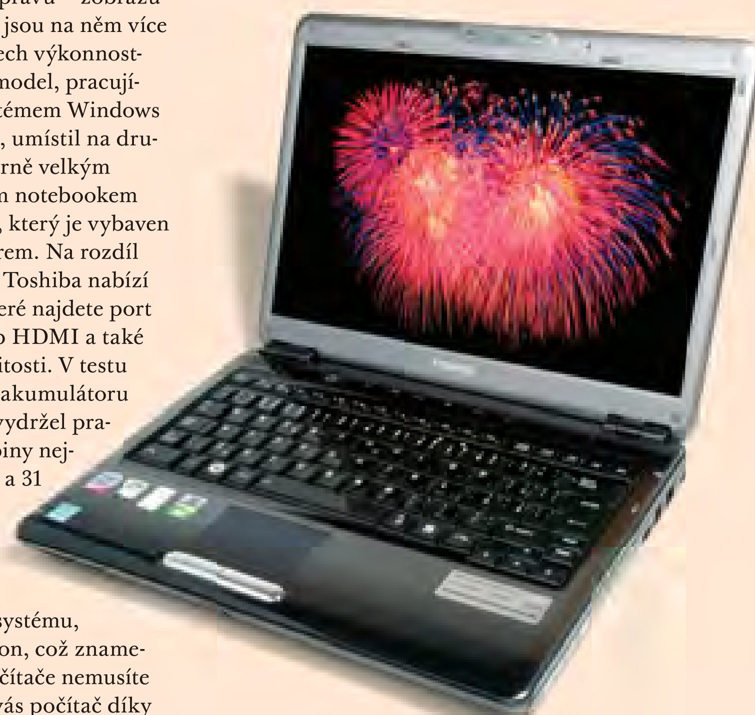

vysoký výkon, Bluetooth, výdrž při provozu na akumulátor

malé směrové klávesy, menší displej

Pěkný design a výbava

Displej	Velikost paměti	Kapacita disku	Hmotnost	Výdrž akumulátoru
13,3"	2 GB	250 GB	2 058 g	2:31 h

Notebook Toshiba Satellite U400 zaujme nejen lesklým víkem a displejem, ale i lesklými černými klávesami. Stejně jako u notebooku BenQ je součástí výbavy tohoto modelu procesor Intel Core 2 Duo T5550, jehož dvě výpočetní jednotky tepou na frekvenci 1,83 GHz. Procesor má k dispozici 2 GB operační paměti a pevný disk se může pochlubit kapacitou 250 GB. 13,3palcový displej má na rozdíl od ostatních testovaných konkurentů lesklou úpravu – zobrazuje tedy syté barvy, ale jsou na něm více patrné odlesky. Ve všech výkonnostních testech se tento model, pracující pod operačním systémem Windows Vista Home Premium, umístil na druhé příčce, a to s poměrně velkým odstupem za vítězným notebookem FSC Esprimo Mobile, který je vybaven výkonnějším procesorem. Na rozdíl od něj však notebook Toshiba nabízí bohatší výbavu, ve které najdete port FireWire, videovýstup HDMI a také otočný regulátor hlasitosti. V testu výdrže při napájení z akumulátoru však tento notebook vydržel pracovat z tříčlenné skupiny nejkratší dobu: 2 hodiny a 31 minut. Akumulátor má totiž kapacitu pouze 3 700 mAh. Zajímavou možností, jak se přihlásit do systému, je tzv. Face Recognition, což znamená, že při spuštění počítače nemusíte zadávat heslo, ale že vás počítač díky vestavěné webové kameře sám pozná.

TOSHIBA SATELLITE U400-112

Cena včetně DPH: 22 003 Kč.

Poskytl: Toshiba, *www.toshiba.cz*.

Procesor: Intel Core 2 Duo T5550 / 1,83 GHz.

Grafický čip: Mobile Intel 965.

Operační systém: Windows Vista Home Premium.

Rozměry: 312 × 232 × 31 až 39 mm.

Celkové hodnocení: ★★★★★★★☆☆☆

Výbava: ★★★★★★★★★☆

Výkon: ★★★★★★☆☆☆☆

Provoz na baterie: ★★★★★☆☆☆☆☆

FireWire, HDMI

výdrž při provozu na akumulátor

CENY MYŠÍ

Ceny udávané v článku jsou průměrné ceny z internetových obchodů, dohledané přes službu Zboží.cz. V některých obchodech můžete myši koupit i levněji, než je uvedeno v článku.

Test myší aneb hlodavci v ringu

Po delší době jsme se rozhodli podívat se na zoubek myším, tedy těm počítačovým. Nakonec jsme si pro test zvolili osm modelů z různých skupin. Bezdrátové i s kabelem, optické i laserové, ke stolnímu počítači i k notebooku, do kanceláře i pro hráče, drahé i levné. Stačí si jen vybrat...

Bezdrátová klasika

Rozlišení	Počet tlačítek	Cena
800 dpi	8	1 450 Kč

Myš Logitech MX1000 představovala svého času velkou revoluci, protože šlo o vůbec první myš, která přinášela laserový snímač. Přestože dnes už laserový snímač nabízejí i ty nejlevnější myši, má tento takřka už legendární model stále co nabídnout. Senzor s rozlišením 800 dpi je i ve srovnání se současnou konkurencí stále velmi přesný, a to téměř na jakémkoliv povrchu.

Jedná se o bezdrátovou myš, jejíž technologie FastRF je stejně spolehlivá jako kabel. O napájení se stará vestavěná lithiumiontová baterie. Na jedno nabití vydrží myš bez problémů týden, ale i déle – záleží na tom, jak často ji používáte. Stav baterie indikují tři kontrolky, umístěné přímo na myši. Nabíjení se provádí v praktickém stojánku, který slouží zároveň jako bezdrátový přijímač. K počítači jej připojíte prostřednictvím USB portu nebo přes dodanou redukci anebo přes rozhraní PS/2. Pro dobíjení je však třeba ještě zapojení do elektrické sítě.

Velkým kladem této myši je ergonomie. V ruce sedí opravdu dobře, dokonce lépe než novější modely, které ji měly nahradit. Zejména lidé s větší dlaní, kteří mají rádi těžší myši, budou spokojeni. Je ale určena jen pro praváky.

Logitech MX1000 nabízí sedm plně programovatelných tlačítek a kolečko s podporou pro horizontální rolování (jde vlastně o osmé tlačítko). Ve středu myši jsou vedle kolečka také dvě tlačítka implicitně určená pro rychlejší rolování. Další tři tlačítka na boku můžete ovládat palcem a slouží třeba pro přepínání mezi okny či pro navigaci vpřed a zpět v internetovém prohlížeči.

LOGITECH MX1000

Bezdrátová: ano.
Snímač: laserový.
Provedení: pro praváky.
Rozhraní: USB.

 přesný senzor, nabíjecí stojánek, vestavěný akumulátor, ergonomie, programovatelná tlačítka

 vyšší cena

Myš s pamětí

Rozlišení	Počet tlačítek	Cena
1 000 dpi	5	1 880 Kč

Mobile Memory Mouse 8000 je mobilní myš určená zejména pro notebooky, čemuž odpovídají i menší rozměry, ale i další parametry. Ergonomie je i přes menší rozměry na velmi vysoké úrovni. V kategorii mobilních myší jen těžko budete hledat nějakou pohodlnější.

Laserový senzor s rozlišením 1000 dpi je velmi přesný a určitě uspokojí i náročnější hráče akčních her. Kromě dvou tradičních tlačítek naleznete na myšce i kolečko s podporou pro horizontální rolování – toto kolečko funguje i jako třetí tlačítko. Další dvě tlačítka, jež se ovládají palcem, jsou na boku myši. Uživatelé Windows Vista jich mohou využít třeba pro vyvolání digitální lupy kolem kurzoru nebo pro 3D přepínání mezi okny.

Myš je napájena AAA baterií, která je součástí balení, stejně jako praktické pouzdro pro přenášení. Tato myš se s počítačem propojuje bezdrátově buď pomocí 2,4 GHz přijímače, který připojíte do USB portu, nebo také prostřednictvím technologie Bluetooth. Zmíněný bezdrátový přijímač zároveň funguje jako USB flash disk s kapacitou 1 GB a pomocí speciálního kabelu s magnetickými konektory jej lze využít i pro dobíjení AAA baterie v myšce při práci, což je velké plus.

Tato myš patří do kategorie inovátorských a luxusních, což se bohužel projevuje i na ceně, ale pokud hledáte spolehlivou a pohodlnou moderní myš k notebooku, můžeme ji jedině doporučit. Náleží jí tedy ocenění Tip PPK 13/2008.

MS MOBILE MEMORY MOUSE 8000

Bezdrátová: ano.
Snímač: laserový.
Provedení: pro praváky.
Rozhraní: USB, Bluetooth.

TIP PPK 13/2008

 ergonomie, kvalita senzoru, Bluetooth, bezdrátový přijímač funguje jako flash disk

 vyšší cena

Napůl myš, napůl gamepad

Rozlišení	Počet tlačítek	Cena
800 nebo 1 600 dpi	3 + gamepad	450 Kč

Myš Genius Navigator 365 nás na první pohled zaujala konceptem kombinace myši a gamepadu. Vhodná je především pro majitele notebooků, kteří si na cestách chtějí zahrát nějakou tu hru. Konstrukčně je řešena jako mobil – véčko. Drobnou myš (rozměry 52 × 90 × 25 mm), určenou pro praváky i pro leváky, rozevřete a získáte jednoduchý gamepad. S ergonomií je to však horší. Genius Navigator 365 se i na poměry myší určených pro notebooky drží velmi nepohodlně, a pro lidi s větší dlaní je naprosto nevhodná.

Laserový senzor nabízí přepínání mezi rozlišením 800 dpi a 1 600 dpi, a tak by myš Genius Navigator 365 teoreticky mohla oslovit hráče. Přesnost senzoru však není nijak zázračná a horší je to také s ergonomií, a tak tuto myš nemůžeme doporučit vyznavačům her, a to ani přesto, že jde o kombinaci s gamepadem.

Disponuje pouze dvěma tlačítky a obyčejným kolečkem, které supluje prostřední tlačítko – to je však z hlediska toho, co dnešní myši nabízejí, naprosté minimum. Po rozložení skýtá gamepad osmisměrný D-Pad, tradiční tlačítka Turbo a Clear a celkem osm tlačítek akčních. Gamepadům ze střední třídy se kvůli ergonomii nemůže rovnat, ale pokud byste na cestách vedle myši k notebooku uvítali alespoň jednoduchý gamepad, Genius Navigator 365 není zas tak špatná volba.

GENIUS NAVIGATOR 365

Bezdrátová: ne.
Snímač: laserový.
Provedení: pro praváky i pro leváky.
Rozhraní: USB.

 gamepad pro notebooky; pro praváky i pro leváky

 nevhodná pro stolní počítače, jen dvě tlačítka a kolečko

Odolná mobilní myš i pro náročnější

Rozlišení	Počet tlačítek	Cena
1 000 dpi	3	360 Kč

Pokud sháníte cenově dostupnou a odolnou myš k notebooku, můžeme doporučit Logitech NX50 Notebook Laser Mouse. Jedná se o myš s laserovým senzorem, takže je schopná pracovat na mnoha druzích povrchů, díky rozlišení 1000 dpi je dostatečně přesná pro veškerou běžnou činnost a nezklame ani rekreační hráče her.

Rozměry myši (95 × 60 × 25 mm) představují rozumný kompromis mezi snadným přenášením např. v postranní kapse brašny notebooku a pohodlným držením ať už v levé, či pravé ruce. Ve větší dlani se sice i tak ztrácí, ale na druhé straně je výhodou gumový okraj, lemující celé tělo myši. Primárně slouží jako nárazník, chránící myš při přenášení, ale zároveň se díky němu myš lépe drží.

Není bezdrátová, takže se napájí přímo z USB portu. Kabel je dostatečně dlouhý a poddajný. Navíc při odpojení myši jej můžete namotat do drážky na spodním okraji myši a konektor zacvaknout do připraveného lůžka. Lehké zklamání však představují pouhá dvě tlačítka, kterým sekunduje klasické kolečko, jež supluje tlačítko třetí.

LOGITECH NX50

Bezdrátová: ne.
Snímač: laserový.
Provedení: pro praváky i pro leváky.
Rozhraní: USB.

 přesný senzor, rozměry a ergonomie, kabel, cena; pro praváky i pro leváky

 pouze dvě tlačítka a kolečko

Šest tlačítek za pár korun

Rozlišení	Počet tlačítek	Cena
1 000 dpi	6	220 Kč

Pokud se porozhlížíte spíše po levnější myši, zajímavě se jeví model A4Tech X6-90D. Laserový snímač sice pracuje v relativně vysokém rozlišení 1 000 dpi, ale s přesností při běžném používání na tom myš není o moc lépe než středně kvalitní klasické myši optické. Výhoda laseru v tomto případě spočívá spíše v dobré práci na nejrůznějších površích, kde běžná optika naráží na problémy – s touto myší se dá pracovat dokonce i na skle.

Už na první pohled je jasné, že se designéři nemálo inspirovali u luxusních modelů konkurenční společnosti Logitech. Ergonomie sice není na tak vysoké úrovni jako v případě dražších modelů od Logitechu, ale i tak se tato myš drží v ruce poměrně příjemně a k počítačům, které jsou využívány hlavně na kancelářskou práci nebo pro surfování po internetu, je vyloženě ideální.

Myš vedle klasických dvou tlačítek disponuje nezvykle širokým kolečkem, které funguje samozřejmě i jako třetí tlačítko. Přídavná dvě tlačítka naleznete také nad kolečkem. Jedno z nich bez nutnosti instalovat speciální ovladače funguje při jednom stisknutí jako dvojité kliknutí. Výrobce sice proklamuje úsporu času, ale v praxi to není zas tak horké. Než ukazováček přesunete z jednoho tlačítka na druhé, pohodlně zvládnete dvojitě kliknout na tradiční tlačítko. Je to spíš tedy otázka osobních preferencí než nějaká zásadní inovace.

Další a v pořadí již šesté tlačítko je pod kolečkem a slouží k otevření speciální nabídky, zpřístupňující například funkce pro práci se schránkou. Na boku myši je ještě speciální multifunkční kolečko, určené pro ovládání palcem, které v závislosti na použité aplikaci poslouží například pro horizontální rolování, zoomování dokumentu či pro navigaci zpět a vpřed.

K počítači se tato drátová myš připojuje pomocí USB portu nebo přes dodanou redukci k rozhraní PS/2. Cenově sice patří k tomu nejlevnějšímu na trhu, ale v kanceláři odvede práci více než obstojně.

A4TECH X6-90D

Bezdrátová: ne.
Snímač: laserový.
Provedení: pro praváky.
Rozhraní: USB, PS/2.

 přesnost senzoru, cena

 náročnějším uživatelům nevyhoví

Rozlišení	Počet tlačítek	Cena
800 nebo 1 600 dpi	8	360 Kč

Levná myš do domácnosti

Hledáte-li nějakou levnější myš do domácnosti, určitě by vaší pozornosti neměl uniknout model Ergo 525V, opět od společnosti Genius. I přesto, že na první pohled vypadá podobně jako luxusnější myš Logitech MX1000 a papírové parametry jsou také dost podobné, jejích kvalit – i vzhledem k ceně – nedosahuje. Do domácnosti je ale pro méně náročné uživatele ideální, protože je univerzální – poslouží dobře při práci a hodí se i pro rekreační hráče.

Model Genius Ergo 525V sice disponuje laserovým snímačem, ale přesnost dražších myší od něj nečekejte. Hlavní výhodou oproti optickým myším je v tomto případě spíš než přesnost použitelnost na širší škále povrchů, toho však u myši určené pro stolní počítače moc nevyužijete. Zajímavostí je každopádně možnost přepnout rozlišení z průměrných 800 dpi na lepších 1 600 dpi, což ocení hráči.

Tlačítka jenom ilustrují, jak moc Genius opisuje od Logitechu, protože jsou obdobně umístěna jako u námi testovaného modelu MX1000. Kolečko s podporou pro horizontální rolování doplňují dvě tlačítka pro tzv. turborolování. Další tři tlačítka jsou na boku a ovládají se palcem. Funkci přídavných tlačítek lze nastavit pomocí dodaného softwaru a funkce se mohou lišit podle aplikace, se kterou se zrovna pracuje. Ve webovém prohlížeči třeba jedno tlačítko může fungovat pro navigaci zpět a v textovém editoru třeba pro zoomování textu. Za zmínku stojí podpora pro 3D přepínání mezi okny ve Windows Vista.

Genius 525V je zkrátka levná myš, která si vypůjčila pár nápadů od luxusnějších výrobků a hodí se pro nenáročné uživatele. V poměru mezi cenou a výkonem tedy nemá konkurenci, a proto jí udělujeme ocenění Tip PPK 13/2008. Náročnější uživatelé by se však neměli nechat oklamat luxusním designem a rozlišením 1 600 dpi a měli by se porozhlédnout po jiném modelu.

GENIUS ERGO 525V

Bezdrátová: ne.
Snímač: laserový.
Provedení: pro praváky.
Rozhraní: USB.

TIP PPK 13/2008

 programovatelná tlačítka, cena, šikovné prvky z dražších modelů

 náročnějším uživatelům nevyhoví

Vyfešákovaná myš s displejem

Rozlišení	Počet tlačítek	Cena
400 až 3 200 dpi	10	680 Kč

Ergo 555 je myš s laserovým senzorem, která se orientuje zejména na náročnější hráče. Tomu odpovídá i vysoké rozlišení, tedy 3 200 dpi. Pomocí manuálního přepínače jej však v případě potřeby lze snížit až na 400 dpi, takže myš lze bez problémů používat i při běžné práci na počítači. Specialitkou je možnost nastavit rozlišení odděleně pro osu X a Y, což se hodí právě třeba v akčních hrách.

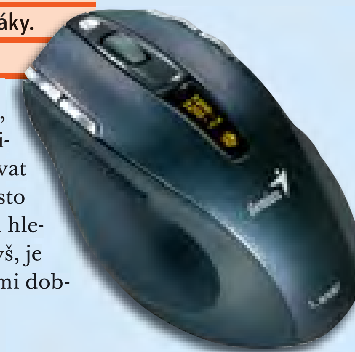
Aktuální rozlišení senzoru udává displej OLED, umístěný na hřbetu myši, což je naprostá novinka. Přestože displej ruka při držení myši překrývá, nijak nepřekáží. Myš se drží celkem pohodlně – ergonomie snese přísnější měřítka herních modelů. Myš má dokonce i příjemný žlábek na palec; tuto novinku jsme si u podstatně dražší myši Logitech MX1000 nemohli vynachválit.

Standardní dvě tlačítka doplňuje klikací kolečko – bohužel bez podpory pro horizontální rolování a s poněkud tužším ovládáním. Dále na myšce naleznete čtyři tlačítka na krajích a dvě pro ovládání palcem na boku. Těchto šest přídavných tlačítek lze libovolně programovat a díky podpoře pro herní profily, mezi kterými můžete přepínat desátým tlačítkem, si hráči určitě přijdou na své.

Velké minus však vidíme ve „škubnutí" kurzoru při kliknutí levým či pravým tlačítkem. Čím vyšší rozlišení nastavíte, tím výraznější toto uhnutí je. Ve hrách, například při střelbě, to při nejvyšším rozlišení může představovat velký problém. I přesto si myslíme, že pokud hledáte levnou herní myš, je Genius Ergo 555 velmi dobrou volbou.

GENIUS ERGO 555

Bezdrátová: ne.
Snímač: laserový.
Provedení: pro praváky.
Rozhraní: USB.

 vysoce přesná myš, ergonomie, dobrý poměr cena/výkon

 tužší kolečko, „škubnutí" kurzoru při kliknutí

Proklatě mobilní

Rozlišení	Počet tlačítek	Cena
1 000 dpi	3	750 Kč

Logitech V320 Cordless Notebook Mouse je také určena pro notebook, ale oproti předešlému popisovanému je bezdrátová. Mobilitu myši zdůrazňuje miniaturní 2,4GHz přijímač, který se připojuje k USB portu, a pokud s myší nepracujete, jednoduše jej zasunete do otvoru v myšce. Drží tam pevně, takže se celá myš snadno přenáší, a navíc nehrozí jeho ztráta. Vedle vyobrazené stříbrné verze se myš vyrábí také v černém a červeném provedení.

Tento model sice nedisponuje laserovým snímačem, ale klasickou optikou pracující v rozlišení 1 000 dpi, která je velmi přesná a pro běžnou práci s počítačem je více než dostačující. Tato myš dobře funguje i na stole bez podložky, což se o každé optické myši rozhodně říci nedá. O napájení se starají dvě AAA baterie, které jsou součástí balení. Stav baterií indikuje LED dioda. Výrobce udává životnost baterie až půl roku. Výměna baterií je snadná a AAA baterie koupíte na každém rohu.

Ergonomie této drobné myši, navržené pro pravou ruku, je poměrně solidní, nicméně vzhledem k velikosti myši bychom ji doporučili spíše ženám, nebo obecně uživatelům s menší rukou. Ve velké dlani se vyloženě ztrácí.

Vedle dvou tradičních tlačítek je tu samozřejmě i kolečko, které zastane také funkci třetího tlačítka. Více tlačítek myš nenabízí, nicméně je třeba uznat, že na její titěrné tělo by se další tlačítko vešlo už jen těžko.

LOGITECH V320 CORDLESS NOTEBOOK MOUSE

Bezdrátová: ano.
Snímač: optický.
Provedení: pro praváky.
Rozhraní: USB.

 miniaturní přijímač

 příliš malá, jen dvě tlačítka a kolečko

Tenký elegán

NIKON COOLPIX S210
Cena včetně DPH: 3 990 Kč.
Poskytl: Nikon, *www.nikon.cz*.
Objektiv: 3× optický zoom, ohnisková vzdálenost 38–114 mm v přepočtu na kinofilm, světelnost F3,1–F5,9.
Snímač: 1/2,5″ CCD, 8,28 milionu snímacích elementů, ISO 64–2000.
Rozlišení snímků: 3 264 × 2 448, 2 592 × 1 944, 2 048 × 1 536, 1 920 × 1 080, 1 024 × 768, 640 × 480 bodů.
Displej: 2,5″, rozlišení 230 000 bodů.
Paměťová karta: SD, SDHC.
Rozměry: 9 × 5,5 × 1,8 cm.
Hmotnost fotoaparátu: 105 g.

 rozsah citlivosti, kvalitní displej

 chromatická aberace, šum (od ISO 200)

Digitální fotoaparát Nikon Coolpix S210 vás „dostane“ hned na první pohled, kromě kapesních rozměrů zaujme i velmi tenkým profilem (pouhých 18 milimetrů). Kombinace osmimegapixelového rozlišení snímače s trojnásobným optickým zoomem je ideální pro pořizování snímků na dovolené.

Pro začátečníky a méně zkušené fotografy je digitální fotoaparát Nikon Coolpix S210 dobrou volbou. Tento fotoaparát se totiž jednoduše ovládá, řada přednastavených scén nasměruje všechny parametry expozice k jasné a barevně dobře vyladěné fotografii. Zaujal nás velmi ostrý a jasný obraz, poskytovaný 2,5palcovým LCD displejem, a dalším plusem modelu Coolpix S210 je velká vnitřní paměť (cca 52 MB). Pořízená data se dají samozřejmě ukládat i na externí paměťovou kartu (SD nebo SDHC). Ozvučené video lze natáčet v maximálním rozlišení 640 × 480 bodů rychlostí 30 snímků za sekundu.

Štíhlý fotoaparát Nikon Coolpix S210 je dobrou volbou pro začátečníky a méně zkušené fotografy.

MĚŘENÍ RYCHLOSTI
Náběh po startu: 1,5 s.
Další snímek: 2,7 s.
Ukládání snímku (v maximální kvalitě): 1,7 s.
Přezoomování: 1,2 s.

◀ Fotoaparát je vybaven velkým, 2,5palcovým (6,35cm) displejem.

STANDARDNÍ OPTIKA

Optická soustava modelu je veskrze jednoduchá, podstatné je, že můžete používat až trojnásobné optické přiblížení. Bohužel světelnost objektivu je pouze podprůměrná (F3,1–F5,9). Samo ostření je také relativně pomalé, zejména při fotografování při umělém osvětlení. Ve standardním režimu lze ostřit až ze 60 centimetrů, v makrorežimu pak z 10 centimetrů. K dispozici je pouze elektronická stabilizace obrazu, ta však nepracuje příliš spolehlivě.

ŠUM A ABERACE

Citlivost osmimegapixelového snímače lze nastavit až na ISO 2000, ale vzhledem k problémům se šumem již při ISO 200 bychom uvedenou maximální hodnotu nedoporučovali používat. Z dalších obrazových problémů jsme ještě pozorovali relativně silnou chromatickou aberaci (fialové kontury na přechodu tmavých a světlých částí snímků) a soudkovité zkreslení na nejkratším ohnisku. Maximální rozlišení snímku je 3 264 × 2 448 bodů, k dispozici je i pět dalších nižších rozlišení, včetně širokoúhlé fotografie (1 920 × 1 080 bodů). V testu jsme také změřili rychlost provozu a zjistili jsme, že díky svižnému náběhu po startu i rychlému přezoomování z nejkratšího ohniska na nejdelší žádný zajímavý záběr nepromeškáte. ■ mak

BELKIN N WIRELESS ROUTER

Doporučená cena: 1 999 Kč vč. DPH.

BELKIN N WIRELESS USB ADAPTER

Doporučená cena: 1 499 Kč vč. DPH.

Zapůjčil: Belkin International, Inc.
www.belkin.com/cz

Bezdrátově dále a rychleji

Na trhu se objevuje čím dál tím více bezdrátových zařízení podporujících novou verzi Wi-Fi (označovanou písmenem n), přičemž jejich cena už je přijatelná. Výrobci slibují vynikající pokrytí, ohromné rychlosti a kdo ví, co ještě – prostě „ideální bezdrát“. Je tomu ale skutečně tak? Půjčili jsme si dvě zařízení od firmy Belkin a novou technologii jsme vyzkoušeli.

ROUTER

Router je zařízení, které samo vytvoří malou domácí síť. V případě popisovaného routeru Belkin můžete připojit až čtyři počítače kabelem (prostřednictvím síťového kabelu s konektorem RJ45) a „neomezené“ množství počítačů bezdrátově. Internet přitom připojujete také síťovým (RJ45) kabelem. Pokud máte USB modem, máte smůlu.

Už při rozbalení krabice router Belkin potěší. Vše je přehledně označeno a očíslováno a společně se stručným návodem je zapojení hračkou i pro naprostého laika. Výrobce ale bohužel nepočítal s tím, že můžete být připojeni pomocí modemu se zabudovaným routerem (a takových modemů je velké množství). Zařízení využívá standardní nastavení a vůbec se nezajímá o to, zda jiné zařízení náhodou nepoužívá to samé nastavení, a zda tedy nedochází ke konfliktu. Náprava je sice relativně jednoduchá, ale pokud se člověk v problematice sítí nevyzná, nemá šanci. Podrobný manuál o tom navíc mlčí, což je v přímém rozporu s jeho jinak vysokou kvalitou. Jistou omluvou sice je, že mnoho konkurenčních zařízení dělá to samé, nicméně od Belkinu jsme přece jen čekali více.

Jinak je router Belkin velmi spolehlivý, aktuální stav přehledně zobrazuje pomocí několika ikon a ostudu neudělá ani po stránce designu (dvě antény jsou nutností kvůli „enkové“ variantě Wi-Fi). Doporučená maloobchodní cena je také příznivá – router koupíte za 1 999 Kč. A na internetu i levněji – cca od 1 400 Kč.

WI-FI

Wi-Fi je technologie pro bezdrátové připojení k počítačové síti, resp. k internetu. Využívá se zejména v noteboocích a moderních, „chytrých“ mobilních telefonech. Ale lze ji využít i k bezdrátovému zasíťování domu či bytu.

RŮZNÉ VERZE WI-FI

Technologie Wi-Fi prodělala za dobu své existence několik změn. Lze se proto potkat s několika variantami Wi-Fi, které se označují písmeny a, b a g. (Plný název vychází z čísla standardu a zní IEEE 802.11a/b/g.) Dnes se využívá zejména verze g – pod termínem Wi-Fi tedy rozumíme právě „géčkovou“ variantu.

V poslední době se začínají objevovat zařízení ve verzi označené písmenem n (IEEE 802.11n). „Enková“ zařízení jsou rychlejší, měla by mít lepší dosah a přitom dokáží komunikovat i se staršími verzemi Wi-Fi. (K dosažení všech výhod nové varianty jsou však potřeba „enková“ zařízení na obou stranách.)

USB ADAPTÉR

Abychom mohli vyzkoušet „enkovou“ variantu Wi-Fi, zapůjčili jsme si i USB adaptér. Ten se podobá flash disku, a když ho po připojíte k USB portu a nainstalujete přiložený software, přidá do počítače podporu pro Wi-Fi 802.11n.

Stejně jako v případě routeru se můžete těšit na přehledně zpracované balení a stručný manuál – instalace je pak hračkou. Rozsáhlý manuál na CD pak ani nevyužijete, protože adaptér naštěstí funguje jako švýcarské hodinky a nevadí mu ani přítomnost starších Wi-Fi zařízení.

K adaptéru je přibalen i praktický stojánek, který využijete u stolních počítačů. U notebooků je jednodušší zapojovat adaptér přímo do USB portu. Doporučená maloobchodní cena 1 499 Kč je vcelku přijatelná, navíc zařízení lze sehnat i za cenu pod 800 Kč.

„ENKOVÁ“ VERZE WI-FI

„Enková“ varianta Wi-Fi skutečně pokryje větší prostory. Například

v domě, v němž mělo „géčko“ problémy pokrýt více než přízemí, „enko“ dosáhlo bez problémů do prvního patra, na většinu půdy i do sklepa. Přitom – navzdory zcela nevhodnému umístění routeru – signál dosáhl přes zeď i cca 50 metrů od domu. Zjednodušeně můžeme říci, že z dosahu 100 metrů ve volném prostoru ukrojí každá zeď asi 20 metrů (za čtvrtou až pátou zdí tedy signál už nechytíte). Proti starší variantě je to tedy značný pokrok, ale zase nečekejte zázraky – i „enko“ je „jen bezdrát“ a má své limity.

Pokud jde o rychlost, už varianta Wi-Fi 802.11g byla dosti rychlá a „enko“ jen potvrzuje, že není kam dál jít. Jisté zrychlení komunikace jsme sice zaznamenali, ale šlo spíše o nárůst o několik (desítek) procent. Ke slibovanému strmému nárůstu ani k vyrovnání se spojům realizovaným kabely tedy rozhodně nedošlo.

VERDIKT

Pokud tedy chcete budovat bezdrátovou síť, určitě investujte do Wi-Fi 802.11n – zařízení Belkin můžeme rozhodně doporučit. Pokud však Wi-Fi již provozujete, nemá smysl do nové technologie investovat. O tolik lepší „enko“ není. ■ aha

Osobní kalendář na internetu

MOZILLA SUNBIRD

Jazyk: čeština.
Cena: zdarma.
Velikost: 5 MB.
http://download.chip.eu/cz/Sunbird_113895.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Kam svůj kalendář umístit.
- Jak zachovat soukromí kalendáře.
- Jak kalendář publikovat na internetu.
- Jak používat funkci Export/Import.

V minulém čísle jsme popsali základy práce s plánovačem Sunbird. Velmi často se však hodí, aby o vašich plánech měli přehled i jiní lidé – kolegové v práci, přátelé a známí, nebo i rodina. Proto si dnes ukážeme, jak kalendáře ze Sunbirdu sdílet na internetu.

HLEDÁME MÍSTO PRO SVŮJ KALENDÁŘ

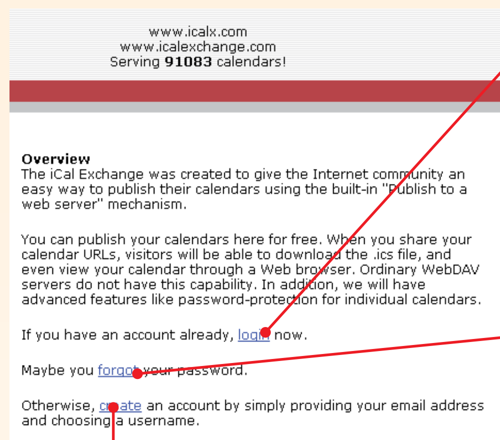
Na internetu existuje několik míst, kam můžete umístit svůj kalendář. Doporučujeme využít služeb anglického webu *www.icalx.com*, které jsou pro běžné použití poskytovány zdarma. Pro někoho může být problém jazyková bariéra, ale jak sami uvidíte, jejich použití je velmi snadné.

Prvním krokem, který je nutné provést, je registrace. Otevřete tedy stránky s výše uvedenou adresou a na pravé straně klikněte na odkaz **create** (**obr. 1**). Na další stránce zadejte svou e-mailovou adresu (**email**), přihlašovací jméno (**username**), heslo (**password**) a opětovným zadáním jej potvrďte (**confirm**). Nyní stačí kliknout na odkaz **Odeslat dotaz** a na další stránce na odkaz **View your account**.

K přihlášení stačí na úvodní stránce kliknout na odkaz **login**. Do nově otevřeného okna zadejte svoje **jméno** a **heslo** (použili jste je při registraci) a klikněte na tlačítko **OK**. Nyní se nacházíte na hlavní stránce, na kterou za chvíli přidáte své kalendáře. Pokud sem nějaký nahrajete, bude zde zobrazen buď v kategorii **Private Calendars** (soukromé kalendáře), nebo v kategorii **Public Calendars** (veřejné kalendáře) (**obr. 2**). O rozdělení kalendářů na soukromé a veřejné si povíme dále, zatím pouze uvedeme dvě internetové adresy, které se nacházejí ve střední části stránky – mají tvar *http://icalx.com/private/(vaše_jméno)/* a *http://icalx.com/public/(vaše_jméno)/*.

ČESKÉ SVÁTKY V SUNBIRDU

Na adrese *www.mozilla.org/projects/calendar/holidays.html* si můžete stáhnout kalendář, který obsahuje veškeré státní svátky v ČR, a jednoduše ho spojit se svým vlastním. Po zobrazení stránky stačí vyhledat položku **Czech Holidays** a kliknutím na ni soubor stáhnout. Ten pak pomocí funkce **Importovat** můžete snadno přidat do svého již existujícího kalendáře. Mnoho dalších kalendářů naleznete na stránkách *www.calendar.sk/icalendar/*.

▲ Obr. 1

Private Calendars (must supply the password to view or subscribe)

filename	view	last published
PPK_dulezite.ics	ics html	Jun 4 04:02pm

Public Calendars (no password required to view or subscribe)

filename	view	last published
svatky.ics	ics html	Jun 3 08:18am

To publish a new calendar from iCal, select the "Publish on a Web server" option, and use one of the URLs:
http://icalx.com/private/ppk/
http://icalx.com/public/ppk/
Be sure to enter your new username and password correctly.

Soukromé kalendáře. Veřejné kalendáře. Stáhnout vybraný kalendář. Odkazy k uveřejnění/stažení kalendářů. Zobrazit kalendář on-line.

▼ Obr. 2

SOUKROMÝ VS. VEŘEJNÝ KALENDÁŘ

Na internetové stránky můžete umístit v podstatě nekonečné množství kalendářů, jež lze sdílet s těmi, kteří k nim mají neomezený přístup. Občas se ale může stát, že si přejete, aby k určitým datům měla přístup pouze úzká skupina uživatelů. Například když svůj kalendář sdílíte s kolegy v práci, ale nepřejete si, aby věděli, co plánujete ve svém volném čase. Naštěstí i na to provozovatelé stránek mysleli. Každý se může rozhodnout, jestli svůj kalendář uloží jako veřejný (má k němu přístup každý, kdo zná adresu), nebo jako soukromý (k zobrazení je vyžadováno přihlašovací jméno a heslo). To je také jedna z nevýhod – jméno a heslo pro přístup k soukromému kalendáři jsou totiž shodné s údaji přihlašovacími. To znamená, že každý, kdo tyto údaje zná, má k vašemu účtu přístup. Proto jméno a heslo svěřte pouze lidem, kterým důvěřujete. Stránky sice umožňují přiřadit k jednomu kalendáři několik hesel, ale to už se jedná o placenou službu.

PUBLIKUJEME KALENDÁŘ

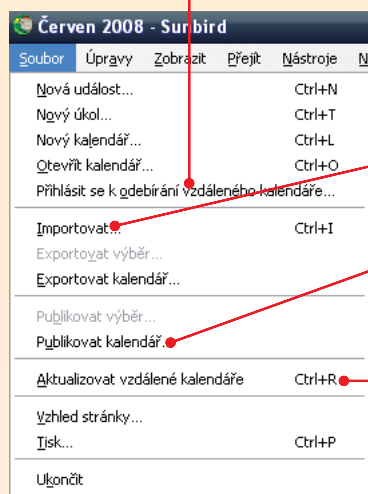
Spusťte program Sunbird, z menu **Soubor** vyberte možnost **Publikovat kalendář...** (**obr. 3**) a vyberte si ten kalendář, který si přejete uložit na stránky. Svoji volbu potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**. Nyní v novém okně zadejte adresu podle toho, kam si přejete vybraný kalendář uložit. Použijte tedy jednu z těch, které jste si již poznamenali. Pokud má být ke kalendáři neomezený přístup, zvolte tu

adresu, která obsahuje slovo *public*. Adresu vepište do řádku **Adresa k publikování** a na její konec zapište název kalendáře včetně přípony **.ics**. Řádek s adresou tak může vypadat například takto: *http://icalx.com/public/ppk/svatky.ics*. Je důležité, aby v názvu nebyly použity háčky ani čárky! Jinak se může stát, že ostatní uživatelé budou mít s přístupem k tomuto kalendáři problémy.

Když jste zadali adresu, stačí kliknout na tlačítko **Publikovat**. Budete vyzváni k zadání přihlašovacího jména/hesla. (Zaškrtnete-li volbu **Použít Správce hesel pro uložení tohoto hesla**, heslo se uloží natrvalo, a vy jej tedy už nebudete muset znovu zadávat.) Po zadání údajů klikněte na **OK** a – až to bude možné – na tlačítko **Zavřít**. Podíváte-li se do svého účtu na stránkách iCalx, svůj kalendář uvidíte v sekci **Public Calendars**.

V případě, že budete chtít publikovat kalendář pro uzavřenou skupinu lidí, je postup stejný, jen je nutné použít adresu, která obsahuje slovo *private* – např. *http://icalx.com/private/ppk/*. Kalendář bude poté zobrazen v části **Private Calendars.**

V tuto chvíli každý, kdo zná adresu, si může kalendář stáhnout. Důležité je také vědět, že na stránkách se kalendáře automaticky neaktualizují! Je proto nutné je při změně aktualizovat výše uvedeným způsobem!

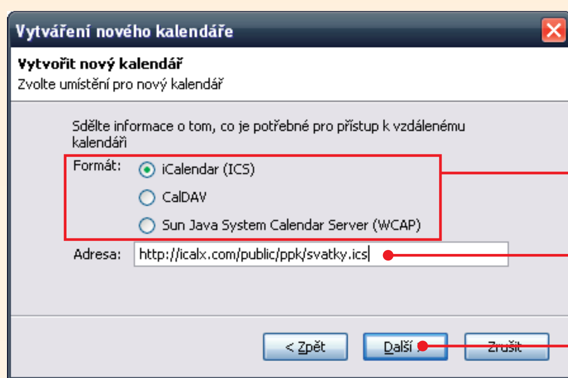
◀ Obr. 3

JAK ZÍSKAT ÚDAJE ZE VZDÁLENÉHO KALENDÁŘE

Abyste mohli získávat údaje ze vzdáleného kalendáře, musíte znát jeho adresu, jméno, případně přihlašovací údaje (pokud se jedná o soukromý kalendář). K demonstraci funkce použijte adresu z našeho příkladu (*http://icalx.com/public/ppk/*) – je zde uložen kalendář se jménem *svatky.ics*. Adresa k tomuto kalendáři bude vypadat takto: *http://icalx.com/public/ppk/svatky.ics*. Tento kalendář je opravdu funkční, a tak si můžete jednoduše vyzkoušet, jak tato funkce pracuje.

V programu Sunbird otevřete menu **Soubor** a klikněte na možnost **Přihlásit se k odebírání vzdáleného kalendáře...** (**obr. 3**). V nově otevřeném okně zvolte možnost **V síti** a klikněte na tlačítko **Další**. Dále ponechte vybraný formát **iCalendar**, do pole zadejte adresu kalendáře (*http://icalx.com/public/ppk/svatky.ics* – viz **obr. 4**) a znovu klikněte na tlačítko **Další**. Nyní si můžete zvolit jméno, barvu a to, zda si přejete, aby se zobrazovala upozornění na události z tohoto kalendáře. Opět klikněte na tlačítko **Další** a potom na tlačítko **Dokončit**.

Pokud si přejete mít vzdálené kalendáře aktuální, stačí, když v menu **Soubor** kliknete na položku **Aktualizovat vzdálené kalendáře** nebo když využijete klávesové zkratky **Ctrl+R**. Program zkontroluje aktuálnost jednotlivých kalendářů, případně stáhne jejich nové verze.

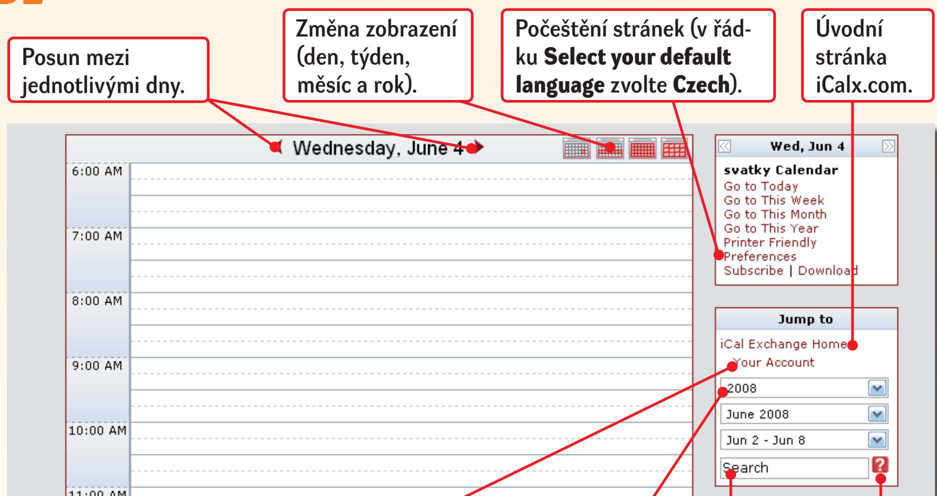
◀ Obr. 4

KALENDÁŘ STÁLE U SEBE

V případě, že kalendář máte uložen na stránkách *www.icalx.com*, budete k němu mít přístup v podstatě z celého světa – stačí vám pouze počítač připojený k internetu.

Na úvodní stránce (*www.icalx.com*) se přihlaste ke svému účtu (kliknutím na odkaz **login** a zadáním jména a hesla). Nyní si vyberte kalendář, který si přejete zobrazit, a klikněte na tlačítko **html.** To otevře novou stránku, na které si můžete pohodlně prohlížet veškeré události. V horní části stránky jsou čtyři ikonky, pomocí kterých můžete změnit počet zobrazovaných dní – na výběr máte den, týden, měsíc a celý rok. Stránka disponuje také možností vyhledávání. V okně **Jump to** zadejte do řádku **Search** hledaný výraz a klikněte na otazník (**obr. 5**). Případné výsledky se po kliknutí na ně přehledně zobrazí.

Jestliže si přejete kalendář do počítače pouze stáhnout, musíte se opět přihlásit ke svému účtu, u příslušného kalendáře kliknout na odkaz **.ics** (v případě prohlížeče Firefox je nutné, aby při kliknutí byla stisknuta klávesa **Alt**) a kalendář uložit. Pak můžete kalendář přenést i na takový počítač, který není připojen k internetu. Chcete-li kalendář nahrát do programu Sunbird, pak z menu **Soubor** vyberte možnost **Importovat...** (**obr. 3** – klávesová zkratka **Ctrl+I**), vyhledejte stažený soubor, zvolte možnost **Otevřít** a vyberte kalendář, do kterého si přejete údaje přidat. ■ **Martin.ka**

▲ Obr. 5

Podmíněné formátování v Excelu 2007

Podmíněné formátování je nástroj, pomocí kterého můžete měnit vzhled buňky v závislosti na její hodnotě nebo na hodnotě jiné buňky v tabulce. Podmíněné formátování patří mezi ty nástroje, které v nové verzi MS Excelu nabízí výrazně více možností než Excel 2003.

MS EXCEL 2007

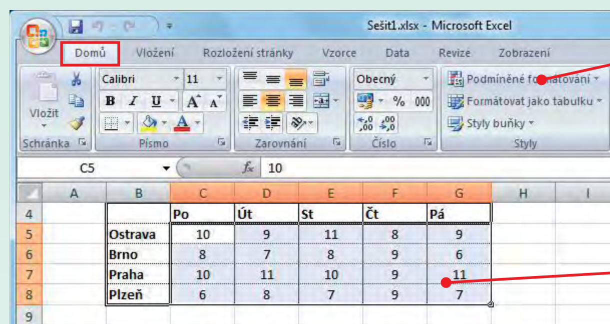
MS Excel je součástí MS Office 2007.
www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

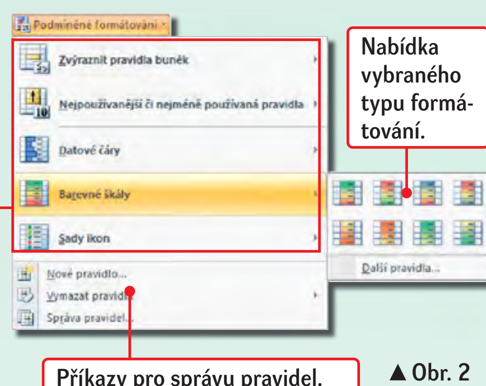
- Jak využít nabízené možnosti podmíněného formátování.
- Jak upravit zvolenou možnost podmíněného formátování.
- Jak měnit pořadí podmíněného formátování.
- Jak odstranit zadání podmíněného formátování.

JAK PODMÍNĚNÉ FORMÁTOVÁNÍ NASTAVIT

Nástroj **Podmíněné formátování** najdete na pásu karet **Domů**, a to na kartě **Styly** (**obr. 1**).

◀ Obr. 1

▲ Obr. 2

Při přípravě podmíněného formátování můžete odkazovat na buňky na stejném listu, na němž podmíněné formátování připravujete, ale není možné odkazovat na buňky na jiných listech nebo v jiných sešitech. Potřebujete-li odkazovat na hodnoty v jiných listech, pak na listu, na němž podmíněné formátování připravujete, vyhraďte oblast buněk, do kterých pak umístíte odkazy na buňky v jiných listech.

Nejprve označte buňky, u kterých chcete nastavit podmíněné formátování. Klikněte na záložku **Domů** a na pásu karet **Styly** na nástroj **Podmíněné formátování** (**obr. 1**).

V horní části nabídky tohoto nástroje (**obr. 2**) si můžete vybrat některou z nabízených možností.

NOVINKY PODMÍNĚNÉHO FORMÁTOVÁNÍ

Zatímco předchozí verze Excelu nabízela možnost zadat nejvýše tři podmínky, v nové verzi můžete zadat až 62 podmínek.

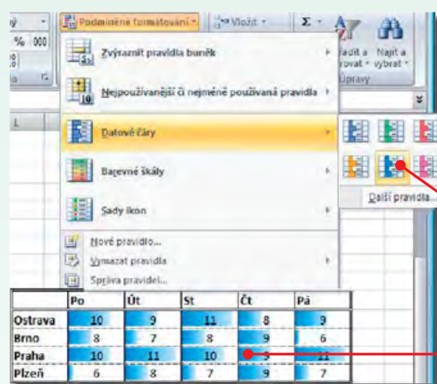
Přednost při vyhodnocování a řešení střetů
Nová verze Excelu také dovoluje měnit pořadí již vytvořených podmínek. To je důležité, protože nejvyšší prioritu má podmínka, která je v seznamu umístěna jako první.

V případě, že pro stejnou buňku je nastaveno více pravidel podmíněného formátování, mohou se tato pravidla dostat do kolize. Příklad: První pravidlo má zabarvit písmo v buňce zeleně, je-li hodnota v této buňce vyšší než 10, a druhé pravidlo má ve stejné buňce zabarvit písmo modře, je-li hodnota menší než 12. V případě, že v buňce bude hodnota 11, nastává kolize. Excel ji řeší tak, že použije pouze pravidlo s vyšší prioritou, tedy to pravidlo, které je v seznamu výš.

Mezi užitečné možnosti patří také možnost formátovat pouze jedinečné nebo duplicitní hodnoty a možnost formátovat pouze ty buňky, které obsahují určitý typ dat (text, číslo, datum apod.).

DATOVÉ ČÁRY, BAREVNÁ ŠKÁLA A SADY IKON

Tyto tři položky z nabídky nástroje **Podmíněné formátování** (**obr. 2**) umožňují doplnit do buňky s hodnotou její grafické vyjádření (**obr. 3**). Ukazatel myši nastavte v nabídce na ten způsob formátování, který chcete použít, a nechte jej chvilku v klidu – v tabulce se toto formátování objeví. Pokud vám nevyhovuje, vyberte si jiné a znovu jej zobrazte. Až najdete vyhovující způsob, v nabídce nástroje **Podmíněné formátování** na tuto možnost klikněte.

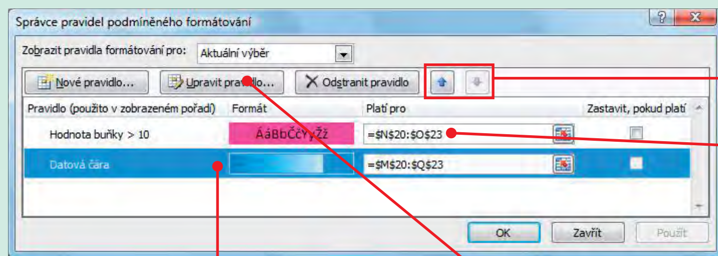
◀ Obr. 3

JAK UPRAVIT ZVOLENÝ ZPŮSOB FORMÁTOVÁNÍ

Označte buňky, kterých se úprava týká, a z nabídky nástroje **Podmíněné formátování** vyberte příkaz **Správa pravidel**. Na obrazovce se objeví okno **Správce pravidel podmíněného formátování** (**obr. 4**).

V horní části okna se ujistěte, zda je nastavena správná hodnota rozsahu úprav: Můžete zvolit položku **Aktuální výběr** (tedy jen označené buňky) nebo položku **Tento list**. Tato volba ovlivní, zda budou zobrazena pravidla vytvořená pouze pro označené buňky, nebo všechna pravidla vytvořená na aktuálním listu.

Klikněte na pravidlo, které chcete upravit, a poté ještě na tlačítko **Upravit pravidlo**.

▲ Obr. 4

MOŽNÉ NASTAVENÍ POLÍ TYP A HODNOTA

Ponecháte-li v polích **Typ** nastaveny hodnoty **Nejnižší hodnota** a **Nejvyšší hodnota**, není třeba nic dalšího zadávat.

V případě, že v některém z polí **Typ** nastavíte hodnotu **Číslo**, je třeba do pole **Hodnota** zadat hodnotu tohoto čísla. Zadáte-li například ve sloupci **Nejkratší čára** číslo **5**, pak buňky, které mají hodnotu 5 a menší, budou vybarveny stejně dlouhou čarou. Totéž platí i v případě, že pracujete s procenty, s percentily a se vzorci.

Nastavíte-li jako typ hodnotu **Procenta**, pak do pole **Hodnota** můžete zadat hodnoty v rozsahu od **0** do **100** bez zadání znaku %.

V případě, že počítáte se vzorci, je zde jedno nepříjemné omezení: Při odkazech na buňky vzorce striktně vyžadují používání absolutních adres.

V horní části okna je nastavena tato hodnota.

Ujistěte se, že v tomto seznamu je nastavena hodnota **Datová čára**.

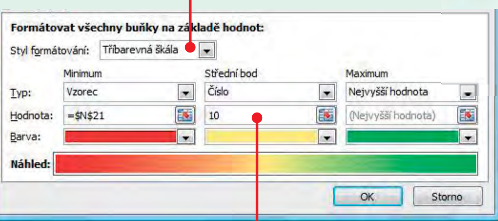
▼ Obr. 5

Zobrazí se dialogové okno **Upravit pravidlo formátování** a to se mírně mění v závislosti na tom, který způsob formátování jste zvolili. V následujícím popisu se budeme zabývat možností, kdy v horní části dialogového okna je označena hodnota **Formátovat buňky na základě hodnot** a jednotlivé možnosti se nastavují v dolní části okna.

DATOVÉ ČÁRY

Okno pro editaci stylu formátování **Datové čáry** vidíte na **obrázku 5**. Aby v buňce bylo použito formátování stylu **Datová čára**, je třeba tuto hodnotu nastavit v seznamu **Styl formátování**. Nastavíte-li zde jinou hodnotu, styl formátování i obsah spodní části dialogového okna se změní.

U tohoto stylu formátování můžete nastavit barvu čáry a způsob vyhodnocení (v polích **Typ** a **Hodnota**). Možnosti nastavení jsou uvedeny v rámečku.

▲ Obr. 6

BAREVNÁ ŠKÁLA

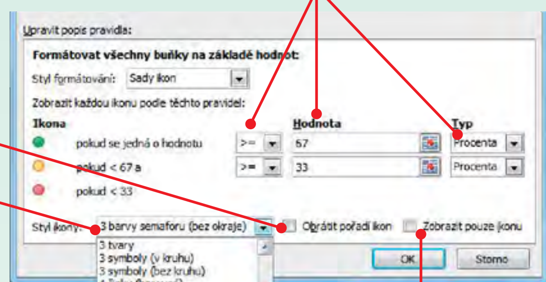
V případě barevné škály můžete nastavit, zda chcete škálu dvoubarevnou (v tom případě jsou zadány pouze barvy pro nejnižší a nejvyšší hodnotu), nebo tříbarevnou (zadáváte barvy pro nejnižší, střední a nejvyšší hodnotu). Vyberete-li si tříbarevnou škálu, pak v položce **Střední hodnota** můžete nastavit takovou hodnotu, kterou potřebujete zvýraznit konkrétní zadanou barvou. Podobu okna pro úpravy tohoto stylu vidíte na **obrázku 6**.

SADY IKON

Nastavíte-li styl podmíněného formátu **Sady ikon**, je třeba vybrat ještě požadovanou sadu ikon. K tomu slouží seznam **Styl ikony** v levém dolním rohu dialogového okna (**obr. 7**). Z rozbalené nabídky vidíte, že v tomto případě můžete využít až pět různých symbolů.

Excel při vyhodnocování postupuje shora a zjišťuje, zda je splněna podmínka v prvním řádku (u první ikony). Pokud tomu tak není, testuje podmínku ve druhém řádku atd. Proto není možné zadat žádnou podmínku u poslední ikony. Tato ikona se zobrazí jen v případě, že nebyla splněna žádná z podmínek předchozích.

▼ Obr. 7

To, zda mají ikony zobrazovat hodnoty, nebo procenta, anebo zda mají být zobrazeny na základě výpočtu, nastavujete ve sloupci **Typ**.

Rozbalíte-li některé z polí ve sloupci, v němž jsou nabízeny operátory, zjistíte, že jsou nabídnuty pouze dvě možnosti: >= (větší nebo rovno) a = (je rovno). Z toho plyne, že první ikona bude přiřazena nejvyšším hodnotám. Potřebujete-li toto pořadí otočit, pak zaškrtněte položku **Obrátit pořadí ikon**. Chcete-li, aby se v buňce zobrazovala pouze ikona, ale hodnota v buňce zůstala skrytá, zaškrtněte položku **Zobrazit pouze ikonu**.

ODSTRANĚNÍ PODMÍNĚNÉHO FORMÁTOVÁNÍ A DALŠÍ MOŽNOSTI

Chcete-li odstranit jednotlivé podmínky, zobrazte okno **Správce pravidel podmíněného formátování** (**obr. 4**). V něm klikněte na podmínku, kterou chcete odstranit, a poté ještě na tlačítko **Odstranit pravidlo**. Chcete-li zrušit všechna pravidla na aktuálním listu, rozbalte nabídku nástroje **Podmíněné formátování** a postupně z ní vyberte příkazy **Vymazat pravidla** a **Vymazat pravidla z celého listu**.

ZMĚNA PŮSOBNOSTI PRAVIDLA

Pravidlo může být vytvořeno pro jednu nebo více buněk. Chcete-li tuto oblast změnit, zobrazte dialogové okno **Správce pravidel podmíněného formátování** a u příslušného pravidla změňte zadání úseku ve sloupci **Platí pro**.

VYTVOŘENÍ VLASTNÍHO PRAVIDLA

Chcete-li vytvořit vlastní pravidlo, pak v okně **Správce pravidel podmíněného formátování** klikněte na tlačítko **Nové pravidlo**. V okně **Nové pravidlo formátování** vyberte ze seznamu **Vybrat typ pravidla** kteroukoliv hodnotu kromě té první (tedy kromě hodnoty **Formátovat všechny buňky na základě hodnot**). Excel nabídne okno a v něm pak vytvoříte podmínku a nastavíte formát, který se má v dané buňce nastavit při splnění podmínky. ■ **mzi**

Součást MS Office 2003

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak nahradit sloupce v grafu obrázky.
- Jak zlepšit vzhled grafu.
- Jak změnit pořadí sloupců.

Grafy složené z obrázků

obtížnější

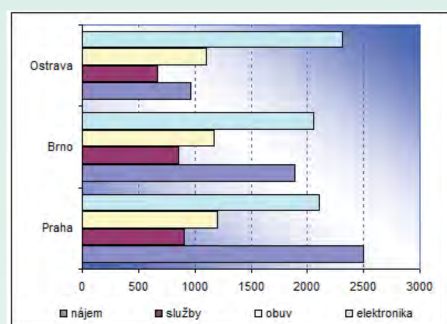
Možná že vás v některých časopisech, televizi či na internetu zaujaly grafy s obrázky postaviček, domků, sklenic nebo pečiva. Tyto grafy se nazývají piktogramy a používají se k tomu, aby názorně (prostřednictvím obrázků) ukázaly určitou situaci (vývoj, prodej, ...).

NEJPRVE VYTVOŘTE ROVINNÝ GRAF

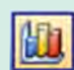
Jedná se o obyčejné grafy (i když to tak na první pohled nemusí vypadat), které si sami můžete vytvořit v programu MS Excel, ve kterém grafy běžně vytváříte.

	A	B	C	D	E
1		Přehled průměrných cen			
2			Praha	Brno	Ostrava
3		nájem	2500	1890	960
4		služby	900	860	670
5		obuv	1200	1168	1100
6		elektronika	2100	2054	2314

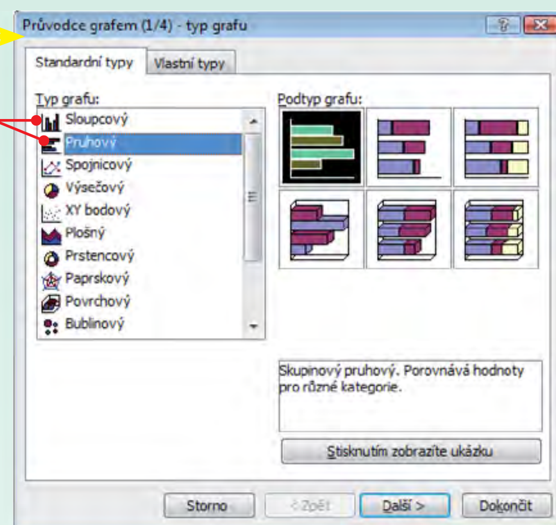
◀ Obr. 1. Označená tabulka s daty pro vytvoření piktogramu.

▲ Obr. 3. Běžný pruhový graf z dat v tabulce.

Typy grafů vhodných pro piktogramy.

▶ Obr. 2

Vytvořte nebo vyhledejte (již dříve připravenou) tabulku s daty, která byste chtěli do grafu vykreslit. Pak tabulku označte (**obr. 1**) a na standardním panelu nástrojů klikněte na ikonu **Průvodce grafem**.

Pomocí spuštěného průvodce (**obr. 2**) pak vytvořte rovinný sloupcový nebo pruhový graf.

Graf (**obr. 3**) může zachycovat prodej zboží, průměrnou cenu, nezaměstnanost, spotřebu materiálu či výsledky různých hlasování.

A nyní už můžete začít vytvářet vlastní piktogram. Ten lze vytvořit několika způsoby. Seznámíme vás tedy s tím, jak postupovat, když si obrázek sami nakreslíte, a jak postupovat, když bude obrázek uložen v samostatném souboru.

PIKTOGRAM Z NAKRESLENÉHO OBRÁZKU

Zkuste si tedy obrázek nejprve nakreslit (například pomocí kreslicích nástrojů obsažených v MS Excelu), nebo (pokud se vám nechce kreslit) přímo na list MS Excelu vložit již hotový obrázek z klipartu (**obr. 4**).

◀ Obr. 4. Obrázek, který se má objevit v piktogramu.

Nyní obrázek označte a buď na standardním panelu nástrojů klikněte na ikonu **Kopírovat**, nebo jen stiskněte klávesy **Ctrl+C**. Tím se vybraný obrázek uloží do schránky Windows. Potom označte v grafu datovou řadu, kterou chcete zvoleným obrázkem vyjádřit. Po kliknutí na ikonu **Vložit** (také lze stisknout klávesy **Ctrl+V**) se v datových řadách obrázky již objeví (**obr. 5**).

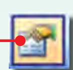
ÚPRAVA VELIKOSTI OBRÁZKU

Standardně se však při prvním vložení zobrazí velké obrázky (velikost je vyjádřena hodnotou daného sloupce). To znamená, že ne vždy se vám budou takto vložené obrázky líbit. Takovému piktogramu se říká *protažený*.

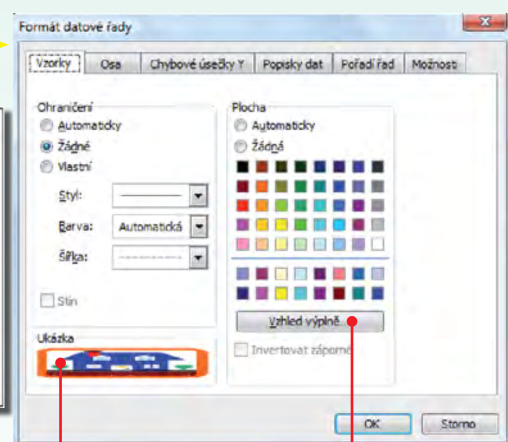

Obrázky vložené do grafu.

▶ Obr. 5

Ikona pro zobrazení dialogového okna.

▶ Obr. 6

Ukázka aktuálního nastavení.

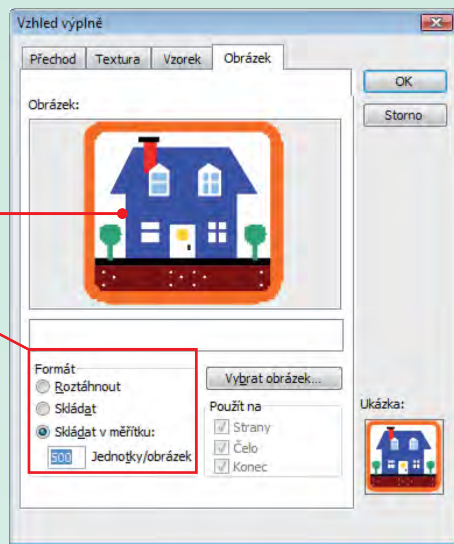
Tlačítko pro další nastavení výplně.

Pokud chcete zobrazení piktogramu upravit tak, aby v grafu byly stejně velké obrázky naskládané nad sebou (nebo vedle sebe), musíte použít piktogram *skládaný*. Pak může jeden obrázek představovat určitý počet kusů, a v rámci jednoho sloupce (nebo pruhu) bude tedy tolik obrázků, jak velký daný sloupec (pruh) je. Jak to změnit?

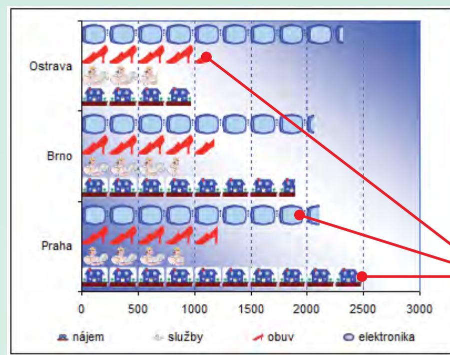
Danou datovou řadu označte (klikněte na libovolný sloupec té barvy, kterou chcete označit) a poté na panelu nástrojů **Graf** klikněte na ikonu **Formát datové řady**. Zobrazí se dialogové okno a na první kartě **Vzorky** klikněte na tlačítko **Vzhled výplně** (obr. 6).

Zobrazí se dialogové okno pro úpravu výplní grafu. V něm přejděte na poslední kartu s názvem **Obrázek** (obr. 7). V její levé dolní části můžete nastavit to, kolik jednotek má odpovídat danému obrázku.

Nakonec vše postupně potvrďte: Vždy je třeba kliknout na tlačítko **OK**. Poté se měřítko obrázku v daném sloupci grafu změní. Můžete pak nahradit i jiné sloupce a vytvořit tak celý piktogram (obr. 8). Nemusíte však nahrazovat všechny sloupce obrázkem. Celková podoba grafu záleží jen na vašem rozhodnutí.

▶ Obr. 7

◀ Obr. 8

JAK SE VYTVOŘÍ PIKTOGRAM Z VKLÁDANÝCH OBRÁZKŮ?

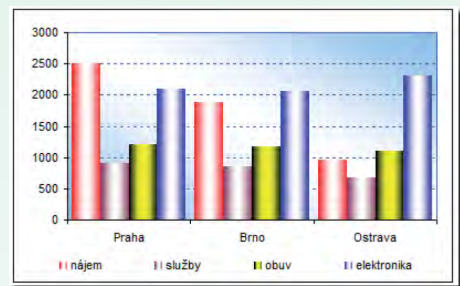
Vytvořte z daných údajů graf sloupcový (obr. 9) – pokud chcete, můžete vytvořit i graf pruhový. Zkuste pak připravit na počítači obrázky, které byste chtěli v grafu použít. Mohou to být obrázky nakreslené v jiném (například grafickém) programu, mohou to být obrázky stažené z internetu nebo obrázky, které jste od někoho dostali na CD. Jedná se o samostatné grafické soubory typu .jpg, .gif, .bmp, .wmf apod.

A nyní již označte datovou řadu, kterou chcete zvoleným obrázkem vyjádřit. Potom na panelu nástrojů **Graf** klikněte na ikonu **Formát datové řady** a v zobrazeném dialogovém okně klikněte opět na tlačítko **Vzhled výplně**. Zobrazí se další dialogové okno a v něm přejděte na kartu **Obrázek**. Nyní zde žádný obrázek vidět není (stejně jako v předchozím případě), proto grafický soubor s obrázkem nejprve vyhledejte kliknutím na tlačítko **Vybrat obrázek** (obr. 10).

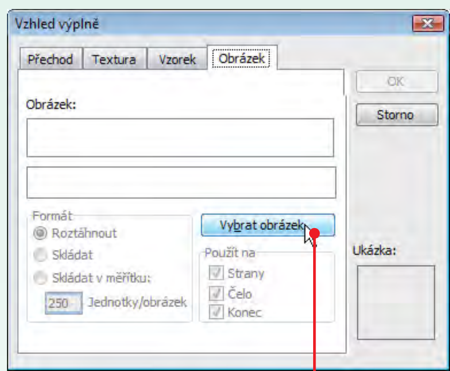
Po zobrazení dialogového okna pro vyhledání obrázku najděte jeho umístění a název. Vše pak postupně potvrďte: Opět je třeba vždy kliknout na tlačítko **Vložit**. Tím se vlastní obrázek zobrazí v náhledu okna **Vzhled výplně** (obr. 11) a podobně jako v předchozím případě můžete nastavit, zda si přejete piktogram roztáhlý, nebo skládaný s určitou jednotkou.

Po potvrzení bude zvolená datová řada nahrazena obrázky piktogramu. Podobně pak postupujte i u jiných datových řad.

Nezáleží na tom, jestli použijete první, nebo druhý způsob, vše závisí na dané situaci a na efektu, kterého chcete dosáhnout. Mějte však na paměti, že vkládáním velkých obrázků se zvětší i celý soubor MS Excelu a že na slabších počítačích může být práce s takovým grafem pomalejší.

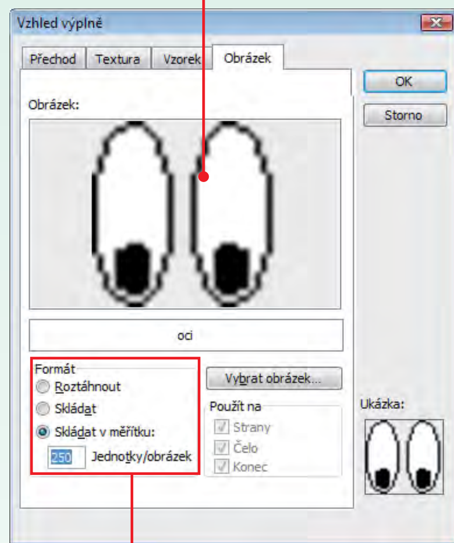

▲ Obr. 9. Sloupcový graf, který můžete přeměnit v piktogram.

▲ Obr. 10

▼ Obr. 11

ČÍM VZHLED PIKTOGRAMU ZLEPŠIT?

Jestliže se vám sloupce nebo pruhy pro obrázky zdají příliš úzké, můžete je snadno rozšířit. Jak? Zmenšete mezeru mezi jednotlivými skupinami dat. Tím se jednotlivé sloupce roztáhnou a obrázek bude mít pro vykreslení na šířku více místa. Nyní některou z datových řad označte a na panelu nástrojů **Graf** klikněte na ikonu **Formát datové řady**. Zobrazí se již známé dialogové okno, ale nyní v něm přejděte na kartu **Možnosti**. V její horní části si všimněte položek **Překryv** a **Šířka mezery**.

Změnou hodnoty v políčku **Šířka mezery** (v rozsahu 0 až 500) se změní mezery mezi kategoriemi datových značek (nejčastěji se toho využívá při sloupcových nebo pruhových grafech) pro všechny kategorie. Čím je tato hodnota vyšší, tím větší je i vzdálenost mezi kategoriemi. Proto pro rozšíření sloupců stačí toto číslo zmenšovat.

■ Marie Franců

Tabulky v dokumentech

WRITER

Textový editor, součást balíků OpenOffice.org a 602Office
www.openoffice.cz, www.602.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak v dokumentu vytvořit tabulku.
- Jak upravit šířku sloupců a výšku řádků.
- Jak do tabulky přidat řádky nebo sloupce.
- Jak sloučit více buněk do jedné a jak buňky naopak rozdělit.

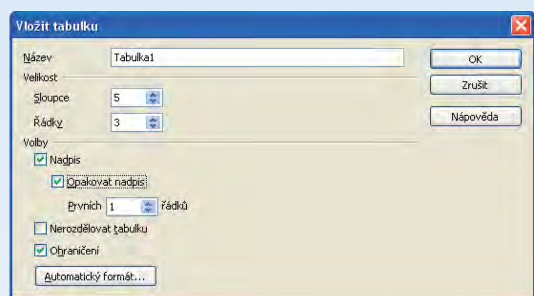
Do dokumentů textového procesoru Writer můžete vkládat speciální typ objektů, zvaný tabulka. Toto označení svádí k záměně s tabulkami vytvářenými programem Calc – i ty lze do dokumentů vkládat, a to jako objekty spravované tabulkovým procesorem v roli serveru. Podívejme se, v čem je mezi oběma typy tabulek rozdíl a k čemu lze tabulky vytvářené Writerem využít.

Řekněme to asi takhle – tabulky ve Writeru samozřejmě můžete využít k tabelaci nějakých dat. Mají však jednu výhodnou vlastnost – jejich buňky nemusí vytvářet pravidelnou síť, být se sloupci či řádky nestejné šířky nebo výšky (podobně jako v Calcu). Jedna buňka zde může být široká třeba přes tři sloupce. To předurčuje použití tabulky všude tam, kde potřebujete vymezit nějaké přesně definované oblasti pro vkládání textů, obrázků i jiných doplňků – v podstatě tak můžete vytvořit libovolný formulář.

TABULKU MŮŽETE VLOŽIT NĚKOLIKA ZPŮSOBY

Klikněte myší na místo v dokumentu, kam si zhruba přejete vložit tabulku. Dále pak:

▶ Z nabídky **Tabulka** vyberte příkaz **Vložit** a z podnabídky dále vyberte příkaz **Tabulka**. V dialogovém okně **Vložit tabulku** (obr. 1) nastavte pomocí číselníků **Sloupce** a **Řádky** takový počet sloupců a řádků, který má být v základním tvaru tabulky.

▲ Obr. 1. Dialogové okno pro nastavení parametrů tabulky.

▶ Na **standardním** nástrojovém panelu klikněte na pravou část tlačítka **Tabulka**. Tahem myší pak v zobrazené mřížce vyberte, kolik řádků a sloupců má tabulka mít (obr. 2).

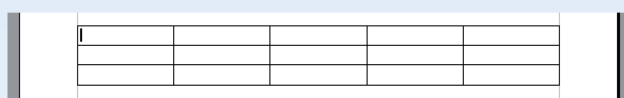

▲ Obr. 2. Jiná možnost určení počtu řádků a sloupců.

Po kliknutí na část tlačítka s ikonkou se otevře dialogové okno **Vložit tabulku** (jako při přístupu z příkazového menu).

Součástí dialogového okna **Vložit tabulku** jsou zaškrtávací políčka **Nadpis** a **Opakovat nadpis**. Jejich pomocí lze specifikovat záhlaví tabulky a určit, že se při rozdělování tabulky na více stránek má toto záhlaví na každé stránce vždy zopakovat (v určitém počtu řádků).

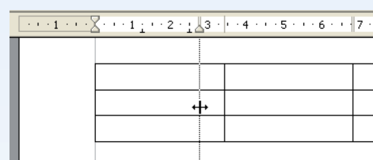
Tabulka se vloží přes celou šířku stránky; všechny buňky mají stejnou velikost – řádky jsou stejně vysoké a sloupce stejně široké (obr. 3). Jak vidíte na obrázku, buňky neobsahují žádný specifický ukazatel ani nejsou označeny čísly a znaky (oproti Calcu). Po vložení je do první buňky umístěn textový kurzor, ukazující, že do ní můžete zapisovat.

▲ Obr. 3. Prázdná tabulka těsně po vložení.

NASTAVENÍ ROZMĚRŮ BUNĚK

Šířku sloupců a výšku řádků můžete snadno nastavit tahem myší, podobně jako v Calcu (obr. 4):

▲ Obr. 4. Nastavení šířky sloupce tahem myší.

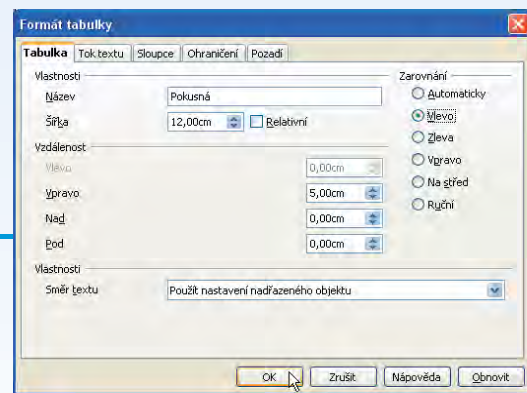
▶ Myší posunujte kurzor uvnitř tabulky do blízkosti ohraničení buněk u toho sloupce nebo řádku, jehož velikost chcete upravit. Kurzor se změní v silnou čárku kolmo přetnutou dvojitou šipkou.

▶ Stiskněte levé tlačítko myši a držte ho stisknuté. V okně Writeru se zobrazí pomocná přerušovaná čára, zasahující až na vodorovné (svislé) pravítko.

▶ Tahem myší posuňte pomocnou čáru tak, jak budete chtít upravit šířku sloupce nebo výšku řádku.

ZMĚNA VELIKOSTI CELÉ TABULKY

Tabulka se vložila na celou šířku stránky – jak ji ale zmenšit jako celek a zároveň zachovat proporce jednotlivých sloupců a řádků? Nejjednodušší je využít dialogové okno **Formát tabulky** (obr. 5), které po kliknutí do tabulky otevřete příkazem **Vlastnosti tabulky** z menu **Tabulka**. Zde zobrazte kartu **Tabulka** a pomocí číselníku **Šířka** nastavte novou šířku celé tabulky. Zároveň můžete pomocí přepínače **Zarovnání** nastavit, jak má být tabulka na stránce zarovnána.

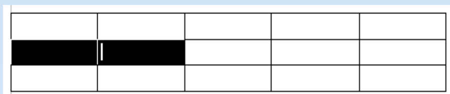
▲ Obr. 5. Nastavení šířky tabulky a způsobu zarovnání na stránce.

SLUČOVÁNÍ A ROZDĚLOVÁNÍ BUNĚK

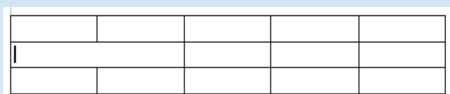
Slučování a rozdělování buněk umožňují dělat právě to, co jsem sliboval na začátku článku – vytvářet dokumenty formulářového typu, s nestejně širokými nebo vysokými oblastmi dat.

Nejprve se podívejme, jak sloučit dvě buňky; je to velmi jednoduché:

▶ Tahem myší buňky vyberte (**obr. 6**).

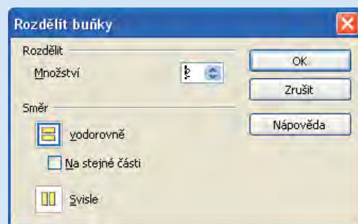
▲ Obr. 6. Buňky vybrané pro sloučení.

▲ Obr. 7. Sloučené buňky.

▶ Z nabídky **Tabulka** vyberte příkaz **Sloučit buňky**. Výsledkem je jediná široká buňka místo dvou buněk původních (**obr. 7**).

Opakem slučování je rozdělení buněk. Postup je obdobný – vyberte buňku nebo oblast buněk a aplikujte na ni příkaz **Rozdělit buňky**. Způsob rozdělení ještě upřesněte v dialogovém okně **Rozdělit buňky**. Zde pomocí číselníku **Množství** určete, na kolik buněk má být buňka (nebo všechny buňky) v oblasti rozdělena. Pomocí voliče **Směr** určete, zda se mají buňky rozdělit vodorovně, nebo svisle (**obr. 9**).

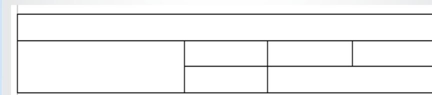

▶ Obr. 9. Výběr způsobu rozdělení buněk.

TIP

Pokud vyberete více buněk, třeba celý řádek, sloučí se všechny vybrané buňky – tak můžete vytvořit třeba okénko pro vycentrovaný nadpis formuláře.

Slučování lze aplikovat i na buňky ve sloupci – sloučením pak vznikne buňka přesahující dva nebo více řádků. Samozřejmě můžete vybrat ke sloučení celou oblast buněk – v několika řádcích a několika sloupcích (**obr. 8**).

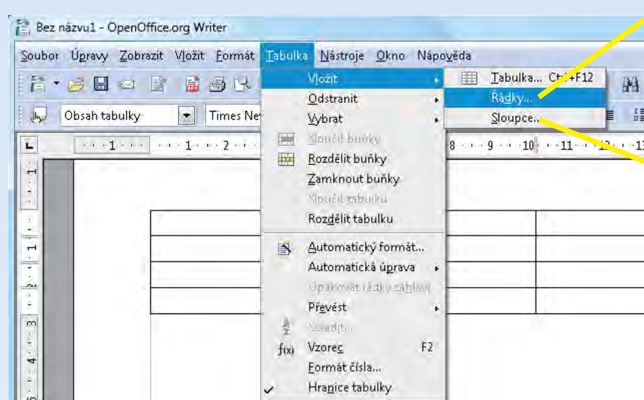

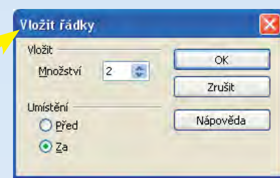
▲ Obr. 8. Slučovat lze buňky v řádcích, ve sloupcích i v celých oblastech.

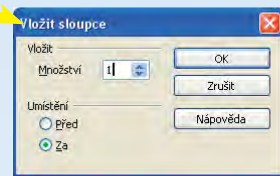
Pozor! Při vodorovném dělení v jednom řádku se buňky nerozdělují se zachováním stávající výšky, ale tabulka se zvětší, jako kdyby byly přidány další řádky.

PŘIDÁVÁNÍ CELÝCH ŘÁDKŮ A SLOUPCŮ

Samozřejmě že tabulku lze rozšířit o další řádky a sloupce. K tomu je v menu **Tabulka** podnabídka příkazu **Vložit**, která obsahuje příkazy **Řádky** a **Sloupce**. Oba příkazy otevřou dialogová okna a v nich nastavte, kolik řádků nebo sloupců budete chtít vložit, a také to, zda se mají vložit před aktuální buňku, nebo za ni (popř. pod aktuální buňku, nebo nad ni) – **obr. 10**.

▶ Obr. 10. Vkládání řádků a sloupců.

ROZDĚLENÍ JEDNÉ TABULKY NA DVĚ

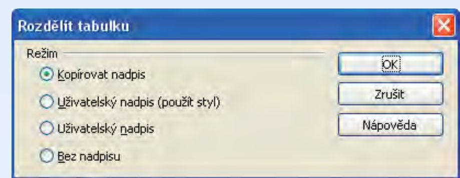
Příkazem **Rozdělit tabulku** z menu **Tabulka** můžete rozdělit aktuální tabulku od pozice kurzoru na dvě samostatné tabulky. Před vlastním rozdělením se otevře dialogové okno, ve kterém můžete upřesnit způsob rozdělení (**obr. 11**):

▶ **Kopírovat nadpis** – první řádek původní tabulky se jako první řádek zahrne i do tabulky druhé.

▶ **Uživatelský nadpis (použít styl)** – do druhé tabulky se vloží prázdný řádek záhlaví, ten se ale naformátuje podle stylu použitého pro první řádek v původní tabulce.

▶ **Uživatelský nadpis** – do druhé tabulky se vloží prázdný první řádek.

▶ **Bez nadpisu** – tabulka se rozdělí, aniž se kopíruje řádek záhlaví.

▲ Obr. 11. Volba způsobu, jak rozdělit tabulku.

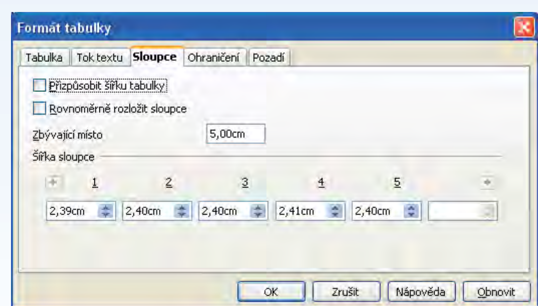
PŘESNÉ URČENÍ ROZMĚRŮ ŘÁDKŮ A SLOUPCŮ TABULKY

Práce s myší při nastavování šířky sloupců a výšky řádků je rychlá a pohodlná a ve většině případů zcela postačí. Může se ale stát, že budete postaveni před úkol vytvořit nějaký formulář přesně podle předlohy. V tom případě je užitečné nastavit šířku sloupců podle údajů odměřených na předloze.

V menu **Tabulka** zadejte příkaz **Vlastnosti tabulky**. Otevře se dialogové okno **Formát tabulky** a v něm přejděte na kartu **Sloupce** (**obr. 12**). Zde je pro každý sloupec vytvořen číselníkový vstupní prvek, umožňující kontrolu a případnou změnu jeho šířky. K orientaci, kolik volného prostoru vedle tabulky vám dosud zbývá, využijte údaj v poli **Zbývající místo**.

Pozor! Rozšíření celé tabulky při zvětšování šířky sloupců musíte explicitně povolit zaškrtnutím políčka **Přizpůsobit šířku tabulky**.

■ Jiří Lapáček

▶ Obr. 12. Přesné nastavení šířky sloupců.

Doostření obrázku a další efekty

snadné

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 8/2008

I při nejlepší vůli se někdy stane, že obrázek je neostrý. Malé chyby lze však opravit pomocí programu Zoner Photo Studio 10 (dále ZPS 10).

ZONER PHOTO STUDIO 10 CLASSIC

Jazyk: čeština.
www.zoner.cz

Články o ZPS 10 uvedené v předchozích číslech PPK najdete na PPK CD 13/08 v rubrice Obsah CD / PPK plus / Články v PDF.

Než se pustíte do úprav, doporučujeme pořídit si zálohu původních obrázků.

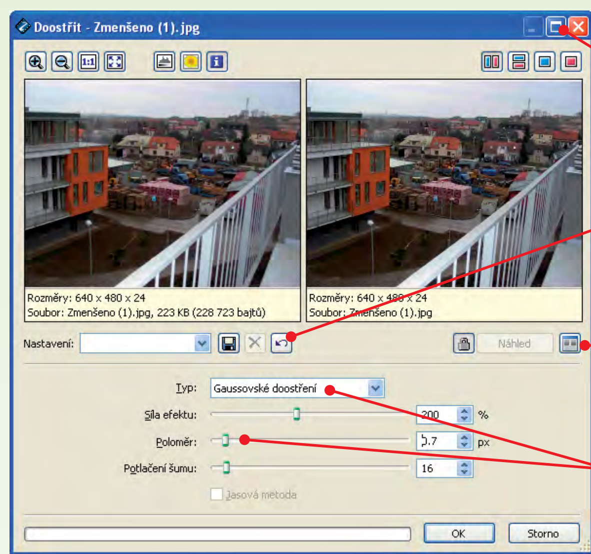
V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- ▶ Jak doostřit obrázek.
- ▶ Jak použít efekt rozmazání.
- ▶ Jak převést obrázek do jiného formátu.

DOOSTŘENÍ

Doostření je jednou z úprav, které Zoner Photo Studio 10 nabízí. Nástroj pro doostření můžete spustit buď přímo v okně průzkumníku ZPS 10, nebo v okně editoru.

Z nabídky **Upravit** vyberte postupně příkazy **Vylepšit obraz** a **Doostřit**. Spouštíte-li tento nástroj z okna průzkumníku, nezapomeňte předtím kliknout na obrázek, který chcete upravit.

Na monitoru se zobrazí okno nástroje **Doostřit** (**obr. 1**). Z rozbalovacího seznamu **Typ** vyberte metodu, kterou chcete k doostření použít, a poté v dolní části okna nástroje nastavte ovládací prvky pro zvolenou metodu. Výsledek nastavení vidíte v náhledu.

Okno nástroje lze maximalizovat.

Nástroj pro odvolání změn.

Tlačítko pro potlačení náhledu.

Po nastavení metody se změní ovládací prvky pro doostření.

◀ Obr. 1

MOŽNÉ ZPŮSOBY DOOSTŘENÍ

ZPS 10 nabízí čtyři možné způsoby doostření.

Jednoduché doostření doostřuje všechny detaily obrázku. Tato možnost umožňuje nastavit sílu efektu (tak jako všechny další možnosti) a volitelně zapnout/vypnout jasovou metodu.

Gaussovské doostření je vhodné pro obrázky rozmazané při jejich zpracovávání (např. změna velikosti obrázku).

Plošné doostření je vhodné pro obrázky rozmazané již při jejich pořízení.

Maskování neostrosti zaostřuje především místa výrazných hran. Tato metoda je uživateli nabídnuta už při prvním vyvolání nástroje **Doostřit**. Jako jediná nepracuje s obrázkem celoplošně a nezvýrazňuje všechny detaily, ale spočívá ve vytvoření rozmazané masky, která se v dalším kroku porovná s původním obrázkem. Tato možnost nabízí čtyři volitelné parametry: *povolení/zákaz jasové metody*, *sílu efektu*, *poloměr* a *práh*. **Práh** určuje nejmenší hodnotu rozdílu jasu, které musí být dosaženo, aby dané místo bylo považováno za hranu. Nastavíte-li hodnotu **0**, bude metoda použita na každý pixel obrazu. V případě nárůstu šumu na obrázku zkuste experimentovat s hodnotami v rozsahu **2** až **20**. **Poloměr** určuje rozmazání masky. Je-li nastavená hodnota příliš vysoká, dojde k přeostření, které se projeví světlými obrysy.

Zaškrtnete-li položku **Jasová metoda**, bude filtr aplikován pouze na jasovou složku obrázku.

JE-LI OBRÁZEK PŘÍLIŠ OSTRÝ...

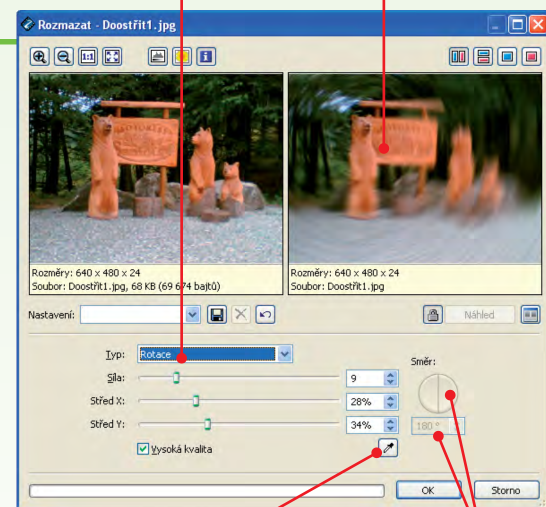
... můžete jej rozmazat. Nástroj pro rozmazání nabízí několik možností: rozmazání jemné, gaussovské, plošné a směrové, rotaci a zoom.

U rotace a zoomu můžete nastavit souřadnice středu efektu (efekt tedy nemusí vycházet ze středu fotografie) a sílu efektu. U směrového rozmazání můžete měnit jeho hlavní směr. Je-li na obrázku například vodorovná kláda, po nastavení svislého směru rozmazání bude tato kláda neostrá, zatímco po

▼ Obr. 2

Ze seznamu vyberte typ efektu.

Střed efektu **Rotace** je posunut ze středu obrázku.

Tlačítko **Odečíst souřadnice z obrázku**.

V případě směrového rozmazání můžete jeho hlavní směr určit ve stupních.

NASTAVENÍ NÁSTROJE DOOSTŘIT

Dříve než s úpravami začnete, je třeba obrázky zálohovat. Doporučujeme využít možností ZPS 10 a upravit okno nástroje **Doostřit** tak, aby zobrazení upravovaného obrázku bylo co největší. Toho dosáhnete buď tak, že pomocí tlačítka **Změnit režim dialogu** ponecháte zobrazenou pouze spodní část okna s nástroji pro doostření, nebo tak, že okno nástroje alespoň maximalizujete. Tlačítko **Změnit režim dialogu** je dostupné pouze v případě, že jste nástroj spustili z okna editoru. V případě, že jste tento nástroj spustili z okna průzkumníku, toto tlačítko dostupné není. Některé možnosti oken nástrojů jsme popisovali v PPK 10/2008. Článek ve formátu PDF najdete na přiloženém PPK CD v rubrice Obsah CD / PPK plus / Články v PDF.

nastavení směru vodorovného bude obrys klády poměrně ostrý (záleží také na tom, jakou sílu pro efekt zvolíte).

Postup pro vytvoření tohoto efektu je podobný jako při doostřování: Z nabídky **Upravit** vyberte postupně příkazy **Vylepšit obraz** a **Rozmazat**, a na monitoru se zobrazí okno nástroje **Rozmazat** (obr. 2).

Z rozbalovacího seznamu **Typ** vyberte, který efekt chcete použít, a poté v dolní části okna nastavte možnosti zvoleného typu.

U rozmazání typu **rotace** a **zoom** je jedním z parametrů střed efektu. Ten můžete nastavit buď pomocí položek **Střed X** a **Střed Y** (pokud se rozhodnete pro editační pole za posuvníky, pak hodnota 50 % znamená střed obrázku a hodnota 100 % jeho celou délku nebo šířku), nebo pomocí tlačítka **Odečíst souřadnice z obrázku** s obrázkem kapátka. V tom případě klikněte na tlačítko **Odečíst souřadnice z obrázku** a potom ještě do obrázku na místo, kde má být střed efektu. Nezáleží na tom, zda kliknete do levého, nebo pravého obrázku.

KONVERZE SOUBORU

V okně nástroje **Konvertovat soubor** se setkáte s různými parametry.

Když převádíte obrázek do formátu GIF, nabídne okno položku **Prokládaně**. Bude-li tato položka zaškrtnutá, bude možné soubor částečně zobrazit již při jeho načítání. Zaškrtávat tuto položku má smysl pouze v případě, že obrázek budete publikovat na WWW stránkách.

V případě, že převádíte obrázek do formátu JPEG, nabídne vám okno jednotlivé nástroje i položku **JPEG kvalita**. JPEG je formát, který využívá ztrátovou kompresi. Čím větší bude komprese, tím menší bude objem souboru – v tom případě se však také sníží jeho kvalita. Doporučené hodnoty pro kvalitní obrázek se pohybují kolem 90; chcete-li použít obrázek jako náhled, postačí hodnoty kolem 75.

PŘEVEDENÍ OBRÁZKU DO JINÉHO FORMÁTU

V některých případech může být vhodné převést obrázek do jiného formátu. V takovém případě můžete využít nástroj **Konvertovat soubor**. Ten nabízí řadu formátů, do kterých můžete vybraný obrázek převést. Obrázek nemusíte pouze převádět do jiného formátu (např. z JPG na GIF), ale můžete např. z barevného JPG vytvořit obrázek ve formátu JPG, ale pouze v odstínech šedé barvy.

Konverzi do jiného formátu můžete provést pouze v okně průzkumníku. Chcete-li převést do jiného formátu obrázek otevřený v editoru, vyberte z nabídky **Soubor** příkaz **Uložit jako**.

V okně průzkumníku klikněte na obrázek, který chcete konvertovat, a z nabídky **Upravit** vyberte příkaz **Konvertovat soubor**.

Na monitoru se objeví okno stejnojmenného nástroje (obr. 3). Nejprve z rozbalovacího seznamu **Formát** vyberte, do kterého formátu chcete obrázek převést. Podle toho se upraví ovládací prvky v dolní části okna. Podle potřeby nastavte parametry vybraného formátu a klikněte na tlačítko **OK**. ZPS 10 nenabízí pro zadání nového názvu souboru ani pro výběr cílové složky dialogové okno, ale použije původní název souboru, připojí k němu správnou příponu a soubor uloží do složky, ze které načetl původní obrázek.

ULOŽENÍ OBRÁZKU

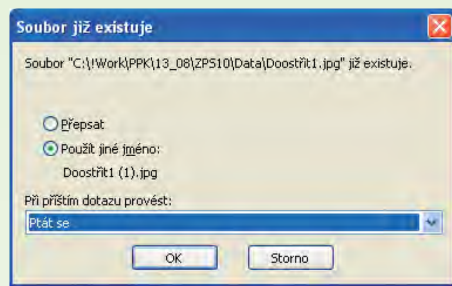
Stane-li se, že soubor se stejným jménem ve složce již existuje, pak ZPS 10 zobrazí okno s dotazem (obr. 4). Vyberete-li položku **Použít jiné jméno**, nový soubor se uloží pod názvem nabídnutým pod touto položkou.

Ze seznamu **Při příštím dotazu provést** si můžete vybrat, co se má stát v případě, že při dalším pokusu o uložení dojde opět ke stejné situaci. Ponecháte-li možnost **Ptát se**, zobrazí se opět dialogové okno. Chcete-li, aby byl původní soubor bez dotazu přepsán, nastavte v seznamu hodnotu **Přepsat**. Chcete-li, aby byl nový soubor uložen pod jiným jménem, vyberte ze seznamu hodnotu **Použít jiné jméno**.

KONVERZE VÍCE OBRÁZKŮ

Konverzi obrázků do jiného formátu je možné provést hromadně, tzn. převést najednou více obrázků. Obrázky, které chcete konvertovat, nejprve vyberte v okně průzkumníku a poté spusťte nástroj pro konverzi. Na levé straně okna se zobrazí seznam vybraných obrázků (obr. 5). Nastavte parametry konverze.

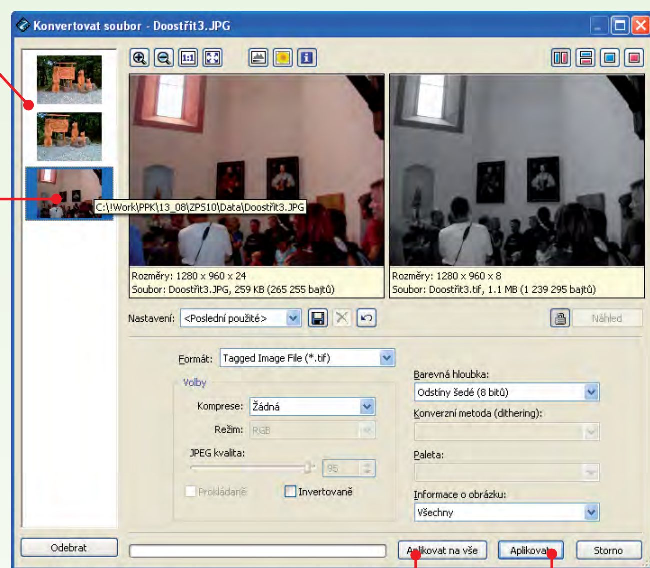
Chcete-li převést všechny obrázky zobrazené na levé straně okna nástroje, klikněte na tlačítko **Aplikovat na vše**. Chcete-li konvertovat obrázky po jednom, klikněte na nástroj **Aplikovat**. V tom případě se převede pouze ten obrázek, který je označen. Nemusí to být nutně ten, který je právě na řadě; postačí kliknout na ten obrázek, který chcete právě převádět. ■ mzi

▲ Obr. 4

Obrázky vybrané pro konverzi.

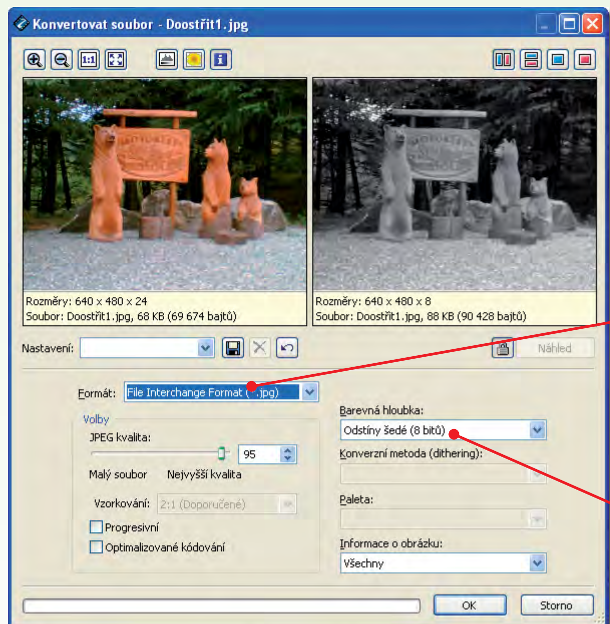
Chcete-li některý obrázek ze seznamu vybrat, postačí na něj kliknout.

▲ Obr. 5

Po kliknutí na toto tlačítko se postupně převedou všechny obrázky z levé strany okna.

Kliknutím na toto tlačítko převeďte označený soubor.

◀ Obr. 3

Nejprve zvolte nový typ souboru.

U formátu JPG můžete vhodným nastavením barevné hloubky vytvořit i obrázek v odstínech šedi.

Tipy pro Outlook Express

snadné

OUTLOOK EXPRESS

Součást MS Windows XP

www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak upravit zobrazované jméno kontaktu.
- Jak změnit vzhled písma ve zprávě.
- Jak automaticky ukládat adresy.
- Jak vytvořit a používat podpis zprávy.
- Jak vyhledávat zprávy.

Podívejte se na několik tipů, pomocí kterých si můžete usnadnit práci s programem Outlook Express.

ADRESÁŘ

Když si nechcete pamatovat všechny používané adresy nebo je složitě dohledávat, můžete v Outlook Expressu použít adresář, díky kterému stačí při psaní pošty zadat do kolonky určené pro příjemce jen jméno adresáta. Podívejme se, jak změnit jméno, pod kterým je adresa v adresáři zavedena.

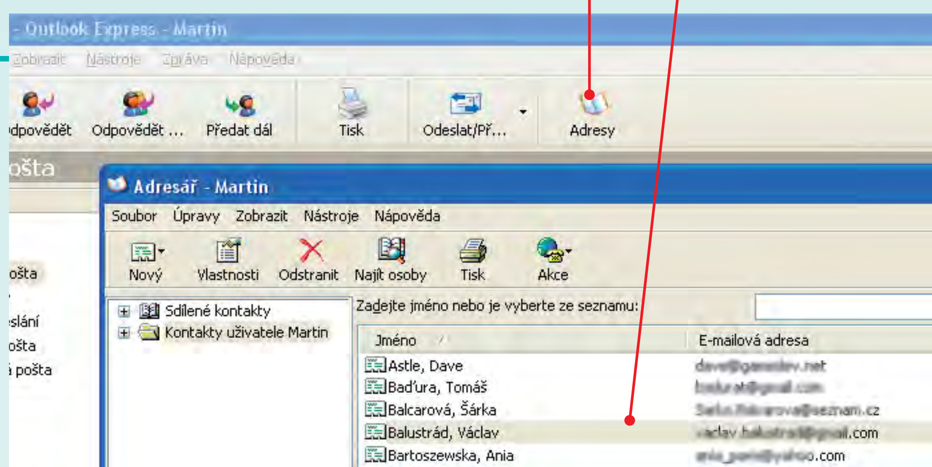
Adresář otevřete kliknutím na tlačítko **Adresy** na hlavním panelu programu. V adresáři vyhledejte záznam, který chcete změnit, a dvojitě na něj klikněte (obr. 1).

Otevře se okno s vlastnostmi kontaktu. V něm přepněte na kartu **Jméno**, abyste mohli upravit pole **Zobrazit**, které určuje, pod kterým jménem se bude daný kontakt zobrazovat. Obvykle se zde objevuje křestní jméno a příjmení, tato jména však můžete změnit například na přezdívku nebo na jakýkoliv jiný text (obr. 2).

Při psaní e-mailové zprávy (obr. 3) pak jako příjemce stačí uvést text, který jste pro daný kontakt zadali do pole **Zobrazit**.

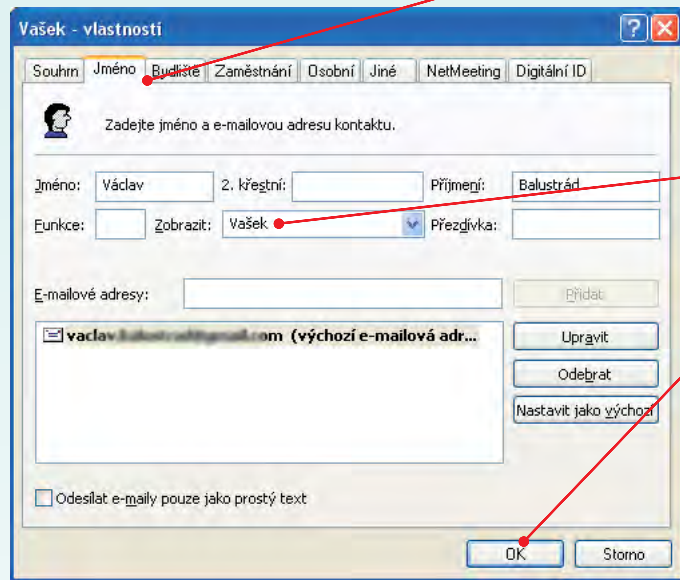
Adresář se otevře po kliknutí na tlačítko **Adresy**.

Vyhledejte kontakt, který chcete upravit, a dvojitě na něj klikněte.

▲ Obr. 1

Pracujete na kartě **Jméno**.

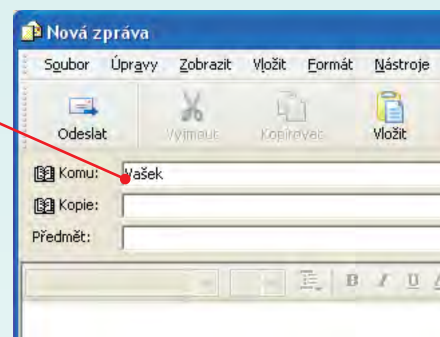

◀ Obr. 2

Po změně kontaktu můžete při psaní zprávy použít nově nastavený text.

Do pole **Zobrazit** zadejte, pod kterým jménem chcete daný kontakt používat.

Svoji volbu potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

▶ Obr. 3

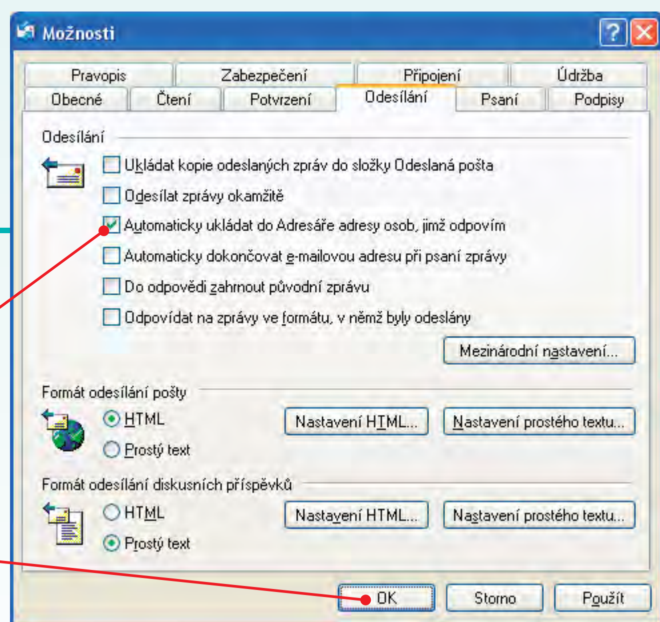
AUTOMATICKÝ ADRESÁŘ

Neustálé přidávání nových kontaktů do adresáře můžete zautomatizovat. Kdykoliv pak odpovíte na zprávu někomu, kdo ve vašem adresáři není, jeho adresa se do adresáře přidá.

Automatické přidávání adres do adresáře zapnete tak, když z nabídky **Nástroje** vyberete položku **Možnosti...** a v ní na kartě **Odesílání** zapnete volbu **Automaticky ukládat do Adresáře adresy osob, jimž odpovím** (obr. 4).

Touto volbou zautomatizujte přidávání adres do adresáře.

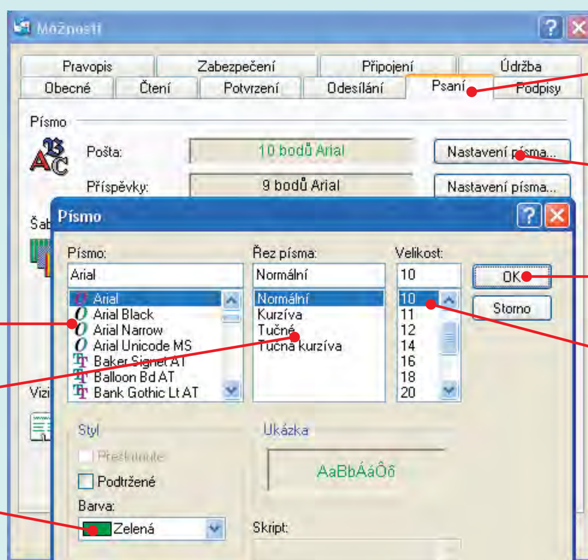
Volbu potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

▶ Obr. 4

PÍSMO

Můžete nastavit název, velikost a barvu písma, které se používá pro vámi psané zprávy. Z nabídky **Nástroje** vyberte položku **Možnosti...** a na kartě **Psaní** klikněte na tlačítko **Nastavení písma...** vedle nápisu **Pošta**. Otevře se dialogové okno pro nastavení písma (**obr. 5**).

Ujistěte se, že v okně **Možnosti** pracujete na kartě **Psaní**.

Klikněte na tlačítko **Nastavení písma...**, aby se objevilo okno **Písmo**.

Druh písma, který se má použít pro vaše zprávy.

Okno **Písmo** zavřete tlačítkem **OK**.

Zde můžete písmo ztučnit nebo jej přepnout na kurzívu.

Velikost písma.

Barva písma.

◄ Obr. 5

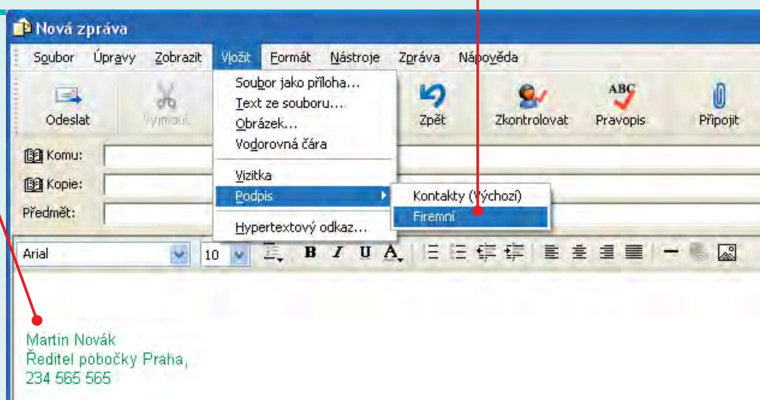
V okně zprávy vyberte z nabídky **Vložit** možnost **Podpisy** a zvolte podpis ke vložení.

PODPISY

Pokud chcete ke svým zprávám připojovat stále stejný podpis (např. když chcete do patičky e-mailů vkládat svoje kontaktní údaje), můžete si používané podpisy připravit a do zpráv je pak už jen vkládat.

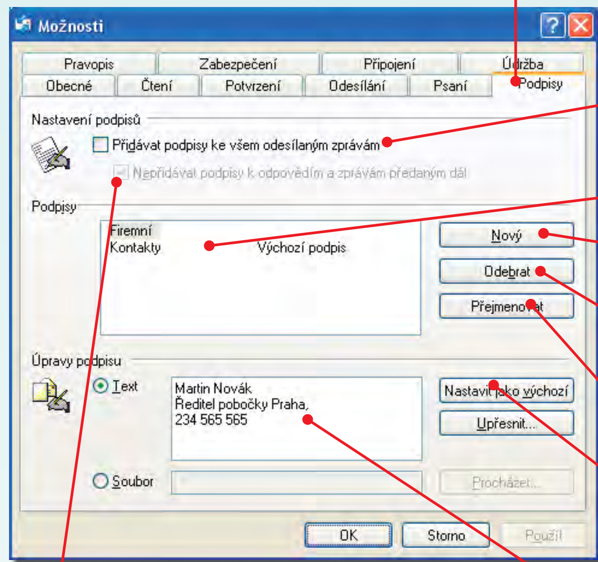
Pro vytvoření podpisu otevřete menu **Nástroje**, vyberte z něj položku **Možnosti...** a přepněte na kartu **Podpisy** (**obr. 6**). Pod nápisem **Podpisy** vidíte seznam připravených podpisů, pravděpodobně prázdný. Napravo od něj klikněte na tlačítko **Nový**, a do seznamu se vloží nový podpis. Ten pak upravte ve spodní části okna.

► Obr. 7

Podpis se ke zprávě přidá.

V okně **Možnosti** pracujete na kartě **Podpisy**.

◄ Obr. 6

Pokud je tato volba zapnutá, přidá se výchozí podpis automaticky ke všem zprávám.

Seznam podpisů.

Do seznamu se přidá nový podpis.

Smaže se podpis vybraný ze seznamu nalevo.

Zvolený podpis se přejmenuje.

Zvolený podpis se nastaví jako výchozí.

Pokud se mají vkládat podpisy ke všem zprávám (volba výše), tato volba vypne připojování podpisů k odpovědím a přeposílaným zprávám.

Obsah zvoleného podpisu – podpis můžete měnit.

Takto můžete vytvořit libovolné množství podpisů. Pokud podpis vyberete ze seznamu, dole se zobrazí jeho znění, to však můžete změnit. Tlačítkem **Přejmenovat** lze podpisy přejmenovat. Jakmile máte podpisy jednou připraveny, je třeba je do zprávy vložit. První způsob spočívá v tom, že podpis necháte vkládat do každé zprávy, kterou vytvoříte. K tomu slouží volba **Přidávat podpisy ke všem odesílaným zprávám** ve stejném okně, ve kterém jste podpisy vytvářeli. V takovém případě se ten podpis, který je nastaven jako výchozí, hned při vytvoření zprávy přidá na konec zprávy a zde ho před odesláním zprávy můžete dále upravit nebo vymazat jako jakýkoliv jiný text.

Druhá možnost, jak vložit do zprávy podpis, spočívá v tom, že v okně se zprávou vyberete z nabídky **Vložit** seznam podpisů (příkaz **Podpis**) a dále ten, který chcete vložit. Ten se vloží na pozici kurzoru (**obr. 7**).

HLEDÁNÍ ZPRÁV

Protože ve složce **Doručená pošta** může být velmi mnoho zpráv, navíc často rozdělených do množství podsložek, je leckdy těžké dohledat jednu konkrétní zprávu. Využít můžete nástroj pro hledání zpráv.

Z nabídky **Úpravy** vyberte seznam **Najít** a dále položku **Zpráva...** Otevře se okno **Najít zprávu** a v něm můžete zadat kritéria pro vyhledávání zprávy, např. text, který musí zpráva obsahovat v předmětu nebo ve svém těle, nebo omezení na datum zprávy, na adresáta či na příjemce.

Pokud hledáte zprávu, jejímž autorem jste vy, hledejte ve složce **Odeslaná pošta**, naopak pokud hledáte zprávu psanou vám, prohledejte složku **Doručená pošta**. Chcete-li prohledat obě možnosti zároveň, pak jako složku pro vyhledávání zvolte nadřazenou složku **Místní složky**.

Po kliknutí na tlačítko **Najít** se spustí vyhledávání, které může v závislosti na velikosti prohledávané složky a na zadaných kritériích trvat i velmi dlouho. Objeví se okno s výsledky a z něj můžete jednotlivé zprávy rovnou otevírat. ■ maz

Dobrý výkon a výbava

Tak by se dal nejstručněji charakterizovat počítač „Lynx Virtuální pokojíček 6 – Premium". Nabízí totiž dostatek výkonu nejen pro běžné aplikace, ale i pro hraní her a v jeho výbavě figuruje např. i TV tuner pro příjem televizního vysílání.

Do redakce nám na test dorazil počítač s myší a s klávesnicí a také s webovou kamerkou a se sluchátky s mikrofonem. Cena této sestavy je 19 733 Kč. Za cenu 26 990 Kč pak získáte tuto sestavu doplněnou o 22palcový LCD monitor, o multifunkční tiskárnu a také o dvojici reproduktorů se subwooferem.

 tichý chod, výkonná grafická karta, velká kapacita pevného disku, TV karta

 vyšší spotřeba energie

Stolní počítače mají oproti notebookům výhodu zejména ve výkonu poskytovaném pro hraní her.

▲ Čtečka paměťových karet v čele počítače.

VÝBAVA POČÍTAČE

Výkonné dvoujádrové procesory jsou dnes běžnou výbavou počítačů určených pro domácí použití. V testovaném stolním PC se nachází procesor Intel Core 2 Duo E4600, jehož obě výpočetní jednotky pracují na frekvenci 2,4 GHz. Tento procesor komunikuje prostřednictvím základní desky MSI P35 Neo s operační pamětí o velikosti 3 GB a s grafickou kartou Asus opatřenou čipem nVidia GeForce 9600 GT. Ta je vybavena grafickou pamětí o velikosti 512 MB a nabízí tři výstupy: dva výstupy DVI-I jsou určeny pro připojení monitoru (k počítači lze připojit dva monitory zároveň) a videovýstup S-Video slouží pro propojení PC např. s televizorem. V balení spolu s počítačem je navíc přiložena i redukce z videovýstupu S-Video na video komponentní a na video kompozitní. Díky další redukci lze z grafické karty vést obrazová data např. do televizoru přes digitální rozhraní HDMI.

Použitý pevný disk Samsung je k základní desce připojen přes rychlé rozhraní SATA II a jeho úložné plotny rotují rychlostí 7 200 otáček za minutu a nabízí velkou úložnou kapacitu 500 GB. Testovaný počítač pracoval pod operačním systémem Windows Vista Home Premium. Zajímavou součástí výbavy je TV karta KWorld VS-DVBT 210RF, která je použitelná jak pro naladění analogového TV vysílání, tak i pro příjem pozemního digitálního vysílání DVB-T.

V horní části čela počítače je umístěna vypalovací DVD mechanika, uprostřed je čtečka paměťových karet a v dolní části jsou situovány dva výstupy rozhraní USB. Třetí port USB poskytuje čtečka paměťových karet. Další čtyři porty USB najdete v zadní části počítače. Čtečka karet si poradí s kartami CompactFlash, SD, MMC, Memory Stick a Smart Media.

POČÍTAČ ZA CHODU

Toto PC na sebe svou hlučností nijak neupozorňuje – hlučnost sestavy je na velmi nízké úrovni. Málo hlučný je zdroj o výkonu 450 W, ventilátor na chladiči procesoru i ventilátor na grafické kartě. Výkon této sestavy byl v provedených testech velmi dobrý – to dokládají výsledky srovnatelné s výsledky nejúspěšnějších PC sestav, jež jsme testovali v PPK 11. Díky výkonné grafické kartě je tento počítač vhodný i pro hraní her.

Nevýhodou je tak pouze vyšší spotřeba energie jak v klidovém stavu, tak i při zátěži. Spuštěný počítač má příkon 102 W a při práci s náročnějšími aplikacemi stoupla spotřeba během testu až na 178 W. Pro srovnání: V již zmíněném testu, uveřejněném v PPK 11, jsme v klidovém stavu naměřili nejvíce 86 W a při zatížení 177 W. Kladem je naopak možnost pořídit k tomuto počítači za rozumný doplatek 22palcový LCD monitor, multifunkční tiskárnu a reproduktory. ■ mse

LYNX VIRTUÁLNÍ POKOJÍČEK 6 – PREMIUM
Cena včetně DPH: 19 733 Kč.
Poskytl: eD' system Czech, a. s.; *www.edsystem.cz.*
Procesor: Intel Core 2 Duo E6500 / 2,4 GHz.
Velikost paměti: 3 GB.
Čip grafické karty: nVidia GeForce 9600 GT, 512 MB.
Pevný disk: Samsung HD501LJ, 500 GB.
DVD vypalovačka: Samsung SH-S203D.
Operační systém: Windows Vista Home Premium.
Záruka: 2 roky.

TESTY
PC Mark Vantage: 3 627.
Cinebench R10: 3:13 min.
3D Mark 2006: 9 919.
Převod videa do DivX: 8:05 min.
Převod hudby do MP3: 1:26 min.
Spotřeba – klid: 102 W.
Spotřeba – zátěž: 178 W.

▲ Počítač lze díky TV tuneru použít i pro příjem televizního vysílání.

POPISOVANÉ SLUŽBY

▶ Fotoalba.cz
http://fotoalba.centrum.cz

▶ Picasa Web Albums
http://picasaweb.google.cz

Vypusťte fotky na internet

Máte na pevném disku řadu zajímavých fotografií, které chcete pohodlně ukazovat přátelům nebo kterými byste se rádi pochlubili celému světu? Pak právě pro vás jsou určena internetová fotoalba. Dvě bezplatné služby komunikující v češtině jsme podrobili detailnějšímu zkoumání a nyní vám je představíme.

▲ Pomocí programu nazvaného Fotoalba nahrávač dostanete své snímky na web velice jednoduše.

FOTOALBA OD CENTRUM.CZ

Začněme u ryze české služby **Fotoalba.cz**, kterou provozuje portál Centrum.cz. Stránky této služby naleznete na adrese *http://fotoalba.centrum.cz*. Založení nového uživatelského účtu je na intuitivním webu otázka několika desítek sekund. Hned po registraci si můžete vytvořit své první album, resp. složku s fotografiemi. Takových složek můžete mít tolik, kolik chcete, takže snadno oddělíte například snímky z dovolené a momentky z oslavy narozenin.

U každé složky je možno definovat dostupnost. Vaše fotografie mohou být buď viditelné pro všechny ostatní uživatele internetu, nebo jen pro vámi zvolené lidi – těm však musíte prozradit heslo, jež jste si zvolili. Pro každou složku můžete mít vlastní heslo, takže uživatelé s přístupem k jedné složce nemusí mít přístup ke složce druhé. Také je možné vytvořit složky, jejichž obsah je dostupný pouze vám.

Vaše snímky mohou být viditelné buď pro všechny uživatele internetu, nebo jen pro vámi zvolené lidi – těm však musíte prozradit heslo, jež jste si zvolili.

▼ Nahrávání fotografií pomocí webového formuláře není zrovna uživatelsky přívětivé.

Fotografie se do fotoalba nahrávají prostřednictvím jednoduchého formuláře přímo z prostředí webového prohlížeče, nehledě na to, který prohlížeč používáte. Najednou lze uložit maximálně dvacet snímků, ale po jejich nahrání můžete uložit zase dalších dvacet fotografií. Tento ne moc šikovný způsob nahrávání se hodí třeba tehdy, když budete chtít na dovolené ulehčit paměťové kartě ve svém fotoaparátu. Stačí využít služeb internetové kavárny.

Pro nahrávání snímků z počítače, zvláště pokud se chystáte uložit jich více, je pohodlnější sáhnout po programu *Fotoalba nahrávač* (Uploader), který si můžete stáhnout ze stránek služby. Tento bezplatný program podporuje Windows 2000 nebo novější (včetně Windows Vista). Velikost programu je pouze 1,5 MB a není třeba jej instalovat, takže ho snadno můžete nosit na USB flash disku. Po spuštění programu nejdříve zadáte své uživatelské jméno a heslo, vyberete fotografie, které chcete nahrát, zařadíte je do existujícího alba či založíte album nové a nahrávání může začít. Transfer fotografií je rychlejší než v případě použití webového formuláře.

Ovšem pozor, ať už budete fotografie nahrávat jakkoliv, je tu jistý limit. Zdarma můžete během patnácti dnů nahrát pouze 50 MB dat. Pokud nahráváte menší množství snímků jednou za čas, je to limit dostačující. Když ale chcete třeba po návratu z dovolené nahrát najednou více foto-

▲ Uživatelské rozhraní Picasa Web Albums „mluví“ česky, s nápovědou je to však horší.

grafií, je to limit dost těsný. Můžete jej však zdvojnásobit, a to za jednu SMS v ceně deseti korun. Pokud by vám nestačilo ani to, budete se muset stát VIP uživatelem, což vás vyjde na 130 Kč na rok. Toto předplatné se platí složenkou nebo bankovním převodem. VIP uživatelé mohou ve zmíněném časovém období nahrát až 1 GB fotografií a zároveň se jim otevírají některé pokročilé funkce na komunitním serveru XChat.

Již nahrané snímky můžete na stránkách služby otáčet, pojmenovat nebo opatřit komentářem či značkou. Podporováno je i přesouvání mezi alby, a to jednotlivě i hromadně.

Vaše alba a v nich uložené fotografie jsou přístupné na adrese ve formátu *http://fotoalba.cz/uzivatelskejmeno*. Svým přátelům můžete poslat odkaz e-mailem velmi snadno, a to prostřednictvím jednoduchého formuláře na stránkách služby – buď pošlete odkaz na úvodní stránku se všemi svými fotoalby, nebo odkaz na konkrétní album, anebo dokonce odkaz na konkrétní fotografii.

PICASA WEB ALBUMS OD GOOGLU

Jako druhou službu jsme se rozhodli blíže vám představit **Webová alba programu Picasa**, což je český název služby **Picasa Web Albums** z dílny internetového kolosu Google. Českou verzi služby naleznete na adrese *http://picasaweb.google.cz*, lokalizováno je celé uživatelské rozhraní, jen některé části nápovědy jsou stále bohužel pouze v angličtině.

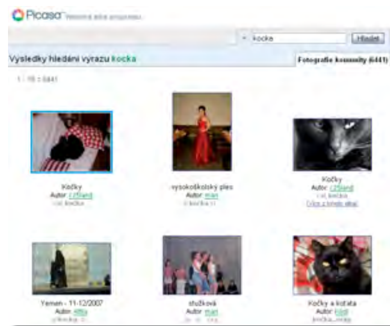
Služba Picasa Web Albums původně vznikla jako doplněk k programu Picasa, který slouží pro úpravu a správu snímků uložených na pevném disku. Službu Picasa Web Albums však můžete použít, i pokud nejste uživateli programu Picasa, ten vám přesto doporučujeme vyzkoušet – na základní organizaci a korekce snímků je velmi šikovný.

Zpět však k službě Picasa Web Albums. Pokud používáte Gmail či jinou službu od Googlu, můžete k přihlášení použít svoje současné uživatelské jméno a heslo. Pokud doposud nejste registrovanými uživateli žádné služby z dílny Googlu, musíte se nejdříve zaregistrovat, což je otázka maximálně tří minut. Zvolené uživatelské jméno a heslo pak lze použít i pro další služby Googlu.

Po registraci a následném přihlášení můžete okamžitě začít fotografie nahrávat. I v případě této služby své snímky třídíte do složek, resp. jednotlivých alb – těch opět můžete mít tolik, kolik chcete. U každého alba musíte zadat název, datum pořízení fotografií (eventuálně datum vystavení na webu) a volitelně je možné doplnit popisek.

Zajímavou funkcí je možnost zadat místo pořízení fotografií; toto místo se pak vyznačuje na mapě – zde služba Picasa Web Albums velmi šikovně spolupracuje s mapami Googlu (*http://mapy.google.cz*). Můžete tak snadno zmapovat místa, která jste navštívili, a formou fotografie s komentáři je představit dalším uživatelům. Mapku můžete vytvořit buď jen pro své potřeby, nebo ji zobrazit i pro ostatní.

Zajímavou funkcí je možnost zadat místo pořízení fotografií; toto místo se pak vyznačuje na mapě.

► Ve fotografiích umístěných na webu lze i snadno vyhledávat.

Samozřejmě lze opět nastavit dostupnost fotografií uložených v daném albu – buď mohou být veřejné a volně přístupné kterémukoliv uživateli internetu, nebo přístup k nim umožníte jen vybraným uživatelům, a to na základě e-mailové pozvánky, kterou můžete poslat z webu služby (do každého alba lze pozvat jiné uživatele).

V nastavení služby můžete povolit či zakázat zpřístupnění svých veřejných alb pro hledání, tj. vaše fotografie bude možné vyhledat prostřednictvím vyhledávání od Googlu a na titulní stránce služby Picasa Web Albums.

Samy fotografie lze uložit do alba několika způsoby. Pokud používáte program Picasa, není nad čím dumat – využijte jeho služeb. Pokud ale mezi uživatele zmíněného programu nepatříte, je tu možnost využít k nahrávání snímků webový prohlížeč.

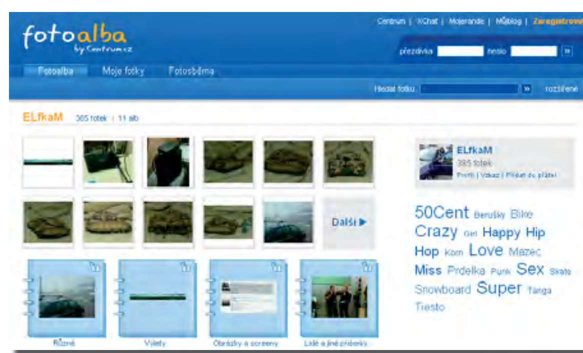
Uživatelé Internet Exploreru si mohou doinstalovat plug-in, díky nimž je výběr fotografií velmi pohodlný – stejně tak jejich uložení. Jsou vidět náhledy, je tu možnost dávkového zmenšení snímků na požadovanou velikost a zobrazují se informace o úložné kapacitě, kterou vybrané fotografie zaberou.

Uživatelé alternativních prohlížečů se budou muset spokojit s jednoduchým formulářem. Není tak uživatelsky přívětivý, přenos dat je pomalejší a dost nepohodlné je zejména nahrávání většího množství obrázků. Zatím méně známý webový prohlížeč Flock nabízí jednoduchý nástroj pro ukládání snímků.

Už jsme se dotkli úložné kapacity. Ta je na rozdíl od serveru Fotoalba.cz omezena, ale zase neexistuje limit udávající, kolik dat smíte nahrát v nějakém časovém období. Můžete nahrát tolik fotografií, kolik potřebujete, ale v bezplatné verzi jen do 1 GB. Do jednoho alba se navíc vejde jen 500 snímků, ale to není nijak drastické omezení a vzhledem k tomu, že alb můžete vytvořit tolik, kolik uznáte za vhodné, nehraje toto omezení zas takovou roli. To celková úložná kapacita 1 GB už pro vášnivé fotografy bude představovat problém.

Kapacitu lze však přikoupit. Zvětšení úložného prostoru na 10 GB vyjde na 20 dolarů za rok. Za 400 GB, což je dnes největší dostupná kapacita, zaplatíte 500 dolarů ročně. Platba probíhá prostřednictvím systému Google Checkout, ale pro jeho využití musíte mít platební kartu podporující internetové platby do zahraničí.

▼ Fotografie jsou roztříděny do složek.

KTERÁ SLUŽBA JE LEPŠÍ?

Jednoduchá otázka, těžká odpověď. Záleží čistě na tom, jaké jsou vaše požadavky a představy. Pokud potřebujete vystavit jen menší počet fotografií, rozhodně doporučujeme službu Picasa Web Albums. Zvláště jste-li třeba i uživateli programu Picasa. Pokud však potřebujete vystavovat větší množství snímků, ze dvou popisovaných služeb vám doporučujeme českou službu Fotoalba.cz. Po zaplacení velmi nízkého poplatku za VIP členství nejste citelně limitováni a fotografií můžete nahrávat, kolik hrdlo ráčí.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

Vypalování: otázky a odpovědi

Po nějakém čase se vracíme k tématu vypalování dat na nosiče CD/DVD. Na některé vaše časté otázky související s touto tematikou tentokrát odpovíme formou uceleného článku.

VYPALOVACÍ PROGRAMY – PLACENÉ

▶ **Nero**
http://download.chip.eu/cz/Nero_64276.html

▶ **Ashampoo Burning Studio**
http://download.chip.eu/cz/Ashampoo-Burning-Studio_573187.html

▶ **CDRWIN**
http://download.chip.eu/cz/CDRWin_82215.html

▶ **NTI CD&DVD Maker Platinum**
http://download.chip.eu/cz/NTI-CD--DVD-Maker-Platinum_982336.html

Vyznejte se ve formátech: není DVD jako DVD

Co jsou dvouvrstvá DVD a jaké mají výhody?

Dvouvrstvá DVD, označovaná také jako DVD-DL nebo DVD-R9, mají – jednoduše řečeno – data uložena ve dvou vrstvách místo jedné, takže se na ně vejde více dat. Nominální kapacita médií DL (DualLayer) činí 8,5 GB oproti běžným 4,7 GB u klasických médií jednovrstvých, takže se používají třeba jako filmové nosiče. Opět se můžete setkat s verzí „plusovou" a „minusovou", stejně jako u jednovrstvých DVD. Většina moderních vypalovaček média DualLayer podporuje bez problémů, a to jak čtení, tak zápis.

Jaký je rozdíl mezi DVD+R (DVD+RW) a DVD-R (DVD-RW)? Která DVD jsou lepší?

Jde o dva původně konkurenční formáty. Nosič DVD-R měl dříve coby mladší formát výhodu v kompatibilitě s větším počtem mechanik – ať už v počítačích, nebo ve stolních DVD přehrávačích. Dnes jsou ale téměř všechny mechaniky tzv. duální, takže bez problémů podporují jak starší DVD-R, tak novější DVD+R. Technické rozdíly jsou mezi nimi naprosto zanedbatelné.

Co je DVD-RAM a které mechaniky jej podporují?

DVD-RAM je mezi DVD formáty samorostem. Jedná se o média, která lze libovolně přepisovat jako klasickou disketu, ale disponují podstatně větší kapacitou (od 4,7 GB výše). Uložená data můžete mazat, přesouvat, kopírovat přímo z průzkumníka a DVD-RAM je tak z tohoto hlediska ideální pro přenos a zálohu dat.

Bohužel se ale netěší takové podpoře a ne všechny DVD mechaniky si s DVD-RAM poradí. Dobrou podporu pro DVD-RAM mají třeba vypalovačky značky LG. Úlohu původně zamýšlenou pro DVD-RAM dnes spíše přebírají USB flash disky.

Jak zjistím, které formáty DVD má vypalovačka podporuje?

Tyto informace můžete dohledat v přiložené dokumentaci, na internetových stránkách výrobce či prodejce nebo prostřednictvím bezplatného diagnostického programu Nero InfoTool (přinášíme vám ho na CD).

Vybíráme vypalovačku: k čemu LightScribe a proč SATA

Co umí vypalovačky, které podporují LightScribe?

Jedná se o technologii, kterou disponují některé novější vypalovačky. Přímo ve vypalovačce lze vytvořit popisek či symbol na média CD a DVD se speciálním povrchem vrchní strany. Jednoduše otočíte disk, který musí podporovat LightScribe, datovou vrstvou vzhůru a vložíte jej do vypalovačky. Ve speciálním programu, který je třeba součástí sady Nero, vypálíte zvolený text či symbol. LightScribe má však omezené „výtvarné" možnosti. Pracuje jen s jednou barvou a je určen skutečně hlavně na popisky. Pokud chcete na CD/DVD vyobrazit třeba fotografii, pak použijete tzv. printable CD/DVD média. Ta můžete potisknout pomocí speciálního podavače ve vybraných tiskárnách, jako je třeba Canon Pixma.

Přechod na modernější rozhraní SATA není u optických mechanik tak zásadní jako v případě pevných disků.

Mohu si do počítače dokoupit druhou vypalovačku, například pro kopírování z jednoho CD/DVD rovnou na médium v druhé mechanice?

Ano, možné to samozřejmě je. Většina vypalovacích programů i systém Windows samozřejmě bez problémů umí pracovat s více mechanikami naráz. Jen musíte mít prázdnou 5,25″ šachtu a volný konektor SATA či IDE na základní desce. Pokud jedno nebo druhé nemáte, anebo používáte notebook, můžete zvolit externí mechaniku připojovanou přes USB 2.0. Takové mechaniky jsou ale zhruba dvakrát dražší než mechaniky interní.

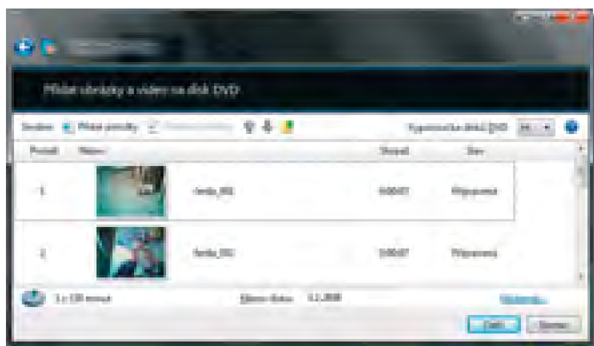
Novější vypalovačky se k počítači připojují i přes rozhraní SATA. Má to nějakou zásadní výhodu?

Přechod na modernější rozhraní SATA není u optických mechanik tak zásadní jako v případě pevných disků. Vypalovačky se dříve připojovaly a dnes stále často připojují přes starší rozhraní IDE. Ale na modernějších základních deskách už toto zastarávající rozhraní nenajdete, takže vedle ne vždy úplně spolehlivé redukce je pak mechanika pro SATA ideální volbou.

▶ Technologie LightScribe umožňuje vypalovat na média popisky.

▶ Video DVD vytvoříte například pomocí programu Windows DVD Maker.

Problémy s vypalováním a vypalovacími programy

Čas od času se mi nepovede vypálit CD/DVD korektně. Buď vypalovací program oznámí, že nemohl zápis dokončit, nebo vypálení proběhne zdánlivě v pořádku, ale CD/DVD je špatně čitelné. Je vadná mechanika?

Nemusí. U levných médií poměrně často narazíte v balení na nějaký „zmetek" a vypalování i prostřednictvím sebelepší mechaniky se pak prostě nezdaří. Pokud CD/DVD používáte k zálohování, rozhodně se vyplatí připlatit si za dražší, resp. kvalitnější značku médií.

Problémy s vypalováním také mohou souviset s příliš vysokou rychlostí vypalování. Výrobce použitých médií sice může tvrdit, že tato rychlost je podporována, ovšem hlavně u levných nosičů při vyšší rychlosti vypalování se pravděpodobnost chybného zápisu prudce zvyšuje. Takové zažité pravidlo je, že čím nižší je rychlost vypalování, tím je celý proces spolehlivější.

Pokud jste až do výskytu prvních problémů na svoje oblíbená média vypalovali bez obtíží, je dost možné, že mechanika už má nejlepší časy za sebou. Životnost často používaných vypalovaček není nijak závratná. Obecně u těch lepších modelů bývá kolem dvou let. Levnější nebo méně povedené modely mají mnohdy už po pár měsících první problémy např. se čtením. Někdy pomůže čisticí médium, které koupíte i v běžné elektroprodejně.

Chci si zkopírovat DVD s filmem, ale vypalovací program to odmítá provést, protože DVD je chráněno proti kopírování. Co s tím?

I když vám zákon umožňuje vytvořit si záložní kopii originálního nosiče pro vlastní potřebu, není to vaše právo. Téměř každé originální filmové DVD je dnes chráněno proti kopírování. Dříve bylo možné použít programy, které tuto ochranu umožňovaly obejít. Jenže už skoro dva roky platí novela autorského zákona, která vyloženě zakazuje vytvořit si i záložní kopii pro vlastní potřebu, když při tomto procesu překonáte nějakou ochranu proti kopírování. Takže filmové DVD legálně zkopírovat nelze, a to ani pro osobní potřebu.

Když vypálím MP3 na CD, na počítači si hudbu z něj mohu poslechnout bez problémů, ale v klasických přehrávačích nikoliv. Proč?

Je to pravděpodobně způsobeno tím, že místo vytvoření klasického audio CD, se kterým by si poradily veškeré CD přehrávače, bylo vytvořeno datové CD se soubory MP3. Na takové CD sice dostanete o poznání více hudby, ale zejména starší CD přehrávače (resp. obecně přehrávače bez podpory pro MP3) si s takovým CD neporadí. Klasické audio CD můžete z vybraných MP3 souborů vytvořit například prostřednictvím programu Windows Media Player. Datové CD s MP3 soubory lze vypálit v jakémkoliv běžném vypalovacím programu a zvládá to i průzkumník ve Windows XP nebo ve Windows novějších.

Ve Windows XP se mi přes průzkumníka nedaří vypálit DVD. Funguje jen zápis na CD. Kde je problém?

Problém je v tom, že průzkumník ve Windows XP umí vypalovat jen na CD. Teprve až Windows Vista přinášejí přímou podporu pro vypalování také na DVD. Ve Windows XP můžete na DVD vypalovat jedině s použitím vypalovacích programů, jako je populární Nero či bezplatné programy typu DeepBurner Free a CDBurnerXP.

Mám legálně zakoupený program Nero 7 a nainstaloval jsem si nové Nero 8, ale program funguje jen 15 dnů od instalace, jako kdybych jej koupený neměl. Co mám dělat?

Výrobce programu Nero sice pro legální uživatele uvolňuje bezplatné aktualizace, ale chcete-li přejít na zcela novou řadu (tj. např. z Nera 7 na Nero 8), musíte si koupit novou licenci. Tato obchodní politika sice není pro naše peněženky moc přívětivá, ale je to bohužel realita. Pro uživatele předchozí řady výrobce vždy alespoň nabízí slevu.

VYPALOVACÍ PROGRAMY – BEZPLATNÉ

▶ **DeepBurner**
http://download.chip.eu/cz/DeepBurner_106015.html

▶ **FinalBurner**
http://download.chip.eu/cz/FinalBurner-FREE_177336.html

▶ **Burn4Free**
http://download.chip.eu/cz/Burn4Free_98495.html

▶ **CDBurnerXP Pro**
http://download.chip.eu/cz/CDBurnerXP_95435.html

▶ **InfraRecorder**
http://download.chip.eu/cz/InfraRecorder_884377.html

S televizním tunerem jsem si pořídil i software pro nahrávání videa, ten však neumí vypálit běžné DVD, které bych si přehrál ve stolním přehrávači. Který program byste mi doporučili?

Z placených programů je velmi šikovný nástroj Nero Vision z balíčku Nero 8. Z těch bezplatných je poměrně povedený prográmek DVD Flick. Uživatelé Windows Vista mohou využít dodaného nástroje Windows DVD Maker.

Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

▲ Rozhraní SATA není u vypalovaček zdaleka takovým přínosem jako u pevných disků.

Tipy pro WinRAR

WINRAR

Licence: shareware.
Cena: 928 Kč (pro fyzické osoby 833 Kč), 40denní zkušební verze zdarma.
Jazyk: čeština.
www.rar.cz
PDF s článkem o WinRAR najdete na PPK CD v rubrice **Obsah CD / PPK plus / Články v PDF**.

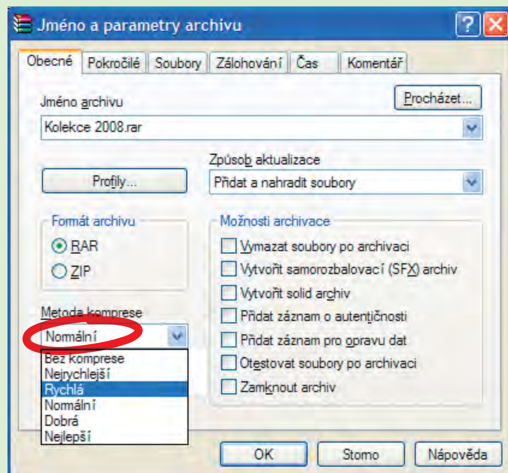
Podívejte se na některé zajímavé možnosti komprimačního programu WinRAR, se kterým jste se naučili pracovat podle článku uveřejněného v minulém čísle PPK.

1 *Komprese vs. rychlost*

Soubory je vhodné zabalit do archivu obvykle proto, aby s nimi bylo možné nakládat jako s jedním, nebo aby se snížila jejich velikost na disku. Čím větší úspory místa má archivace dosáhnout, tím déle trvá vytváření archivu, a tak je dobré při této činnosti nastavit, zda dáváte přednost rychlé archivaci, nebo zda jste ochotni počkat si na vytvoření archivu, který velikost souborů zmenší výrazněji.

Při vytváření archivů vyberte možnost **Přidat do archivu...**, aby se otevřelo okno pro zobrazení možností archivace. V něm pak na kartě **Obecné** vyberte ze seznamu **Metoda komprese** poměr rychlosti archivace a síly komprese.

Možnost **Bez komprese** nabízí nejrychlejší vytvoření archivu a možnost **Nejlepší** naopak nejpomalejší archivaci, která vytvoří nejmenší archiv.

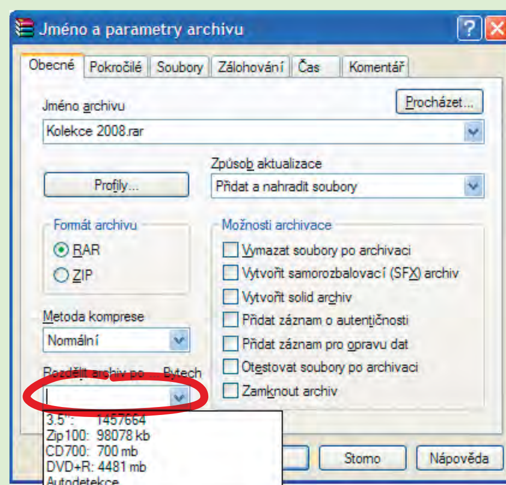

2 *Dělení na části*

Vytvářený archiv můžete rozdělit na několik částí. To se hodí například tehdy, když chcete výsledek vypálit na CD, ale archiv je příliš velký.

Archiv, který chcete vytvořit po částech, opět vytvořte pomocí příkazu **Přidat do archivu...** v místním menu souborů, které chcete archivovat. Do pole **Rozdělit archiv po ... bytech** vepište libovolnou velikost, po které chcete archiv rozdělit na části – nezapomeňte uvést jednotku (můžete tedy vepsat např. **500 kB** nebo **5 MB**).

Pole pro zadání velikosti určité části můžete také rozbalit šipkou vpravo a vybrat některou z připravených možností.

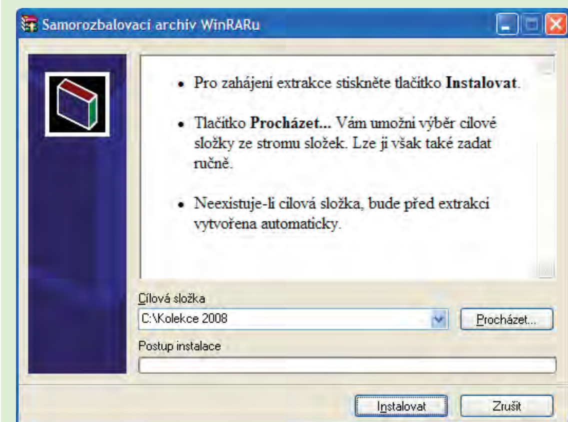

3 *Samorozbalovací archiv*

Pokud chcete, aby vytvořený archiv mohl rozbalit i uživatel počítače, v němž není program WinRAR nainstalován, můžete vytvořit tzv. samorozbalovací archiv – archiv, který umí rozbalit sám sebe.

K vytvoření samorozbalovacího archivu použijte **Přidat do archivu...** a na kartě **Obecné** zvolte možnost **Vytvořit samorozbalovací (SFX) archiv**. Výsledkem archivace je pak místo souboru s příponou .rar soubor s příponou .exe.

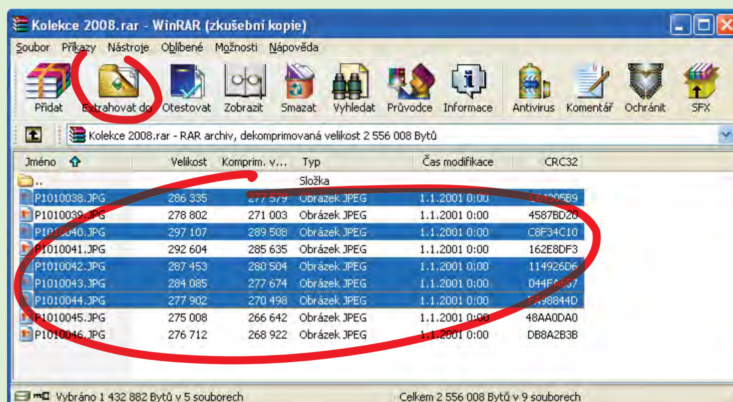
Na obrázku vidíte, jak vypadá spuštěný samorozbalovací archiv: Dotazuje se nejprve, kam má soubory rozbalit, a po kliknutí na tlačítko **Instalovat** soubory extrahuje.

4 *Částečné rozbalení*

Pokud chcete z velkého archivu rozbalit jen několik souborů, je zbytečné rozbalovat celý archiv. Spusťte WinRAR (například z nabídky **Start**), z menu **Soubor** vyberte možnost **Otevřít archiv** a otevřete archiv, se kterým chcete pracovat.

Zobrazí se seznam souborů v archivu obsažených. Označte ty, které chcete rozbalit (více položek můžete označit se stisknutou klávesou **Ctrl**), a v horní liště klikněte na tlačítko **Extrahovat**.

5 *Kontrola kompaktnosti*

Pokud si chcete být jisti, že se archiv od doby, co byl vytvořen, nepoškodil, vyberte z místního menu archivu příkaz **Otestovat archiv**. Jestliže příkaz v místní nabídce nemáte, spusťte WinRAR (například z menu Start), z menu **Soubor** vyberte příkaz **Otevřít** a otevřete archiv, se kterým chcete pracovat. V horní liště pak klikněte na tlačítko **Otestovat**. ■ maz

MS EXCEL 2003

MS Excel je součástí kancelářského balíku MS Office 2003

www.microsoft.com/cze

▶ Jak vytvořit vlastní typ grafu.

▶ Jak vlastní typ grafu použít jako šablonu.

▶ K čemu slouží výchozí typ grafu.

▶ Jak změnit nastavení výchozího typu grafu.

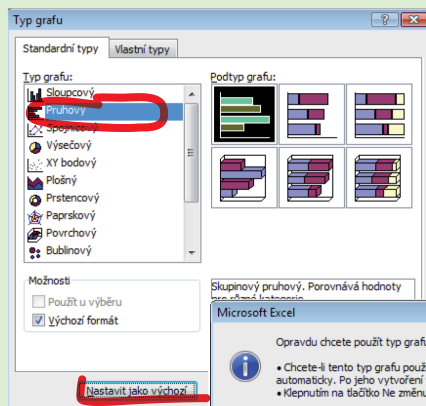
Co je to výchozí a co vlastní typ grafu?

Výchozí typ grafu je nastaven pro automatické dokončování grafů. Tento typ grafu použije Excel v případě, že průvodce grafem předčasně ukončíte kliknutím na tlačítko Dokončit. Vlastních typů můžete mít více a jen si vybíráte, který by se měl pro konečnou úpravu grafu použít.

1 *Kde se výchozí typ grafu nastaví?*

Standardně je v MS Excelu jako výchozí nastaven sloupcový graf; pokud byste však chtěli jako výchozí nastavit jiný typ grafu, nejprve označte libovolný (ale již hotový) graf na listu tak, aby Excel mohl aktivovat nabídku **Graf**.

Potom v nabídce **Graf** klikněte na příkaz **Typ grafu**. Zobrazí se dialogové okno se standardními i vlastními typy grafů. Nyní označte ten typ grafu, který chcete použít jako výchozí. Klikněte na tlačítko **Nastavit jako výchozí**. MS Excel si vyžádá potvrzení.

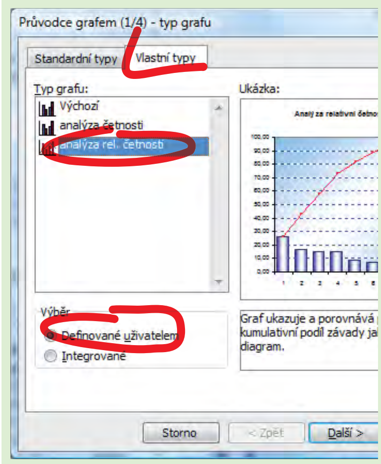
A jak lze mimo jiné nastavený výchozí graf rychle využít pro tvorbu grafu z tabulky? Označte v tabulce oblast dat, ze kterých se má graf vytvořit (tabulku vyberte i s názvy sloupců či řádků), a stiskněte klávesu **F11**. MS Excel vytvoří samostatný list s výchozím grafem. Samozřejmě můžete spustit i **průvodce grafem** a hned potom kliknout na tlačítko **Dokončit**. Pak se výchozí graf vytvoří na daném listu jako objekt.

2 *Jak je to s vlastními typy grafů?*

Z hlediska časté práce s grafy může být zajímavější právě možnost nastavit vlastní typy grafů.

Proč? Jestliže často vynášíte podobná data do stejně naformátovaných grafů, možná si někdy řeknete: „Škoda že nelze vytvořit šablonu pro graf a tu jen podle potřeby na nová data využívat. Tvorba grafů by tak byla rychlejší, ve vzhledu vytvářeného grafu by se nemusely měnit barvy ani jiné formátování."

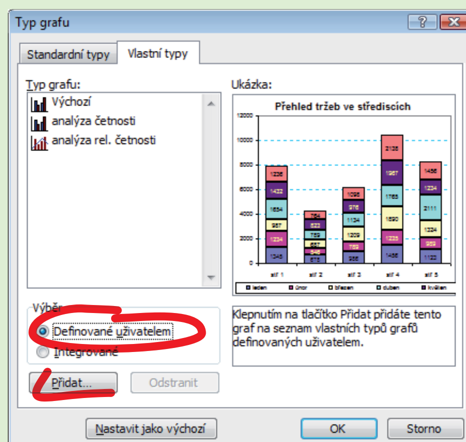
Šablonu grafu ve skutečnosti nahrazují právě vlastní typy grafů. Nejprve je tedy třeba vypracovat a připravit graf pro danou situaci a pak jej pod určitým názvem uložit jako vlastní – při další tvorbě lze tento graf použít v **průvodci grafem**.

3 *Jak se vlastní typ grafu vytvoří?*

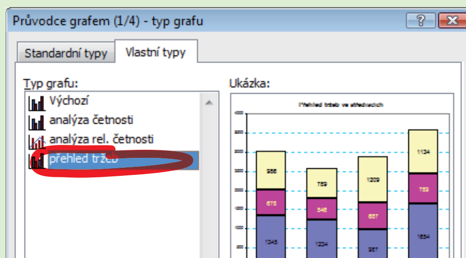
Nejprve musíte vytvořit vhodný graf. To znamená nastavit u něj osy, legendu, barvy apod. Jakmile jste se vzhledem a veškerým nastavením spokojeni, můžete začít s ukládáním vlastního typu grafu do MS Excelu.

Klikněte na graf, který chcete uložit jako vlastní typ grafu. Potom už v nabídce **Graf** vyhledejte příkaz **Typ grafu**. Otevře se dialogové okno a v něm přepněte na kartu **Vlastní typy**. Poté v dolní části okna přepněte na volbu **Definované uživatelem**. Nyní již můžete kliknout na tlačítko **Přidat**. Zobrazí se dialogové okno **Přidat vlastní typ grafu**, ve kterém lze graf pojmenovat a uvést i jeho podrobnější popis. Tento popis je užitečný, pokud předpokládáte, že budete pracovat s různými vlastními grafy. Po kliknutí na tlačítko **OK** se graf zobrazí mezi vlastními typy grafu, které jsou definovány uživatelem.

4 *Jak se vlastní typ použije při tvorbě grafů?*

Běžným způsobem označte data, ze kterých chcete graf vytvořit, a klikněte na ikonu **Průvodce grafem**. Po zobrazení dialogového okna průvodce přepněte na kartu **Vlastní typy** a označte volbu **Definované uživatelem**. Nyní vyberte svůj typ grafu a klikněte na tlačítko **Další** (pro postupné dokončení průvodce), nebo přímo na tlačítko **Dokončit**. Tím vznikne graf podle vlastního nastaveného typu.

5 *Jak se vlastní typ grafu odstraní?*

Chcete-li vlastní graf z nabídky smazat, pak při označeném libovolném grafu klikněte v nabídce **Graf** na příkaz **Typ grafu** a na kartě **Vlastní typy** vyberte přepínač **Definované uživatelem**. V seznamu vlastních typů označte ten, který chcete smazat, a klikněte na tlačítko **Odstranit**.

*Pozor: Tlačítka **Přidat** a **Odstranit** nejsou zobrazena při tvorbě grafu, ale jen při práci s grafem již existujícím.*

■ Marie Franců

Mapy střední a jižní Evropy

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 13/2008

snadné

Aplikace, kterou najdete na CD, nabízí mapové podklady pro střední a jižní Evropu. Je možné zvolit mezi obvyklou mapou Evropy a automapou Evropy.

Aplikace dovoluje uložit právě zobrazený výřez mapy jako obrázek, data vytvořená uživatelem přenášet mezi počítači s nainstalovanou aplikací a mapu tisknout.

Znáte-li souřadnice místa, které hledáte, můžete je použít pro jeho vyhledání. Pro vyhledání města nebo vesnice nemusíte znát jejich souřadnice, postačí zadat název. Do mapy můžete také vkládat body a připisovat k nim poznámky nebo kreslit do mapy linie (autoři programu označují tyto linie jako stopy).

Další možností, kterou aplikace nabízí, je vyhledání trasy. Na výběr je možnost ekonomická, nejrychlejší a nejkratší. Kromě toho můžete vybrat trasu i tak, abyste se vyhnuli placeným úsekům komunikací.

SMARTMAPS GUIDE

www.smartmaps.cz

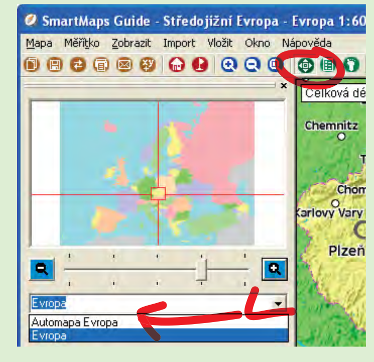
- Jak zvolit mapové podklady.
- Jak v mapě vyhledávat.
- Jak vyhledat trasu.
- Jak vložit do mapy vlastní poznámky.

1 Volba mapových podkladů

To, zda má být zobrazena obvyklá mapa, nebo automapa, volíte v podokně **Navigátor**. Není-li toto podokno zobrazeno, klikněte na nástroj **Zobrazení navigátoru** na liště nástrojů.

V podokně kliknutím na tlačítko s černým trojúhelníčkem rozbalte seznam a vyberte požadované podklady.

Poznámka: Není-li nástrojová lišta zobrazena, vyberte z nabídky **Zobrazit** příkaz **Lišta nástrojů**.

2 Změna měřítka zobrazení a zobrazeného výřezu mapy

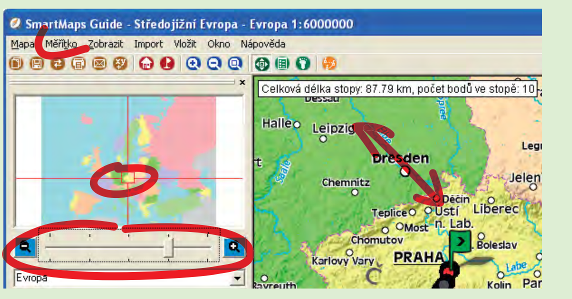
Když se zobrazí podokno **Navigátor**, můžete měřítko upravit pomocí posuvníku pod náhledem mapy Evropy.

Chcete-li zobrazit detail, dvojitě klikněte do místa, které má být ve středu zobrazeného výřezu. Další možností je zobrazit nabídku **Měřítko** a vybrat požadované měřítko zobrazení.

Poznámka: Mapa Evropy nabízí pět různých měřítek zobrazení, ale automapa Evropy nabízí pouze dvě měřítka.

Chcete-li změnit oblast, jejíž mapa je zobrazena, máte dvě možnosti: Buď myší zatáhněte za výřez zobrazené mapy, nebo v podokně **Navigátor** klikněte na místo, které chcete zobrazit. Malý obdélník v náhledu mapy označuje tu část mapy, která je právě zobrazena.

Další možností je zobrazit posuvníky: Nejsou-li na dolním a pravém okraji mapy zobrazeny, vyberte z nabídky **Zobrazit** příkaz **Posuvníky**.

3 Jak přidat do mapy vlastní informace

Vlastní poznámky můžete připojit k bodům, které pak do mapy vložíte.

Zobrazování bodů vložených uživatelem je volitelné. Máte-li tuto možnost vypnutou, pak se po vložení nového bodu do mapy nic neobjeví.

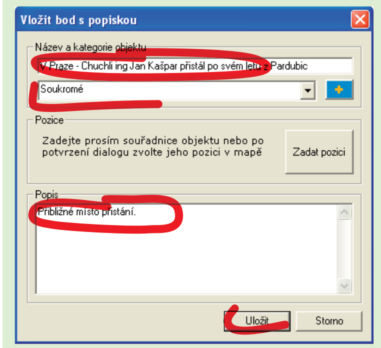
Nejprve nastavte měřítko zobrazení tak, abyste mohli bod správně umístit.

Poté z nabídky **Vložit** vyberte příkaz **Bod s popiskou**. Na obrazovce se objeví dialogové okno **Vložit bod s popiskou**. Do horního pole zapište název bodu a ze seznamu pod ním vyberte kategorii objektu. Uznáte-li to za vhodné, zapište do pole **Popis** komentář.

Znáte-li zeměpisné souřadnice místa, do kterého chcete bod umístit, klikněte na tlačítko **Zadat pozici** a souřadnice zapište. Poté klikněte na tlačítko se symbolem mapy za souřadnicemi, které jste zapsali – tím se vrátíte do okna **Vložit bod s popiskou**. Toto okno uzavřete kliknutím na tlačítko **Uložit.**

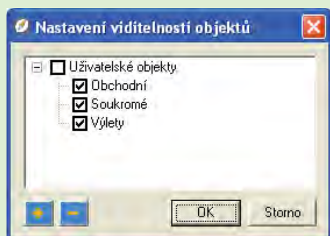
V případě, že jste souřadnice místa nezadali, klikněte nyní do toho místa, do kterého chcete bod vložit.

V obou případech byste měli bod na mapě vidět. Není-li tomu tak, zapněte zobrazení bodů vložených uživatelem (popis najdete v dalším kroku).

4 Zobrazení bodů vložených uživatelem

Aby se zobrazily/skryly všechny body a linie vložené uživatelem, vyberte z nabídky **Zobrazit** příkaz **Zobrazit uživatelské objekty**. Při vytváření jednotlivých bodů jste si asi všimli, že ke každému bodu je přiřazena kategorie. Pomocí příkazu **Zobrazit/Viditelnost objektů** můžete vytvořit filtr – tedy nechat zobrazené pouze body určitých kategorií. Po zadání příkazu **Viditelnost objektů** se objeví dialogové okno **Nastavení viditelnosti objektů**, ve kterém můžete povolit nebo zakázat zobrazení určité kategorie bodů.

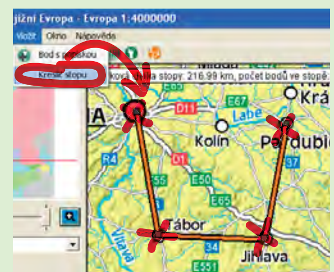
5 Kreslení linií

Kromě bodů můžete do mapy vložit i linie a vytvořit z nich plochu. Linie můžete zobrazit/skrýt příkazem **Zobrazit uživatelské objekty**.

Pro kreslení linie postupujte takto: Podle potřeby nastavte měřítko a zobrazovanou oblast mapy. Z nabídky **Vložit** vyberte příkaz **Kreslit stopu**.

Tvar ukazatele myši se změní – nastavte jeho hrot na místo, kde má linie začínat, a klikněte. Přesuňte ukazatel do místa, ve kterém se má čára lomit nebo ve kterém má končit, a znovu klikněte. Tímto způsobem postupujte tak dlouho, dokud nenakreslíte celou čáru.

Kreslení čáry ukončete stiskem klávesy **Esc**. Na obrazovce se objeví dialogové okno, ve kterém můžete upravit barvu linie a linii pojmenovat. Poté dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **Uložit** – tím linii vložíte do mapy.

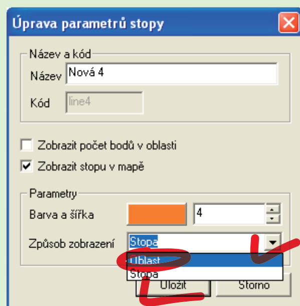

6 *Další možnosti práce s linií*

Chcete-li linii odstranit, klikněte na ni pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte postupně příkazy **Stopa** a **Odstranit**.

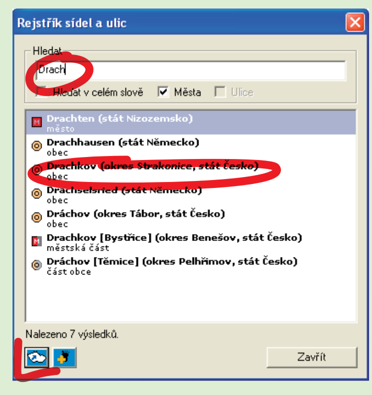
Chcete-li z linie, která má alespoň jeden lomový bod (není přímá), vytvořit plochu, klikněte na linii pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte postupně příkazy **Stopa** a **Změnit parametry**. V dialogovém okně rozbalte seznam **Způsob zobrazení** a vyberte z něj položku **Oblast**. Poté klikněte na tlačítko **Uložit**.

Stejným způsobem můžete změnit zobrazení plochy zpět na linie, pouze místo příkazu **Oblast** vyberte z místní nabídky příkaz **Stopa**.

7 *Hledání v mapě podle názvu*

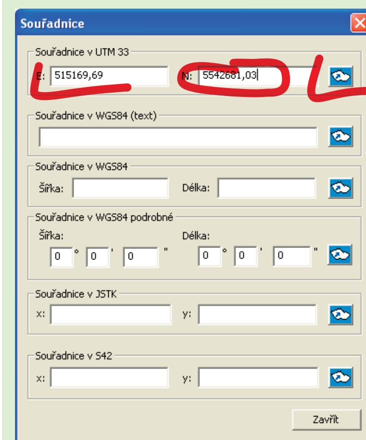
Aplikace nabízí možnost vyhledat místo (město, vesnici) podle názvu. Chcete-li vyhledávat, vyberte z nabídky **Zobrazit** příkaz **Rejstřík sídel a ulic**. Zobrazí se dialogové okno a v něm do pole **Hledat** zapište název hledaného místa. Tak jak název zapisujete, aplikace jej postupně ověřuje v databázi a v dolní části okna nabízí podobné názvy. Je-li mezi nimi ten, který hledáte, stačí na něj kliknout a poté na modré tlačítko s obrysem ČR v levém dolním rohu – zobrazí se mapa s označením hledaného místa.

8 *Hledání v mapě podle souřadnic*

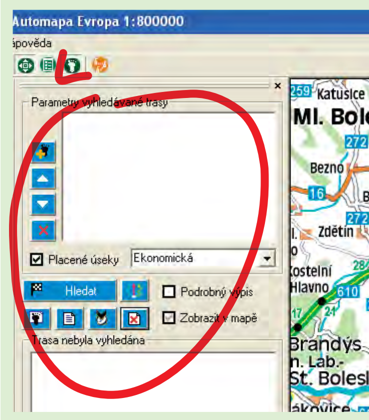
Potřebujete-li vyhledat v mapě místo podle souřadnic, klikněte na nástroj **Zobrazení souřadnic v mapě**. Do dialogového okna zapište souřadnice hledaného místa a klikněte na modré tlačítko, které je ve stejném řádku jako zapsané souřadnice. Zobrazí se automapa a hledané místo se zvýrazní.

Poznámka: Chcete-li si tuto funkci sami vyzkoušet, pak nastavte ukazatel myši na libovolné místo v mapě a podívejte se na stavový řádek: Vlevo, uprostřed a vpravo jsou zobrazeny souřadnice místa, a to ve třech různých souřadnicových systémech.

9 *Hledání cesty*

Chcete-li vyhledat trasu, buď vyberte z nabídky **Okno** příkaz **Hledání tras**, nebo klikněte na nástroj **Zobrazení vyhledávání trasy**. Zobrazí se podokno s položkami pro zadání hledané trasy. Další postup je rozepsán do jednotlivých kroků.

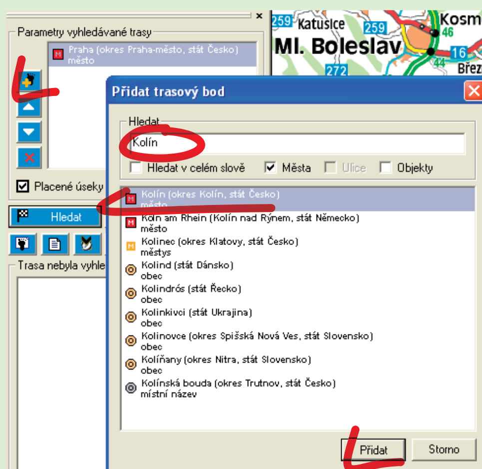

10 *Zadání trasy*

Trasa je zadána místy, kterými potřebujete projet. Tyto body jsou zadány v seznamu **Parametry vyhledávané trasy**. Nalevo od něj jsou nástroje pro vkládání, pro mazání a pro změnu pořadí.

Klikněte na nástroj **Přidat trasový bod** a v okně **Přidat trasový bod** vyhledejte počátek cesty – postupujte stejně, jako kdybyste vyhledávali jiné místo (bod 7). Stejným způsobem vložte do seznamu další body trasy (tedy cílový bod a podle potřeby i místa, kterými chcete projíždět).

Aplikace vyhledává trasu podle pořadí zadaných bodů. Chcete-li jejich pořadí buď změnit, nebo některý z bodů trasy odstranit, použijte nástroje nalevo od seznamu **Parametry vyhledávané trasy**.

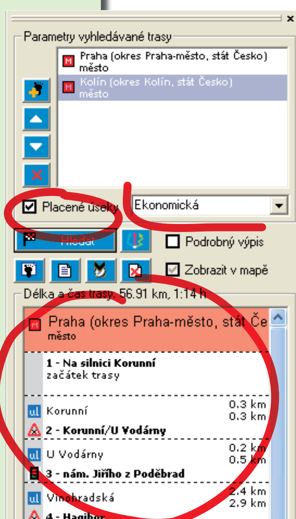

11 *Vyhledání trasy*

Nejprve se rozhodněte, zda chcete stanovit trasu pouze po neplacených úsecích cest, nebo zda vám nevadí, že pojedete i po placených cestách.

Chcete-li, aby trasa vedla pouze po neplacených cestách, ujistěte se, že položka **Placené úseky** není označena.

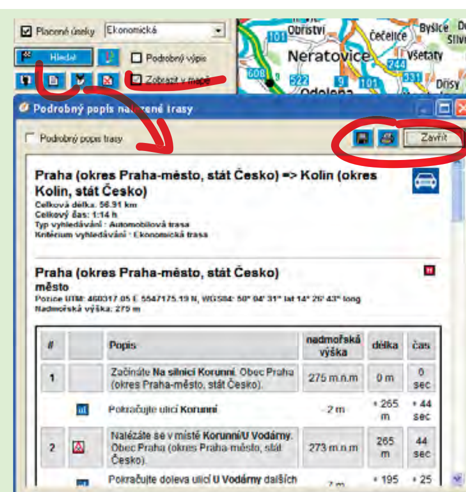
Dále vyberte, zda má program vyhledat trasu ekonomickou, nebo nejkratší, anebo nejrychlejší, a poté klikněte na tlačítko **Hledat**. Ponechte programu chvilku času na výpočet – po jeho ukončení se nalezená cesta zobrazí a ve spodní části podokna se objeví její popis. Při vyhledávání cesty je třeba mít na paměti, že se silniční síť stále mění, a že vyhledaná trasa tedy nemusí být optimální nebo může zahrnovat i placené úseky.

12 *Další možnosti práce s trasou*

Chcete-li itinerář vytisknout, klikněte na tlačítko **Zobrazit výpis itineráře pro tisk**. Zobrazí se okno s popisem cesty ve tvaru vhodném pro tisk. V pravém horním rohu je tlačítko pro vytištění a tlačítko pro uložení na disk.

Chcete-li, aby aplikace trasu dále nezobrazovala, zrušte zaškrtnutí u položky **Zobrazit v mapě**. ■ mzi

Pravítko na monitoru

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 13/2008

PRAVÍTKO

Jazyk: čeština.
Cena: zdarma.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
http://7software.wz..cz

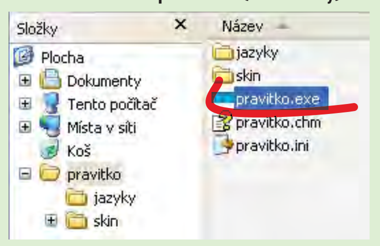
Potřebujete zjistit vzdálenost dvou bodů na obrázku? Nabízíme vám trojici programů, které na obrazovce zobrazí pravítko.

Už v základních kurzech o počítačích se dozvíte, že vzdálenost na monitoru počítače nelze měřit obyčejným pravítkem. Vzdálenost na monitoru totiž neodpovídá skutečnosti – nastavená vzdálenost odpovídá vždy až vzdálenosti po vytištění na papíře. Může se však stát, že budete potřebovat určitou vzdálenost na monitoru změřit. V takovém případě můžete vyzkoušet některý z následujících freewarových programů.

1 *Jak se program nainstaluje?*

Ze serveru **7software** (na adrese *http://7software.wz.cz*) si můžete zdarma stáhnout český program Pravítko, verzi 3.0. Program se stáhne v podobě archivu s názvem *pravitko.zip*.

Stačí stažený soubor pouze rozbalit do jedné složky. V ní pak najdete mimo jiné přímo soubor s názvem **pravitko.exe**. V souboru **pravitko.chm** se nachází nápověda a v souboru **pravitko.ini** nastavení programu. Ve složce **Jazyky** jsou překlady programu do jiných jazyků a ve složce **skin** jsou možnosti pro změnu vzhledu pravítka (tzv. skiny).

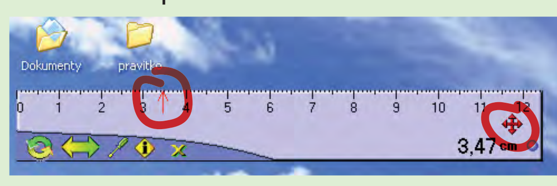
2 *Jak se program spustí?*

Velkou výhodou je to, že program se nemusí instalovat. Stačí ho jen dvojitým kliknutím na soubor **pravitko.exe** spustit.

Zobrazí se pravítko a to si můžete sami ještě nastavit, nebo přímo začít měřit. Posuňte začátek pravítka na začátek měřené části a na pravítku klikněte myší do té polohy, kde měřená vzdálenost končí. Zobrazí se zde červená šipka a v rohu pravítka změřená velikost.

Pokud při kliknutí podržíte klávesu **Ctrl**, na dané místo se umístí záložka; pokud podržíte klávesu **Shift**, nejbližší záložka se smaže.

Jestliže vám zobrazená délka pravítka nestačí, uchopte levým tlačítkem myši červený křížek v pravé části pravítka a tahem délku upravte.

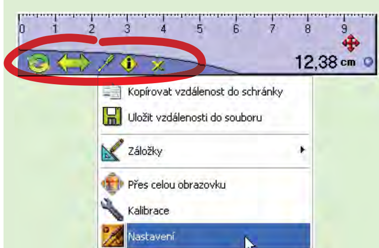

3 *Některé změny pravítka*

V dolní levé části spuštěného pravítka se nachází několik ikon pro usnadnění práce. První ikona přepne mezi vodorovnou a svislou polohou (také lze použít klávesu **F2**). Pomocí druhé ikony můžete zaměnit to, na které straně má být poloha nuly (případně to lze učinit klávesou **F3**). Třetí ikona ukrývá různé možnosti nastavení. Zároveň v ní najdete i možnost kopírovat vzdálenosti do schránky či ukládat je do textového souboru (zde jsou uloženy i vzdálenosti jednotlivých záložek).

V nabídce se nachází i kalibrace pravítka – ta by se měla provádět vždy při prvním použití na dané obrazovce. Pokud monitor nebo nastavení obrazovky nezměníte, kalibraci už příště spouštět nemusíte.

Čtvrtá ikona jen zobrazí informace o programu a pátou, poslední ikonou celý program ukončete.

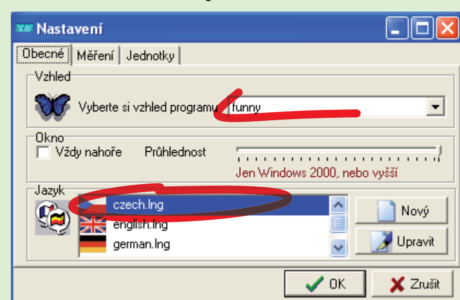
4 *Změna vzhledu pravítka*

Po kliknutí na třetí ikonu se zobrazí nabídka, která obsahuje také položku **Nastavení.** Klikněte na ni, a zobrazí se dialogové okno, ve kterém můžete postupně změnit i celý vzhled pravítka.

První karta **Obecné** ovlivní celý program. Vyzkoušejte například rozbalovací nabídku **Vzhled** a podívejte se, jak se celé pravítko při různých skinech bude měnit.

Můžete zde nastavit i to, zda má být pravítko vždy nahoře. Také se můžete rozhodnout pro pravítko průhledné. V části **Jazyk** můžete změnit i jazykové nastavení programu.

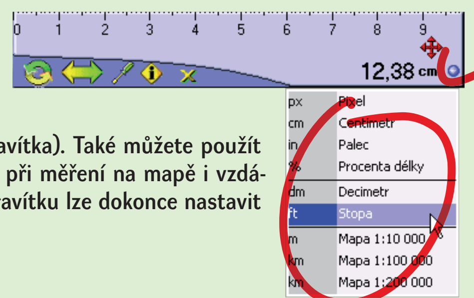
Na dalších kartách najdete nastavení, které ovlivní přesnost měření či volbu jednotek.

5 *Změna jednotek na pravítku*

Standardně je nastaveno, že se vše měří v centimetrech, ale to si můžete sami změnit. Stačí kliknout v pravé části pravítka na modré kolečko.

Zobrazí se nabídka různých jednotek, ze které si můžete přímo vybrat. Máte k dispozici čtyři základní jednotky: **px** (pixel), **cm** (centimetr), **in** (palec) a **%** (procenta délky pravítka). Také můžete použít **dm** (decimetr), **ft** (stopu) nebo při měření na mapě i vzdálenosti pro určitá měřítka. V pravítku lze dokonce nastavit i vlastní jednotky.

6 *Jak se program odinstaluje?*

Program lze odinstalovat velmi jednoduše, a to smazáním jeho složky z počítače. To proto, že se program nemusel instalovat, a že tedy do systému Windows neukládal žádné informace. ■ Marie Franců

LookAss RoolR

LOOKASS ROOLR

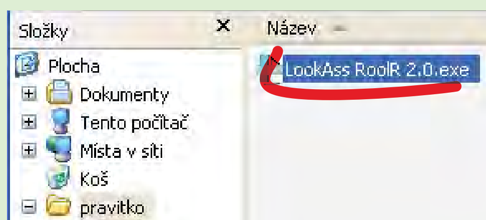
Jazyk: slovenština.
Cena: zdarma.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
http://www.lookass.czweb.org

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 13/2008

Ze serveru autora programu (*http://www.lookass.czweb.org*) si můžete zdarma stáhnout slovenský program, který má název LookAss RoolR. Nyní je ve verzi 2.0. Jako archiv se stáhne program s názvem roolr_20.rar.

1 *Jak se program nainstaluje?*

Stačí stažený soubor pouze rozbalit kamkoliv do složky, nebo přímo na plochu počítače. I po rozbalení se jedná pouze o jeden soubor s názvem *LookAss RoolR 2.0.exe*.

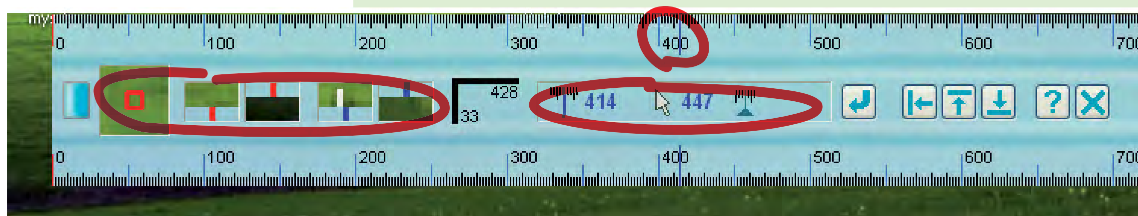

2 *Jak se s programem pracuje?*

Program se neinstaluje. Stačí na soubor *LookAss RoolR 2.0.exe* dvojitě kliknout, a ten se hned spustí.

Jeho ovládání je velmi jednoduché, protože vzdálenosti ukazuje pouze v pixelech. Ale zase můžete porovnávat nejen vzdálenost zobrazenou na pravítku, ale i vzdálenost kurzoru vůči počátku obrazovky. Zajímavé je i to, že v levé části pravítka je vidět zvětšené místo polohy kurzoru na obrazovce a také místa jednotlivých okrajů pravítka. To umožňuje přesně změřit v pixelech určitou vzdálenost – po zvětšení vidíte jednotlivé body na daných pozicích.

Ikony v pravé části pravítka se týkají změny orientace a polohy pravítka, vyvolání nápovědy a ukončení práce s programem.

3 *Jak se program odinstaluje?*

Program lze opět velmi jednoduše odinstalovat: Smažte složku, do které jste program rozbalili.

Marie Franců

Pixel Ruler

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 13/2008

PIXEL RULER

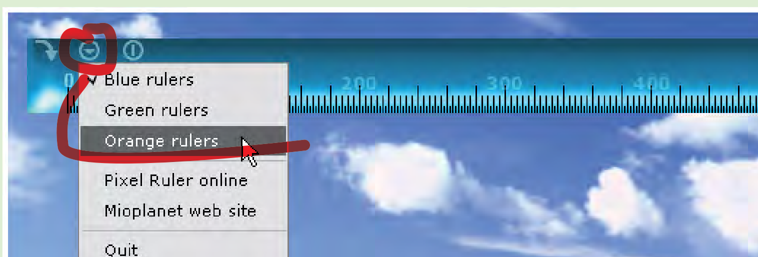
Jazyk: angličtina.
Cena: zdarma.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
www.mioplanet.com

Ze serveru Mioplanet (*www.mioplanet.com*) si můžete stáhnout program Pixel Ruler. Pravítko lze používat opět jak ve vodorovné, tak i ve svislé poloze a maximální vzdálenost pro měření je 1 300 pixelů.

1 *Jak se program nainstaluje?*

Tento program už musíte nainstalovat: Stáhněte tedy instalační soubor *pixelruler.exe*. Po dvojitém kliknutí na tento soubor bude zahájena instalace programu. Po kliknutí na tlačítko **Next** se vždy dostanete k dalšímu kroku.

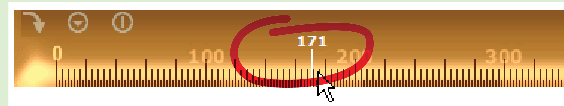
Po dokončení celé instalace můžete program spustit a nastavit jeho vzhled.

2 *Jak se s programem pracuje?*

Po spuštění se zobrazí pravítko, které vidíte i tehdy, když jej spustíte v oknech jiného programu. To znamená, že pravítko zůstává vždy nahoře. Myší ho lze přesouvat do požadované polohy nebo kliknutím na první ikonu vlevo ho lze otočit do svislé polohy.

Pokud pravítko posouváte myší, vždy se ukazuje vzdálenost kurzoru od počátku pravítka.

3 *Jak se program odinstaluje?*

Program nejprve ukončete a poté v nabídce **Start** klikněte na položku **Nastavení** a na položku **Ovládací panely**. Potom otevřete okno **Přidat a odebrat programy** a zde program běžným způsobem odinstalujte. Marie Franců

Barevné počítače

I vzhled stolního počítače může u domácích uživatelů – zejména u žen a dětí – hrát velkou roli. Pokud jde o stolní počítače Comfor Boxer II, můžete si vybrat z pěti designů: K dispozici je řada Luxus, pro děti řada Jungle se zvířátky, ženy zaujme řada Rozkvetlá louka, pro sportovce je určena řada Fotbal a pro hráče je připravena řada Gangster (počítačová skříň vypadá, jako by byla „prostřílená“). V rámci akce, která platí do 15. července, se za vybraný motiv nic nepřiplácí, po ukončení akce bude cena počítače s potiskem o 699 Kč vyšší. Design počítačových skříní je řešen potiskem na speciální laminovanou fólii, kterou může uživatel – v případě, že ho časem omrzí – snadno odstranit a nahradit za novou. Laminovaná fólie má kromě hezkého vzhledu i praktický význam, protože chrání PC před poškrábáním a zašpiněním.

■ Martin Semrád

COMFOR BOXER II
www.atcomp.cz

Hry

Hry patří mezi dárky, které potěší většinu uživatelů. Předtím než se pro vybranou hru vydáte, zjistěte si základní konfiguraci svého počítače, protože některé hry mají vyšší nároky na počítač.

Při výběru hry také dejte pozor na to, aby hra byla určena pro to zařízení, na kterém ji chcete provozovat (hry určené pro osobní počítač nespustíte na herních konzolích a to platí i obráceně).

Na trhu je velký počet nejrůznějších herních titulů, doporučujeme navštívit WWW stránky distributorů Cenega (*www.cenega.cz*), CD Projekt (*www.cdprojekt.cz*) nebo Top CD (*www.topcd.cz*). V případě, že dáte přednost volně šiřitelným hrám, můžete se podívat na nabídku firmy Špidla Data Processing (*www.spidla.cz*), která nabízí CD zaměřená na různé herní žánry.

V případě, že nechcete utrácet příliš mnoho, můžete na stránkách Cenegy vyhledat nabídku „Kolekce klasiky“. Najdete zde hry různých žánrů za jednotnou cenu 249 Kč. Podobně je na tom i CD Projekt, který nabízí levné hry v kolekci s názvem „Nová extra klasika“. Na skupinu levných her nezapomněl ani distributor Top CD. Hry má zařazeny ve skupinách Vše za 149 a Vše za 299.

Samostatnou kapitolou je herní konzole Wii. Pro hraní her musíte tuto konzoli připojit k TV přijímači a vytvořit kolem sebe dostatek místa. Ovládač konzole je opatřen snímači polohy, takže při hraní sportovních her nemačkáte jen ovládací tlačítka, ale provádíte stejné pohyby jako při skutečné hře. Uvažujete-li o zakoupení této konzole, podívejte se také na seznam dostupných her a zvažte, zda vám budou nabízené hry postačovat.

■ Miroslav Ziegler

HRY
http://www.cenega.cz
http://www.cdprojekt.cz
http://www.topcd.cz
http://www.spidla.cz
http://www.xzone.cz

Bezpečnostní balíky

Počítače připojené k internetu jsou vystaveny nebezpečí – při prohlížení některých příloh, které jste dostali e-mailem, se může váš počítač nakazit škodlivým kódem, při prohlížení některých stránek (většinou těch, které jsou určeny pro věkovou kategorii nad 18 let) si můžete do počítače stáhnout různé škodlivé programy. Ochranu před takovými útoky mohou zajistit bezpečnostní balíky. Ale pozor: Máte-li na počítači nějaký ochranný program již nainstalován, nezkoušejte jej posílit instalací dalšího podobného programu. S vysokou pravděpodobností se dva různé bezpečnostní balíky na stejném počítači neshodnou a jejich společný provoz tak vyvolá řadu problémů.

Mezi programy, které doporučujeme vaší pozornosti, patří Norton 360, verze 2.0, od firmy Symantec, dále AVG Internet Security 8.0 od firmy AVG Technologies, ESET Smart Security a Norton Internet Security. V letošním roce jsme zmiňované programy popisovali v PPK 8 a PPK 12; nemáte-li tato vydání k dispozici, najdete tyto články na PPK CD 13/2008, a to ve formátu PDF. ■ Miroslav Ziegler

BEZPEČNOSTNÍ BALÍKY
http://www.symantec.cz
http://www.avg.cz
http://www.eset.cz
Články s popisem bezpečnostních balíků najdete na PPK CD 13/08 v rubrice Obsah CD/PPK plus/Články v PDF.
ORIENTAČNÍ CENY
Norton360 2.0: 1 880 Kč.
AVG IS 8.0: 1 333 Kč.
ESET Smart Security: 1 486 Kč.

Hudba zadarmo

Pokud se chystáte koupit svým dětem za vysvědčení MP3 přehrávač, můžete jim ho předat rovnou s nahranou hudbou a nebude vás to stát ani korunu navíc. V tomto příspěvku vám představíme několik alb ve formátu MP3, která si můžete stáhnout zdarma a legálně.

Zajímavé kompilační album Warm & Scratchy obsahuje skladby skupin, jako jsou TV On The Radio, The Rapture, The Good, The Bad a The Queen, a lze si jej stáhnout na adrese *http://www.adultswim.com/williams/music/warmandscratchy/*.

V roce 2000 nahrála americká skupina The Smashing Pumpkins album Machina II/The Friends & Enemies of Modern Music. Vydavatelství Virgin Records ale odmítlo album vydat, protože předchozí album, které vyšlo ve stejném roce, nemělo příliš velký komerční úspěch. Skupina tedy dala vylisovat pouhých 25 vinylových kopií a rozeslala je svým přátelům, a to s instrukcemi rozšířit album zdarma přes internet. Vy si ho můžete stáhnout například z této stránky: *http://www.metrochicago.com/pumpkins/*.

Trent Reznor, duše americké skupiny Nine Inch Nails, se v loňském roce konečně vyvázal ze smlouvy s vydavatelstvím Universal Music Group a nyní předvádí, jak by měl podle něj vypadat distribuční model budoucnosti. Na oficiální stránce skupiny *http://www.nin.com* najdete v současnosti hned tři alba ke stažení! První část čtyřdílného opusu Ghosts (zbytek je možné stáhnout za 5 dolarů), dále kompletní, zbrusu nové album The Slip a konečně kompilační album Lights In The Sky, kde naleznete kapely, které vyrážejí s Nine Inch Nails na severoamerické turné.

Z domácí tvorby se podíváme na písničky, které jsou určeny sice pro děti, ale neurazí ani dospělé. Na adrese *http://www.bejbypank.cz/obsah/pisnicky/* si můžete stáhnout album dětských písniček Kašpárek v rohlíku. Toto album, na kterém spolupracoval například David Koller, Jarda „Traband“ Svoboda, Blanka Šrůmová (ex-Tichá dohoda) či Márdi ze skupiny Vypsaná fixa, je důkazem toho, že dětské písničky nemusí být spojovány pouze s ušišlanými popěvky „Dády“ nebo „Maxíků“. ■ **Michal Rett**

MP3 ZDARMA

http://www.adultswim.com/williams/music/warmandscratchy
http://www.metrochicago.com/pumpkins
http://ghosts.nin.com, http://theslip.nin.com, http://lightsinthesky.nin.com
http://www.bejbypank.cz/obsah/pisnicky

Legální poslech hudby za paušál

Patří-li váš student k těm, kteří nevyjdou ven bez sluchátek na uších a hudbu neustále poslouchají i při práci s počítačem, možná mu uděláte radost dárkem v podobě předplatného na službu **Ízy music**. Tato služba představuje možnost za paušální poplatek stahovat a poslouchat libovolnou hudbu z nabídky serveru *www.i-legalne.cz*. Služba stojí 249 Kč měsíčně (resp. 699 Kč na tři měsíce nebo 2 399 Kč na rok). Po dobu svého předplatného může uživatel stahovat z tohoto serveru všechny skladby a přehrávat je (v počítači i v přenosném hudebním přehrávači). Server i-legalne.cz momentálně nabízí téměř 5 000 skladeb různých žánrů, včetně nahrávek mluveného slova.

Omezení služby Ízy music spočívá v tom, že **stažené skladby nelze vypálit na běžné audio CD a lze je přehrávat pouze v době předplatného**. (Po uplynutí doby, na niž se předplatné váže, skladby zůstanou v počítači, ale bude je možné přehrát, až když předplatné obnovíte.)

Podmínkou je samozřejmě připojení k internetu, instalace ovládacího programu Ízy manažer a patřičné vybavení počítače (budete potřebovat mimo jiné MS Windows XP, MS Internet Explorer 6.0 a Windows Media Player 11 nebo novější verze těchto programů). Než službu zaplatíte, je možné (a vhodné) její funkčnost na konkrétním počítači vyzkoušet. ■ **Ivan Heisler**

ÍZY MUSIC

Předplacený přístup k archivu hudebních nahrávek
www.i-legalne.cz

Vodotěsný fotoaparát

Ceny pro výherce tentokrát věnovala společnost Olympus. Pro jednoho z vás je připraven digitální fotoaparát Olympus Mju 850 SW, dalších deset dostane brašnu na fotoaparát.

Prvotřídní společník do nepohody, kterým pořídíte skvělé akční snímky bez ohledu na okolní podmínky. Olympus Mju 850 SW je přímý nástupce veleúspěšného modelu Mju 790 SW a stejně jako jeho předchůdce nabízí brilantní sladění designu, extrémní odolnosti a prvotřídních funkcí.
www.olympus.cz

DNEŠNÍ OTÁZKA

Ve které hloubce lze bez jakéhokoliv podvodního pouzdra fotografovat a natáčet video outdoorovým fotoaparátem Olympus Mju 850 SW?
a) až 1 m; b) až 2 m; c) až 3 m.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 14. července 2008** na korespondenčním lístku označeném heslem **Olympus** na adresu Burda Communications, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu *krizovka13@ppk.cz*. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu!

Můžete také zaslat na tel. číslo **903 3303** SMS v následujícím tvaru: **SOUTEZ PPK13 X TAJENKA Jmeno Prijmeni Ulice Mesto PSC**. Místo X uveďte písmeno správné odpovědi (a, b nebo c) a místo slova TAJENKA napište tajenku křížovky. SMS může obsahovat max. 160 znaků, a to bez diakritiky. Cena SMS je 3 Kč včetně DPH. Službu SMS technicky zabezpečuje společnost Airtoy, a. s. Jména výherců uveřejníme v PPK č. 16/2008.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

Tajenka křížovky z PPK 10/2008 zní:
Verbatim vám přeje krásný květen.

Správná odpověď na soutěžní otázku:
2,5″ disk Verbatim se otáčí rychlostí 5 400 otáček za minutu (odpověď c).

Ceny od společnosti Verbatim dostanou tito výherci:
J. Havlík z Děčína (externí pevný disk s kapacitou 500 GB), J. Račko z Olomouce (externí pevný disk s kapacitou 320 GB), P. Vašulín z Vyškova (stan pro dvě osoby) a L. Mann z Krásenska a V. Záděra z Ivančic (myš a balíček zapisovacích DVD). Blahopřejeme!

POMŮCKY: AALE, SANT, RAO, TAMAL, WTO	MONGOLSKÁ SPRÁVNÍ JEDNOTKA	1. DÍL TAJENKY	PRODLOUŽENÁ BOČNÍ ZEĎ		KULOVITÝ BACIL	ZNAČKA ZUBNÍ PASTY	DIVADELNÍ ÚLOHA	NOTES	NÁZEV ZNAČKY DUSÍKU	FLOÉM		SÍDLO V DÁNSKU	PLAZI	3. DÍL TAJENKY	NEKOSIT
STAROČESKÉ VZTAŽNÉ ZÁJMENO				NÁDOBA NA PIVO							SPĚCH				
POUZE				2. DÍL TAJENKY / LATINSKY "KOST"							SÍDLO DÁNSKA / INIC. FOTBAL. PANENKY				
MOPED									CUKROVÁ RAFINÁDA						
DRUH AFRICKÉ ANTILOPY					LEKNUTÍ				LATINSKY "VÝBORNĚ"						
SLEPIČÍ SLABIKA			MONGOLSKÝ PASTEVEC	OLYMPUS									ZKR. PARKU KULTURY / OCEL DO BETONU		
	POPĚVEK / PROMINUTÍ TRESTU											SPZ TRUTNOVA			
ŠPANĚLSKY "MOŘE"												NĚMECKY "VÝCHOD" / KÓD ITÁLIE			
DRUH PALMY				CHEM. ZN. ASTATU	POMLOUVAT	DRUH GIBBONA	HLAVA KLÁŠTERA		OBYVATELÉ ASIJSKÉHO STÁTU	ZNAČKA KOSMETIKY	EVROPAN / POLÉVKOVÝ KNEDLÍČEK			NATAHAT	JMÉNO ZPĚVAČKY SUMAC
DOPRAVNÍ PROSTŘEDEK								ŠVÁCARSKÉ ÚZEMNÍ SPRÁVNÍ JEDNOTKY							
SPZ OLOMOUCE			CHOD KONĚ / PRUDKÝ NIČIVÝ VÍTR					TIBET. KULT. OBJEKT / STUDNA MONGOLSKA				DOMÁCKY SAMUEL / PYKAT (RÉBUSOVĚ)			
CHEMICKÝ VZOREC OXIDU CÍNATÉHO				SOUROZENEC / ZNAČKA KOŽICHŮ						SPZ KLATOVY / LOUKY			TUMÁŠ / ANULOVÁNÍ (RÉBUSOVĚ)		
LÉKÁRNICKÁ PALIČKA						ST. ČÍNSKÉ PLATIDLO / SPZ PRAHY					IND. PANOVNICKÝ TITUL / TUREK (RÉBUSOVĚ)				CIZÍ ZKR. SVĚT. ORG. CESTOVNÍHO RUCHU
	ZNAČKA ELEKTRONVOLTU	DRUH LEMURA / JAPONSKÁ DÉL. MÍRA					4. DÍL TAJENKY / POPĚVEK								
STÁTNÍ POKLADNA					MOŘSKÁ RYBA (ALOSA)							VNÍMÁNÍ			
PROVINĚNÍ					SLOVENSKY "ITAL"							RUSKY "TO"			

redakce@ppk.cz

PPK @ TV

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad S PPK na internet. Tento pořad můžete sledovat na kanálu UPC Express v síti kabelové televize UPC.

Pořad je vysílán každý den čtyřikrát, a to v 7.15, 9.45, 15.45 a 23.15 hodin.

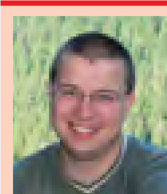
Mám Windovs Vista a ke správě své schránky na serveru Seznam.cz používám program Windows Mail. Chtěl bych se zeptat, zda lze Windows Mail nastavit tak, aby oznámil příchozí poštu sám automaticky – nyní nové zprávy oznamuje až po spuštění.

Systém sám o sobě zprávy na poštovním serveru nekontroluje. Až když je spuštěn poštovní program, teprve ten zkontroluje, zda nejsou dostupné nové zprávy, a případně to uživateli oznámí. Bez spuštění e-mailového klienta to tedy nepůjde. I když…

Řešení existuje v podobě tzv. oznamovače. Jde o jednoduchou aplikaci, která se spouští automaticky se startem systému (jednoduchý program systém nezpomalí). Jakmile se ve schránce objeví nová zpráva, oznamovač na tuto skutečnost upozorní malým oknem s náhledem zprávy. Speciálně pro uživatele e-mailových schránek na serveru Seznam.cz existuje tato šikovná utilitka pod jménem **Seznam Pošťák** – viz *http://software.seznam.cz/postak.html*.

Chtěl bych se zeptat, jestli je lepší (a také bezpečnější) používat internetový prohlížeč Firefox 3 namísto verze 2.0.0.14. Váhám proto, že jsem se v jednom starším čísle PPK nedávno dočetl, že nedoporučujete instalovat a používat beta verze programů.

To je jedna z otázek, na které nelze dát jednoznačnou odpověď. Problematika má totiž dvě protichůdná hlediska: Novější (vývojová) verze aplikace bývá vždy bezpečnější, protože umí odolávat hrozbám, které v době vývoje starší verze vůbec neexistovaly, nebo alespoň nebyly rozšířeny. Na druhé straně, dokud není program uvolněn ve finální (tzv. ostré) verzi, existuje možnost, že ještě obsahuje nějaké chyby, a tedy může být i méně bezpečný než verze starší. A stejné je to i z hlediska funkcí – novější (vývojová) verze může přinést další šikovné možnosti, ale zase nemusí fungovat zcela spolehlivě.

Za redakci odpovídal Aleš Havlas.

Osobně se stavím k věci tak, že beru velký ohled na to, o jakou vývojovou verzi programu jde. Pokud je to první návrh program (tzv. alfa verze) nebo časná zkušební verze (tzv. beta 1, beta 2), raději používám verzi starší. Pokud však už jde o zkušební verzi pozdní (např. beta 5), či dokonce „téměř finální“ (tzv. release candidate – zkratka RC), nebojím se použít ještě „nedodělaný“ program. V této fázi jsou už totiž všechny zásadní problémy vyřešeny a autoři pouze dolaďují různé detaily (například umístění tlačítek, barevný odstín nástrojové lišty a podobně).

V případě zmíněného Firefoxu bych se tedy nebál využít nejnovější vývojovou verzi. Aktuálně je totiž dostupná druhá „téměř finální“ verze – Firefox 3 RC2 (*http://www.mozilla.com/en-US/firefox/all-rc.html*). Pokud u „dvojkové“ verze zůstanete, ani tím chybu neuděláte. Firefox je totiž obecně velmi bezpečný a kvalitní prohlížeč. Nová verze tedy ani nemůže žádné obrovské změny přinést.

Chtěl bych se zeptat, jak na webových stránkách skryji obrázek tak, aby se na něj nemohl nikdo kromě mě dostat.

Musíte si uvědomit, že webové stránky jsou ve své podstatě určeny ke zveřejňování informací, nikoliv jako zabezpečené skladiště soukromých dat. Pokud chcete mít na internetu fotografie, ke kterým budete mít přístup pouze vy, případně několik málo dalších lidí, jimž sdělíte přístupové heslo, uděláte nejlépe, když využijete službu *Fotoalba.cz*. Na vlastních webových stránkách byste něco takového mohl udělat jen za cenu vytvoření (naprogramování) relativně složitého systému.

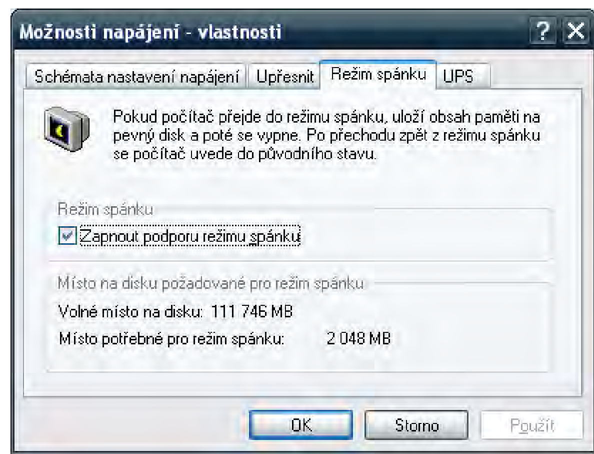
Když chci vypnout notebook, zobrazí se nabídka, co chci s počítačem udělat. Kromě standardních nabídek zde mám i možnost „Hibernovat". Co to znamená?

Hibernací (někdy se používá i výstižnější název **režim spánku**) nazýváme stav, kdy počítač uloží obsah operační paměti na pevný disk a poté se vypne. Při příštím spuštění se uložená data opět načtou do operační paměti. V praxi to znamená, že po opětovném zapnutí bude počítač ve zcela stejném stavu jako při vypnutí – tedy včetně spuštěných programů, neuložených rozpracovaných souborů a podobně.

Tuto funkci asi nejčastěji využijete právě u notebooku. Například v situaci, kdy s notebookem pracujete a mezitím se potřebujete přesunout z místa na místo. Aby notebook v té době zbytečně nevyčerpával akumulátor, uspíte jej. S úspěchem lze tuto schopnost využít ale i u stolních počítačů. Například když večer ještě nemáte vše hotové, chcete ráno pokračovat, ale zároveň nechcete, aby byl počítač spuštěn celou noc.

Jistou výhodou také je, že hibernovaný počítač startuje obvykle rychleji než počítač vypnutý běžným způsobem. Ale pozor, není vhodné počítač nevypínat vůbec a stále jej pouze uspávat. Nový start má na systém také jistý „ozdravný efekt", a pokud by se tedy využívala pouze hibernace, docházelo by pravděpodobně ke zpomalování běhu systému. Je tedy vhodné alespoň jednou za čas počítač vypnout běžným způsobem (nebo restartovat).

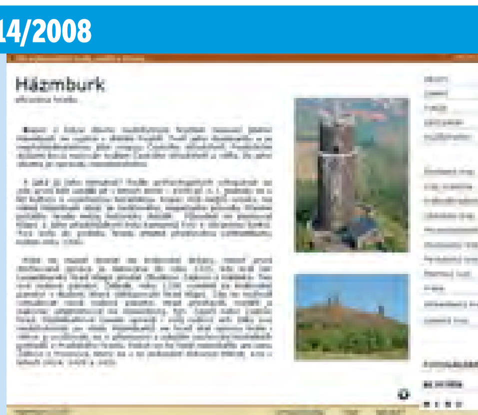
Podporu pro režim spánku můžete v systému také vypnout: V nabídce **Start** zvolte možnost **Ovládací panely** a v otevřeném okně klikněte na zástupce **Možnosti napájení**. V otevřeném okně pak přepněte na kartu **Režim spánku** (obr. 1) a zde zrušte zatržení volby **Zapnout podporu režimu spánku**.

▲ Obr. 1

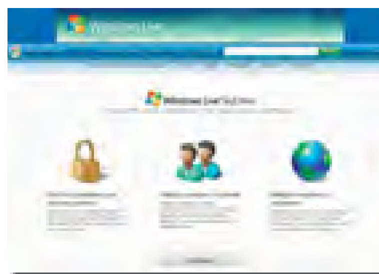
PPK CD 14/2008

Na **CD 14/2008** vám přineseme výborný multimediální průvodce, který vám přiblíží 100 nejkrásnějších hradů, zámků a zřícenin. Program obsahuje bohatou fotogalerii, podrobný popis každé uvedené památky, jejich rejstřík a rozdělení podle krajů a typu (hrad, tvrz, zámek, zřícenina, pozůstatky) – k dispozici je i jednoduché vyhledávání. Na CD nebudou chybět ani pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti.

INTERNET JAKO ZÁLOHOVACÍ MÉDIUM

Připojení k internetu je čím dál tím rychlejší, a tak pro mnohé uživatele není problém zálohovat velké množství dat právě na internetové servery. A nemusí jít jen o zálohování – internetové „úschovny" lze využít i k předání dat jinému člověku a podobně. V PPK 14/2008 vám nejzajímavější z těchto služeb představíme a zároveň vám poradíme, k čemu všemu je lze využít.

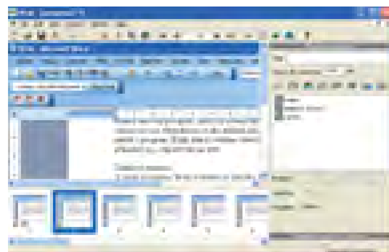

MULTIFUNKČNÍ TISKÁRNA

I v domácím prostředí oceníte výhody multifunkční tiskárny: Ta totiž kromě tisku nabízí i možnost skenovat a kopírovat papírové dokumenty. V příštím vydání PPK vám jedno takové zařízení (od firmy HP) představíme. Sdělíme vám, jak si dokáže poradit s tiskem textu a fotografií a jak rychle si při této práci počíná.

VYTVÁŘÍME NÁVODY

Také se vám někdy stalo, že jste třeba svému známému chtěli popsat používání nějakého programu, ale nechtěli jste vše zdlouhavě vypisovat? V takovém případě by se vám jistě hodil program, který vytvoří návod tak, že dění na obrazovce sám zaznamená (k výslednému videu pak můžete přidat třeba titulky nebo audiozáznam). A právě to nabízí program Wink, který zvládne vytvořit video ve formátu FLA, tedy ve Flashi, případně jej i exportovat na web.

počítač pro každého

Toto číslo vyšlo 23. 6. 2008
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Communications s. r. o.
Tel.: 225 018 566
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Publisher: Ing. Jiří Palyza
Šéfredaktor: Ivan Heisler (ihe)
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas (aha), Jan Jírovec (vrba), Marek Kuřina (mak), Martin Semrád (mse), Miroslav Ziegler (mzi)
Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková
Foto: Martin Tryščuk
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Martin Kadlec, Jiří Lapáček, Jiří Macich, Milan Pola, Martin Taneček, Martin Ziegler
Osvit a tisk: TISKÁRNA REPROPRINT, s. r. o.
Předplatné: SEND Předplatné, spol. s r. o., P. O. Box 141, 140 21 Praha 4
tel.: 225 985 225 (prac. doba 8–18 hod.)
fax: 225 341 425
e-mail: ppk@send.cz
Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
e-mail: predplatne@abompkapa.sk
Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 600
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:
ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Thámova 221/7, 186 00 Praha 8
IČO 45280681
Vydavatelství Burda Communications s. r. o. vydává časopisy Chip, Level, Mediashop, Počítač pro každého.
Sídlíme na adrese:
Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3.